gülsüm cengiz

resimleyen

saadet ceylan

İPİNİ KOPARTAN UÇURTMA

evrensel çocuk kitaplığı

roman / 6. basım

evrensel **çocuk** kitaplığı

Doğa **B**asın **Y**ayın
Dağıtım Ticaret Limited Şirketi
Tarlabaşı **Blv**. Kamerhatun **Mah**.
Alhatun **Sk**. **No**: 25
Beyoğlu İstanbul
T: 0212 255 25 46 F: 0212 255 25 87
www.evrenselbasim.com
cocuk**@**evrenselbasim.com
info**@**evrenselbasim.com

Evrensel Basım Yayın **446**
Evrensel Çocuk Kitaplığı **12**
İpini Kopartan Uçurtma: Gülsüm Cengiz
Resimleyen: Saadet Ceylan
Logo Tasarımı: Savaş Çekiç
Sayfa Düzeni: Bahar Eroğlu
Kapak Tasarımı: Bahar Eroğlu
Birinci Basım: Kasım 2003 - Yedinci Basım: Mayıs 2014 • İstanbul
ISBN 978-975-8745-12-8
©Evrensel Basım Yayın 2003 • Sertifika No: 11015

Baskı: Ezgi Matbaacılık Tekstil Pors. İnş. San. Tic. Ltd. Şti
Sanayi Cd. Altay Sok. No: 14 Yenibosna / İstanbul • Sertifika No: 12142
T: 0212 452 23 02 – www.ezgimatbaa.net

İPİNİ KOPARTAN UÇURTMA

GÜLSÜM CENGİZ

Resimleyen
Saadet Ceylan

Fotoğraf: İsa Çelik

GÜLSÜM CENGİZ; eğitimci, şair, yazar ve gazetecidir. Isparta Sütçüler'de doğdu. İstanbul İlköğretmen Okulu'nu bitirdi. Balıkesir ve İstanbul'da 14 yıl öğretmenlik yaptıktan sonra, öğretmenlikten ayrılarak çeşitli kuruluşlarda editörlük ve çocuk yayınları yönetmenliği yaptı. Evrensel gazetesinde, elinizdeki romana esin kaynağı olan İpini Kopartan Uçurtma başlıklı çocuk sayfasını hazırladı. Radyo ve televizyon programları hazırlayıp sundu.

Yazarın yayınevimizde yayınlanmış kitapları şunlardır:

Şiir: Eylül Deyişleri, Sevdamız Çiçeklenir Zulada, Mayısta Üzgün Gönlüm, Akdeniz'in Rengi Mavi. Şiir antolojisi: Selam Yaratana, Ellerimiz Günışığı (Emek şiirleri, Eray Canberk ile birlikte), Kadınlar İçin Söylenmiştir. Çocuk ve gençlik romanı: Ayşe'nin Günleri, İpini Kopartan Uçurtma.

Yetişkinler için üç tiyatro kitabı olan yazarın değişik yaş gruplarındaki çocuklar için Türkiye'de ve Almanya'da yayınlanmış 81 kitabı bulunmaktadır.

Yazarın çevrilen kitapları şunlardır: Ayşe'nin Günleri, Almancaya çevrilerek İsviçre, Avusturya'da yayınlanmış; Almanya; Mainz'deki ESELSOHR dergisi tarafından Fallt Aus Dem Rahmen- Sıradışılık Ödülü kazanmıştır-1997. 13 öyküsü Almancaya çevrilerek Almanya'da Verlag Anadolu tarafından iki dilli kitaplar dizisinde yayınlanmıştır. Bunun dışında Lamba Şişesi Nasıl Ampul Oldu?-Die Lampe; İpek Giysi-Das Seidenkleid; Köprü Olmak İsteyen Çivi-Der Nagel; Sihirli Köpükler-Der Zauberschaum; Ayakkabının Öyküsü-Die Schuhe; Çikolatalı Pasta-Der Schokoladenkuchen adıyla Almanca'ya çevrilerek Almanya'da Freie Akademie tarafından yayınlanmıştır.

Yazarın yurtiçinden ve dışından olmak üzere 8 ödülü bulunmaktadır.

İPİNİ KOPARTAN UÇURTMA

Evrensel Gazetesi'ndeki
İpini Kopartan Uçurtma sayfasında,
çocukluğunu benimle paylaşanlara;
çalışan çocuklara ve
bütün çocuklara sevgiyle...

Çocuk yüzlü uçurtma

Çocuk, masanın üstündeki uçurtmaya beğeniyle baktı. Çıtaları altıgen biçiminde bağlayarak üzerini kırmızı kâğıtla kaplamıştı. Köşelerini sarı püsküllе süslemiş, üzerine renkli kağıtlarla göz ve ağız yapmıştı. Bu görünümüyle uçurtma, tıpkı gülen bir çocuk yüzüne benziyordu.

Pencereden giren rüzgâr, püsküllerini uçuşturuyor; uçurtma, yerinde duramayan bir çocuk gibi kıpırdanıyordu.

Çocuk, yanıbaşındaki tezgâhta çalışan yaşlı adama dönüp neşeyle seslendi:

— Dede bak! Uçurtmam ne güzel oldu.

Yaşlı adam bütün dikkatini elindeki işe vermişti. Yeni yaptığı bir kuklaya kol takıyordu. Sabahtan beri çalıştığı için yorgun düşmüştü. Alnında terler birikmişti. Bir an önce elindeki işi bitirmek istiyordu. Çocuğun sesini duyunca, başını çevirip uçurtmaya baktı. Uçurtmayı görünce, küçük bir çocuk gibi sevinçle haykırdı:

— Umut! Çok güzel! Dünyanın en güzel uçurtması olmuş bu!..

Yaptığı işin beğenilmesinden sevinç duyan çocuk, hevesle konuştu:

— Yüzünü özellikle böyle yaptım. Kimsenin uçurtmasıyla karışmasın, benim uçurtmam olduğu anlaşılsın diye... Bak, kuyruğu da çok güzel oldu. Şimdi kuyruğunu ve ipini takacağım.

— Çok iyi. Ama ipini takarken dikkat et. Uçurtmanın iyi uçması, ipinin iyi takılmasına bağlıdır.

Yaşlı adam bunları söyledikten sonra, yine işinin başına döndü. Şimdi, kuklaya parça kumaşlardan yapılmış bir giysi giydiriyordu.

Çocuk, dedesinin yaptığı kuklaya beğeniyle baktı.

— Bu kukla çok güzel oldu dede. Herkes ona bayılacak!

Yaşlı adam, içini çekip konuştu:

— Ah, keşke...

Çocuk, aklına takılan soruları sormaktan vazgeçerek uçurtmasını tamamlamaya koyuldu. Mavi, yeşil, beyaz, sarı kâğıtlardan yaptığı uzun, püsküllü bir kuyruğu uçurtmaya dikkatle taktı. İnce, ama oldukça sağlam bir ipi uçurtmanın köşelerine bağlayarak onu dengeleyecek duruma getirdi. Sonra, bir tahta çubuğa sardığı ipin ucunu uçurtmanın gövdesindeki ipe bağladı.

— Artık uçmaya hazırsın. Yarın seninle kıra gideceğiz. Arkadaşlarım da gelecek. Masmavi gökyüzünde,

bembeyaz bulutların arasında süzüle süzüle uçacaksın. Gökyüzünde kuşlarla yarışacaksın. Yarın, kırdaki en güzel uçurtma sen olacaksın.

Çocuk, dedesinden gördüğü gibi, biraz geriye çekilerek uçurtmaya baktı. Yaptığı işten hoşnut olmuştu. Yüzü, kocaman bir gülümsemeyle aydınlandı. Alnına dökülen kumral kahküllerinin altındaki ela gözleri neşeyle parlıyordu.

O sırada, yaşlı oyuncakçı, işini sürdürüyordu. Kuklanın hareket etmesi, oynatılabilmesi için başına, kol ve bacaklarına taktığı ipleri çekip oynattı. Sonuçtan hoşnut olunca, hepsinin ucunu ince bir çıtaya bağladı. Sonra, onu da öteki oyuncakların yanına koydu.

Yaşlı oyuncakçının dükkânında kimler, neler yoktu ki!.. Çevresine sarılan ip hızla çekilince fırıl fırıl dönen rengârenk tahta topaçlar, küçük tahta arabalar, fırıldaklar, kâğıt fenerler, zilli tefler, darbukalar, düdüklü ibrikler, tel çemberler... Bez bebekler... İrili ufaklı kuklalar... Şişirilmiş balonlar...Çeşitli boyda düdükler... Boy boy, renk renk toplar... Uzun bir lastiğin ucuna takılan ve lastik oynatılınca zıp zıp zıplayan kâğıt toplar...

Yaşlı adam, onlara bakıp içini çekti. Çocuk, uçurtmayı duvara dayayıp dedesinin yanına geldi. Yaşlı oyuncakçının ağarmış saçlarına, çökük omuzlarına, kırışıklıklarla dolu yüzüne sevgiyle baktı.

Çocuk, dedesinin, tahta parçalarını güzel oyuncaklara dönüştüren hünerli ellerini usulca tuttu.

— Yoruldun dede, haydi gidip yatalım.

Yaşlı adam, çocuğa gülümseyerek baktı:

— Sen git yat. Sabah okula gideceksin. Benim biraz daha çalışmam gerek. Yarın malzeme almaya gideceğim için dükkânda olmayacağım.

Umut, duvara dayadığı uçurtmanın püskülünü, kuyruğunu okşadı yumuşacık.

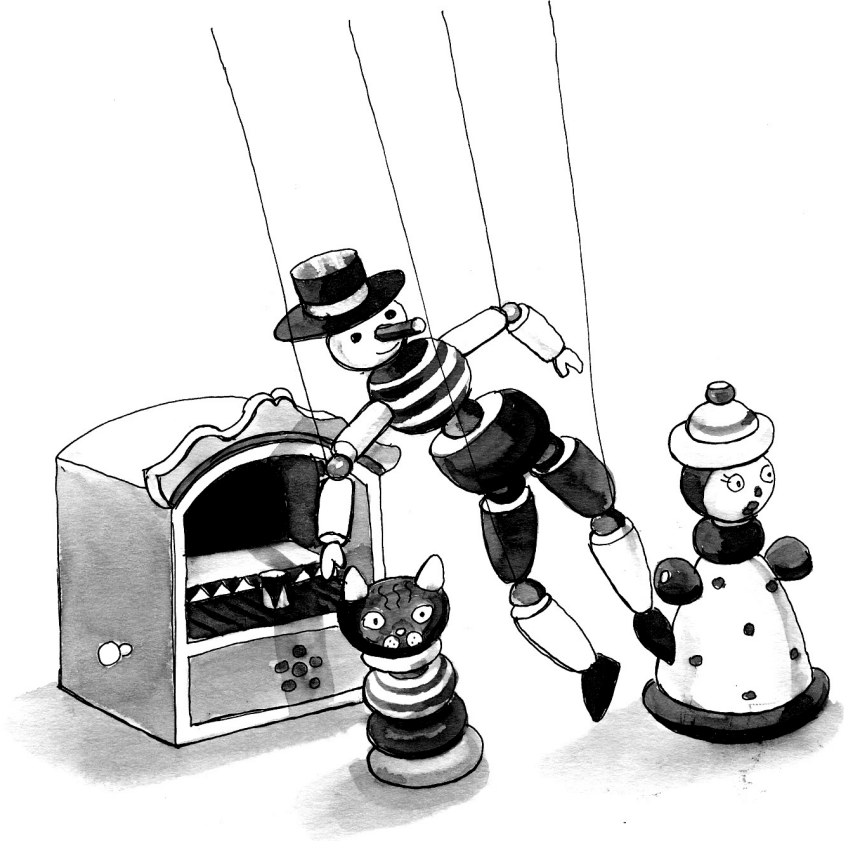
— İyi geceler güzel uçurtma, dedi. Yarın okuldan sonra görüşürüz.

Umut, üst kattaki evlerine gitmek üzere dükkândan çıkarken, yaşlı adam yarım kalmış bir el kuklasını bitirmek için çalışmaya başladı.

O gece, yaşlı oyuncakçının küçük dükkânının ışığı geç saatlere dek yandı. Yaşlı adam, işini bitirip dükkânın ışığını söndürdüğünde, gece yarısını çoktan geçmişti. Kapıyı kilitleyip dışarı çıktı. Kepenkleri indirdi. Dükkânın yanındaki tahta kapıyı açıp eve girdi. Üst kattaki odasına çıkmak için, her adım atışında gıcırdayan tahta merdivenleri tırmandı. Umut'u ve annesini uyandırmamak için, ayaklarının ucuna basa basa sofayı geçti. Odasına girmeden önce, bitişik odadaki yatağında çoktan derin bir uykuya dalmış olan Umut'a baktı. Çocuğun yüzünde kocaman bir gülümseme vardı.

— Düş görüyor herhalde, diye düşündü dede sevgiyle.

Gerçekten de; uçurtma, gülümseyen yüzüyle Umut'un düşüne girmişti. Umut, uçurtmanın ipinden tutmuş, yemyeşil kırlarda koşuyordu. Kırmızı uçurtma, masmavi gökyüzünde süzüle süzüle uçarken öyle güzeldi ki!

Küçük bir yanlışlık

Uçurtma geceyi, karanlık dükkânda, bırakıldığı duvar kenarında geçirdi. Günün ilk ışıkları, sımsıkı kapatılmış kepenklerin arasından sızarken dışardan sesler gelmeye başladı. Biri, dükkânın eski teneke kepenklerini açıyordu. İçeriye dolan ışıkla küçük dükkân iyice aydınlanmıştı. Uçurtma, çevresine bakınıp içerde bulunanları tanımaya çalıştı. Dükkândaki raflarda renk renk, çeşit çeşit oyuncaklar vardı; bebekler, arabalar, toplar ve daha birçok oyuncak. Tanklar, tabancalar, savaşçı

robotlar, kurşun askerler bir rafta; süslü bebekler, minik ev eşyaları, tavalar, tencereler öteki raftaydı.

Sonunda kapı açıldı. Kapı açılır açılmaz, önce denizin tuzlu kokusunu ve martıların çığlıklarını taşıyan rüzgâr girdi içeriye, ardından da genç bir kadın. Kadın, Umut'un annesiydi. Yaşlı adamın yokluğunda küçük dükkânı bekliyordu. Genç kadın, ilk iş olarak, dükkânın kapısının üstüne, kapı açılınca "çın çın" öten bir dizi çanı yerleştirdi. Kapının her açılışında bu sesi duyan çocuklar merakla çevrelerine bakıyor, sesin nereden geldiğini anlamaya çalışıyorlardı. Bu da, yaşlı oyuncakçının, keçi çıngıraklarından yaptığı bir oyuncaktı.

Kadın, çın çın öten çanı yerleştirip arkasına döndüğünde, tezgâhın üstündeki yeni bitirilmiş oyuncakları gördü. Onları birer birer alıp raflara yerleştirdi. Raflardaki oyuncakların tozunu aldı. Sonra, müşteri beklemek için tezgâhın arkasına geçti. Tam o sırada, duvarın dibindeki uçurtmayı gördü. Eğilip uçurtmayı alırken sevinçle konuştu:

— Aa, sen ne güzel şeysin öyle! Babam seni yeni yapmış olmalı.

Kadın, uçurtmayı dikkatlice alıp kenardaki masanın üzerine koydu. Uçurtmanın püsküllerini, kuyruğunu okşadı. Sonra da, tezgâhın ardındaki sandalyeye oturup müşteri beklemeye başladı. Kentin eski semtlerinden birindeki bu oyuncakçı dükkânının, fazla müşterisi yoktu. Öğleye kadar, kapının üstündeki çanın çıngırakları yalnızca iki kez çınladı. Birincisinde, küçük bir çocuk elindeki bozuk paraları sımsıkı tutarak içeri girdi ve kırmızı bir balon satın alıp

gitti. Kapıdan ikinci giren kişi, yaşlı bir kadındı. Torununun doğum günü için, plâstik bir bebek satın aldı. Bu, barbi bebeklerin ucuz taklidinden başka bir şey değildi.

Dükkânda yalnız kalan genç kadın, hüzünle içini çekti. Yaşlı oyuncakçının yaptığı kuklaların, bebeklerin, topaçların yüzüne bakan yoktu. Oysa kendisi ve arkadaşları, bu tür oyuncaklarla büyümüşlerdi. Bu tür oyuncaklar, insanın düş gücünü artırır. Örneğin bir kuklayı oynatıyorsanız, ona uygun öyküler uydurur ve onu canlandırırsınız. Eğer oyuncağınız bir tahta arabaysa, arkasında fındık, ceviz gibi kabuklu kuru yemiş taşırsınız; manavlık, taşımacılık oynarsınız. Ortasındaki renkli bölümleri ışıl ışıl parlayan cam misketlerin güzelliğine diyecek yoktur. Onun çocukluğunda, oğlan çocuklar zenginliklerini, oyunda kazandıkları misketlerle ölçerlerdi. Ya şu bez bebeklere ne demeli? Her kız çocuğu bir bez bebeği olsun isterdi. Bebeklerine, artık kumaş parçalarından değişik giysiler dikerlerdi. Onunla oynadıkları evcilik oyunlarının, öyle doğal bir güzelliği vardı ki!

Genç kadını daldığı düşten kapıdaki çanın sesi uyandırdı. Kapı hızla açılmış ve içeriye Umut'un yaşında bir oğlan çocuğu girmişti. Onu, telâşlı bir kadın sesi izledi:

— Dur oğlum, beni bekle!

Oğlan annesini duymadı bile. İçeri girer girmez küçük dükkândaki oyuncakları incelemeye koyuldu. Az sonra kapıdan içeri giren iyi giyimli kadını Umut'un annesi ayakta karşıladı. Şaşırmıştı. Buralarda böyle müşterilere pek rastlanmazdı.

— Buyrun, dedi. Nasıl bir şey almak isterdiniz?

Anne, tepeden bakan bir tavırla, oğluna dönüp sordu:

— Beğendiğin bir şey var mı? Bu dükkân pek küçük. Fazla oyuncak çeşidi yok.

Umut'un annesi, yaşlı oyuncakçının yaptığı oyuncakları gösterdi:

— Bakın, burada hiçbir yerde bulamayacağınız oyuncak çeşitleri var... İlginizi çekerse...

Çocuk, kuklalara, topaçlara, misketlere, tahta arabalara şöyle bir bakıp burnunu kıvırdı.

— Bunlar ne ki?

— Bunlar, arkadaşlarla birlikte oynanan oyuncaklar...

— Benim arkadaşım yok. Ben odamda yalnız başıma oynuyorum.

— Ah çok yazık, dedi Umut'un annesi.

Çocuğun annesi sıkılmıştı.

— Gidelim, dedi oğluna. Dışarda araba bizi bekliyor.

Çocuk sesini çıkarmadı. Arkasını dönüp gitmek üzere kapıya doğru yürüdü. Tam kapıdan çıkmak üzereydi ki, kulağına bir hışırtı geldi. Dönüp ardına baktığında, kapıdan giren rüzgârın esintisiyle püsküllleri uçuşan uçurtmayı gördü.

— Anne! diye bağırdı, kapıdan çıkmakta olan kadının ardından.

Kadın, şaşkınlıkla geri dönüp oğluna baktığında, çocuk eliyle uçurtmayı gösterdi:

— Bunu istiyorum.

Umut'un annesi, sonunda bir şey satabileceği düşüncesiyle uçurtmayı övmeye başladı:

— Çok iyi yapılmıştır. En iyi malzeme kullanılmıştır. Uzun süre dayanır.

Çocuğun annesi, anlıyormuş gibi uçurtmanın kağıdına, püskülüne, kuyruğuna bakıp onu dikkatle inceledikten sonra sordu:

— Kaç para?

Umut'un annesi şaşkınlıkla durakladı. İşte bu hiç aklına gelmemişti. Babası erkenden çıkıp gitmişti, uçurtmanın fiyatını bilmiyordu. Umut, belki bilirdi; ama o da okuldaydı.

— Şeyy...Bu uçurtma yeni yapıldı. Fiyatını bilmiyorum. Özür dilerim, ama onu satamayacağım. Babam öğleden sonra gelir. O zaman gelemez misiniz?

— Gelemeyiz. Biz burada oturmuyoruz. Yoldan arabayla geçerken gördük dükkânınızı, çocuk girmek istedi. Eh, ne yapalım kalsın öyleyse. Haydi oğlum, gidelim.

Oğlan inatla ayağını yere vurdu.

— Hayır, gitmiyorum! Bu uçurtmayı istiyorum!

— Oğlum...

— İstiyorum işte!

Çocuğun annesi, çaresizlikle elini iki yana açtı. Bir an düşündükten sonra, çantasını açıp çıkardığı kâğıt paraları kadına uzattı. Kadın, paralara şaşkınlıkla bakakalmıştı.

— Ama...

— Bir uçurtma ne kadardır, bilmiyorum. Ama bu paraların fazlasıyla yeteceğini sanıyorum. Şimdi onu paketleyin de gidelim. Araba bekliyor.

Umut'un annesi, paraları tezgâhın üstüne bırakıp sevinçli bir telâşla uçurtmayı paketledi. Uçurtma için verilen para, dükkânın bir günlük kazancından daha fazlaydı.

Uçurtmacık, ne olup bittiğini anlayamadan satılmıştı. Şimdi, karanlık bir paketin içine hapsedilmişti. Artık çevresini göremiyordu. Kapının dışında bekleyen şoför, onu arabaya taşıyıp bagaja yerleştirdi. Araba sarsılarak hareket edip oradan ayrılırken uçurtma çok üzgündü. Niye satmışlardı ki onu? Buradan gitmek istemiyordu; çünkü Umut adlı çocuğu çok sevmişti...Umut onu, büyük bir emekle ve sevgiyle yapmıştı. Onunla birlikte kırlara gidecekler; Umut onu masmavi gökyüzünde uçuracaktı. Ah, şimdi Umut neredeydi?

...

Umut, okuldan çıkar çıkmaz hemen eve geldi. Annesi evde değildi. Okul önlüğünü çıkarıp duvardaki askıya astı. Mutfaktaki masanın üzerinde, annesinin kendisi için hazırladığı kahvaltıyı gördü. Masanın üzerindekileri iştahla yedi. Annesine içinden teşekkür etti.

Çantasından kitaplarını ve defterlerini çıkarıp kilimin üstüne yaydı. Üzerinde ders çalışabileceği bir masası yoktu. Sonra da, yere oturup çabucak ödevlerini yaptı. Arkadaşları onu okulun arkasındaki çayırda bekliyorlardı. Ama o, ödevini yapmadan oyun oynamaya çıkmaz-

dı. İlkokul 1. sınıftan beri kendini öyle alıştırmıştı. Ödevini yapıp çıkınca, sokakta oyun oynamak daha güzel, içi daha rahat oluyordu. Oyunu anımsayınca, içi neşeyle doldu. Oyun, arkadaşlarla birlikte oynanan oyun, ne güzeldir!

Umut, matematik kitabındaki son problemi de çözüp defterini kapadı. Türkçe'den bir okuma ödevi vardı. Onu, akşama bırakmaya karar verdi. İçi içine sığmıyordu. Merdivenleri koşarak indi. Uçurtmasını arkadaşlarına göstereceği anı düşünüyor, onu masmavi gökte süzüle süzüle uçurtmak için sabırsızlanıyordu.

— Ben geldim, diye bağırdı dükkânın kapısından içeri girerken. Neşeli sesi, kapıdaki çanın sesiyle birlikte dükkânın içinde çınladı.

Umut, kapıdan girer girmez bir gariplik olduğunu sezdi. Annesinin de, dedesinin de yüzü gülmüyordu. Oysa, babasının ölümünden beri bu dünyadaki en yakını olan bu iki insan, onu görünce hep sevinçle gülümserlerdi.

— Ne oldu? diye sordu kaygıyla.

Annesi, bir suçlu gibi başını önüne eğmişti. Umut'a bakamıyordu. Alçak sesle konuştu:

— Umut, bir yanlışlık oldu. Çok üzgünüm.

— Üzülme oğlum, birlikte bir tane daha yaparız, dedi dedesi.

— Ama ben hiçbir şey anlamadım ki, ne oldu söylesenize?

— Uçurtmanı... dedi annesi. Ancak sözünü tamamlayamadı.

Umut, o anda uçurtmanın akşam bıraktığı yerde olmadığının ayrımına vardı. Telâşla sordu:

— Uçurtmam nerede?

Sonunda yaşlı oyuncakçı, derin bir soluk alıp olanları anlattı.

— Ben dükkânda yokken annen uçurtmanı yanlışlıkla satmış.

Umut, binbir emek ve büyük bir hevesle yaptığı uçurtmasının artık olmadığını öğrenince, büyük bir düş kırıklığına uğradı. O, daha küçük bir çocuktu. Ayrılıklara alışık değildi. O iki yaşındayken, bir iş kazasında yaşamını yitiren babasından ayrıldığında, henüz ayrılığın acısını duyumsayacak yaşta değildi. Ama babasının yokluğunu da hep duyumsuyordu; annesinin ve dedesinin büyük sevgilerine karşın.

— Uçurtmamı isterim, diye hıçkırdı.

Onun gözünde biriken yaşları görünce, annesi de artık kendini tutamayıp ağlamaya başladı. Yaşlı oyuncakçı da üzgündü, ama bu kadarı da fazlaydı doğrusu.

— Oo, yeter artık, dedi. Kesin bakalım ağlamayı. Kızım sen de sus. Bilerek değil ya, yanlışlıkla olmuş. Hem, bir de işe iyi yönünden bakmayı deneyin. Bakın, ne çok paramız var. Umut, bu parayla sana bir değil, on tane uçurtma yaparız. Haydi ağlama, sus artık. Bak, annen de çok üzülüyor.

Dedesinin sözleri, Umut'u yatıştırmıştı. İçini çekerek sustu. O sırada, onun hâlâ gelmediğini gören arkadaşları, evin önüne gelmiş onu oyuna çağırıyorlardı.

— Umut, pabucu yarım, çık dışarıya oynayalım!

Başka zaman olsa, Umut da kapıdan başını uzatıp şöyle yanıtlardı onları:

— Ersin pabucu tamam, annem evde, oynayamam!

Bu, çocukların birbirlerini oyuna çağırırken söylemekten hoşlandıkları çok eski bir tekerlemeydi. Ama Umut, bu kez hiçbir şey söylemedi. Onun üzgün bir şekilde önüne bakıp sustuğunu gören dedesi, raflardan birine uzanıp büyük bir top aldı. Topu Umut'a verdikten sonra, onu dükkânın dışına doğru itti:

— Haydi git, arkadaşlarınla oyna. Ama akşama çok geç kalma.

Umut, elindeki topla arkadaşlarına doğru yürürken, uğradığı düş kırıklığını belli etmemeye çalışıyordu.

Düş kırıklığı

Düş kırıklığına uğrayan yalnız Umut değildi. Yerleştirildiği arabanın bagajında, karanlıklar içinde yol alan uçurtma kaygılar içindeydi. Acaba nasıl bir çocuk için alınmıştı? Bu çocuk, kendisini Umut kadar sevecek, göklerde süzüle süzüle uçurtmak isteyecek miydi?

Uçurtma, paketin içinde olduğundan nerelerden geçip nasıl yol aldıklarını göremedi. Sonunda, sarsıntı durmuş, yolculuk sora ermişti. Bir süre paketin içinde, karanlıkta öylece bekledi. Kimse gelip paketi açmadı. Sanki onu unutmuşlardı.

Aradan uzun bir süre geçtikten sonra, kendisini alan çocuğun sesini duydu.

— Baba bak, annem bana ne aldı! Bir uçurtma, hem de çok güzel!

— Bir uçurtma mı aldınız? Hani yeni bir Süper Boy takımı istiyordun?

— Ama bu uçurtma çok güzel. Hem birlikte uçurmaya gideriz, ha baba?

— Olabilir, ama bu arada pek zamanımın olacağını sanmıyorum. Fabrikada işler karışık.

Çocuk, paketi açıp uçurtmasını babasına gösterdi. Baba, uçurtmaya şöyle bir göz attı.

— A, evet. Pek güzelmiş. Çok para verdiniz mi peki?

Çocuğun annesi, bir şeyler söylemeye hazırlanırken, adam dönüp ardını odasına gitti. Giyinmesi gerekiyordu. Fabrikadaki durumu görüşmek üzere müdürlerle, bölüm şeflerini toplantıya çağırmıştı, geç kalacaktı.

Adam evden çıkarken, uçurtmanın başında hevesle bekleyen çocuk, babasının ardından bağırdı:

— Baba, uçurtmamı ne zaman uçuracağız?

— Ben sana söylerim, dedi adam kapıdan çıkarken.

Çocuk, düş kırıklığının söndürdüğü sesiyle annesine dönüp:

— Anne, dedi. Seninle uçurtma uçurmaya gidebilir miyiz?

— Babanla gidersiniz oğlum. Hem, evde kendi kendine oynayamayacağın bu oyuncağı keşke almasaydın.

Çocuk onu yanıtlamadı. Sessizce gidip televizyonu açtı. Uçurtma, masada bırakıldığı yerde öylece kalakalmıştı. Çocuk artık onunla ilgilenmekten vazgeçmişti. Yere uzanmış, büyülenmiş gibi karşısındaki televizyona bakıyordu. Televizyonda hareketli bir çizgi film vardı. Bir kedi, bir kuşu yemek istiyor, kuş da ona olmadık oyunlar oynuyordu.

Bazen kedinin ağzında dinamit patlatıyor, bazen onu pencereden aşağı atıyor, bazen de kafasına bir şeyler vuruyordu. Çocuk, gözlerini kırpmadan çizgi filmi izliyordu.

Uçurtma, bir süre onun kendisiyle ilgilenmesini bekledi; ama çocuk ona bakmadı bile. Ancak çizgi film bittikten sonra kalkıp yanına geldi. Tam o sırada bir "bip bip" sesi duyuldu. Çocuk, uçurtmaya bakmaktan vazgeçip heyecanla sesin geldiği yana koştu. Elindeki minik oyuncağı annesine gösterip:

— Sanal hayvanım acıkmış, onu doyurayım, dedi hevesle. Üstündeki düğmelere bastı. Sonra annesine:

— Bak anne, onu beslediğim için bana teşekkür ediyor, dedi. Ekranda gülümseyen bir yüz belirmişti, bu da çocuğu mutlu etmeye yetmişti.

— Okan, o gerçek değil ki.

— Olsun. Ben elektronik oyuncakları seviyorum.

Çocuk odası, tıka basa oyuncakla doluydu. Uzaktan kumandalı tanklar, helikopterler, çeşit çeşit tabancalar, makineli tüfekler, legolar, türlü türlü ayıcıklar ve daha neler neler... Ama burada, yaşlı oyuncakçının yaptığı oyuncaklardan hiçbiri yoktu.

Uçurtma, büyük bir düş düş kırıklığına uğramış ve çok üzülmüştü. Çocuk artık kendisine bakmıyordu bile. Sanki ona küsmüş gibiydi. "Beni bu çocuğa niye aldılar ki? Ben şimdi ne yapacağım burada?"

Pencereden masmavi gökyüzü ve iri pamuk yığınlarını andıran bembeyaz bulutlar görünüyordu. Burası,

yüksek bir binanın 10. katıydı. Uçurtma üzüntüyle içini çekti. Gökyüzüne, bulutlara bunca yakınken özgürce uçamaması ne acıydı! "Keşke şu pencereyi açsalar da uçup gitsem buradan" diye düşündü. "Benimle oynamaktan mutlu olacak bir çocukla, belki de yeniden Umut'la karşılaşırım."

O sırada Okan, bilgisayarının karşısına geçmiş bir oyun oynuyordu. Kendisi bir uzay kahramanı olmuştu. Uzaydaki düşman(!) güçlerle ve bazı garip yaratıklarla savaşıyordu. Oyuna, elindeki bir aletle kumanda ediyor, ekranda beliren düşman askerlerini öldürmeye çalışıyordu. Her insanı öldürdüğünde bir puan alıyordu. O yüzden, Okan ekranda beliren birini öldürdüğünde bir sevinç çığlığı atıyordu. Okan'ın annesiyse, çoktan odadan çıkıp gitmiş ve salondaki televizyonun karşısına geçmişti bile...

Uçurtma, geceyi büyük bir yalnızlık duygusu içinde karşıladı. Gündüz masmavi görünen gökyüzü, güneş batarken kızıla boyanmış ve sonra da kararmıştı. Karanlığı sevmedi uçurtma; tıpkı paketin içine kapatıldığı anlardaki duyguları yaşadı. Ama, açık pencereden gökyüzünde birer birer ışıldamaya başlayan yıldızları görünce, geceyi de sevdi.

Bir süre sonra, pencerenin önünde, parlak gümüş bir tepsi gibi dolunay belirdi. Uçurtma ona ilgiyle baktı. Bu kadar yükseğe çıktığına göre o da bir uçurtma olmalıydı. Ama, onun püsküllleri, kuyruğu yoktu. Ay, usul usul pencerenin önünden süzülüp giderken, uçurtma onun ardından merakla baktı. Acaba, bu güzel uçurtmanın ipi hangi çocuğun elindeydi?

Uçurtmacık, yatağında uyuyan Okan'a baktı. Kocaman bir ayıcığa sarılmış uyuyordu. Yüzünde tatlı bir gülümseme vardı. "Kim bilir, belki yarın beni uçururlar" diye düşündü uçurtmacık.

Sabahla birlikte, dünyayı aydınlatan güneş ışıkları, uçurtmanın da içini umutla doldurdu. Okan'ın uyanıp kendisiyle ilgileneceği anı beklemeye başladı. Ancak o gün de Okan onunla ilgilenmedi. Bazen yatağına uzanıp resimli bir kitabın sayfalarını karıştırdı, bazen de bilgisayarındaki savaş oyunlarıyla oynadı. Bir ara odadan çıktı ve uzun süre görünmedi. Geri geldiğinde, yanında kendisiyle aynı yaşlarda bir kız çocuğu vardı. Kız, elinde büyük bir sepet taşıyordu ve içi tıka basa oyuncak doluydu. Arkalarından Okan'ın annesi ve bir kadın daha girdi içeri.

— Haydi çocuklar, siz burada güzel güzel oynayın, dedi Okan'ın annesi.

— Yeşim kızım, Okan'la birlikte oynayın. Sakın kavga etmeyin, dedi öteki kadın da...Okan sen de Yeşim'e iyi davran, sorun yaratmayın. Biz salondayız. Az sonra oyuna başlayacağız. Bizi meşgul etmeyin.

— Tamam anne, merak etme, dedi küçük kız. Sonra elindeki sepeti halının üstüne deviriverdi. Birbirinden güzel giysili bebekler, küçük koltuklar, masalar, sandalyeler, dolaplar, ocaklar, tencereler halının üstüne saçılmıştı.

— Okan, gel evcilik oynayalım, dedi hevesle.

— Hayır, dedi Okan. Savaşçılık oynayalım. Ben uzay kahramanı Süper Boy olayım. Sen de düşman kralının kızı Şirin ol. Ben, babanın işgal ettiği ülkemi ve halkımı

kurtarayım. Sonra da seni kaçırıp evlenelim. Bak, yeni laser tabancası aldı babam bana...Onunla esir alacağım seni.

Yeşim öfkeyle ayağını yere vurdu.

— İstemem! Bu oyun hiç güzel değil. Sen niye kahraman oluyormuşsun bakalım?

— Ama filmlerde hep öyle oluyor. Kahramanlar erkek olur, prensesler de sonunda o kahramanlarla evlenir.

— Ben savaşçılık oynamak istemiyorum. Hem sen tek başına nasıl kurtaracaksın koca bir ülkeyi? Saçma! Gel, evcilik oynayalım. Ben anne olayım, Sen baba. Bunlar çocuklarımız olsun, burası da evimiz. Sen de babam gibi, şirkette yönetici ol. Bana güzel armağanlar getir.

— Olmaz! Çok aptalca bir oyun.

Tam o sırada odanın içini "bip bip" sesleri kapladı. İki çocuk, kurulmuş makine gibi, küçük sanal oyuncaklarının yanına koştular. Düğmelerine basıp karınlarını doyurdular, pisliğini temizlediler.

— Ben bebeğimi tam bir haftadır yaşatıyorum, diye övündü Yeşim.

— O da bir şey mi, benimki on gündür yaşıyor.

— Olsun, ben de yaşatırım. Benimkinin markası daha iyi. Babam onu Almanya'dan getirdi.

— Hiç de değil. Hepsinin markası aynı, diye karşı çıktı Okan.

Çocuklar, bir süre tartıştıktan sonra, birlikte oynama isteğinden vazgeçtiler. Yeşim, halının üstüne dizdiği

ev eşyalarıyla bir ev kurmuş, bebeklerini yerleştirmişti. Bebeklerle konuşuyor, onları soyup değişik giysiler giydiriyor, saçlarını tarıyordu. Okan ise, bilgisayarına yeni bir oyun disketi takmıştı. Süper Boy'un son serüvenini konu alan bir oyundu bu. Okan, şimdi de Süper Boy olmuştu; kovalıyor, saldırıyor, öldürüyordu.

Bir ara Yeşim, masanın üstündeki uçurtmayı gördü; renkli kâğıtlardan yapılmış püsküllü kuyruğu ilgisini çekmişti. Okan'a sordu:

— Okan, uçurtman yeni mi?

Okan, gözü bilgisayarın ekranında yanıtladı onu:

— Evet, onu bana annem aldı. Babamla birlikte onu uçurmaya gideceğiz. İşi olmadığı bir gün. O gün ne zaman gelecekse, diye mırıldandı. Sonra da sinirli bir sesle bağırdı.

— Sus şimdi, dikkatimi dağıtma! Bak, senin yüzünden bir puan yitirdim.

Çocuk, çizgi filmini izlediği bu düşsel kahramandan başka bir şey düşünemiyordu. Duvarlarda, dergilerden kesilmiş resimleri asılıydı. Oyuncak dolabında çeşit çeşit, boy boy Süper Boy oyuncağı vardı. Hele bir tanesi pilliydi ve kendi kendine hareket edebiliyordu. Çocuk, kendini onunla özdeşleştirmişti. Bilgisayar oyunu bittiğinde, heyecanla ayağa fırladı ve dolabındaki maskelerden birini yüzüne taktı. Sonra bağırıp çağırarak eline laser silahını aldı ve odanın içinde koşuşturarak görünmez düşmanlarla savaşmaya başladı.

Yeşim ise, halının üzerindeki ince belli, güzel saçlı

barbi bebeklere dalmıştı. O da kendisini onlarla özdeşleştirmişti. "Kadın dediğin bakımlı olmalı" derdi annesi. Yapılı saçları, boyalı tırnakları, incecik biçimli vücutları ve güzel giysileriyle, barbi bebekler bu bakımlılığı simgeliyordu. Büyük alışveriş merkezlerindeki oyuncak mağazalarında; bebeklerin dışında, onların ölçülerine göre ayakkabılar, giysiler, saç fırçaları, jöleler, tokalar, mayolar, kayak takımları, patenler vb. aksesuarlar da satılıyordu.

Yeşim, kendisine yeni alınan bir barbi bebeği kutusundan çıkardı. Kabarık sarı saçlı bebeğe pembe tüllerden yapılmış balo giysisini, pembe topuklu ayakkabısını giydirdi. Saçlarına minik pembe güller tutturdu. Onu, –kendisini– bir balo için hazırlıyordu ki, ansızın tepesine düşen bir şeyle düşlerinden uyandı.

— Anne! diye çığlık çığlığa bağırarak yerinden sıçradı.

Başına, Okan'ın koşarken silahını çarptığı ayıcığı düşmüştü. Okan ise, olanlardan habersiz odanın içinde koşuşturup düşmanlarla savaşmayı sürdürüyordu.

— Anne, Okan bana saldırdı! diye bağırdı Yeşim avaz avaza.

Yeşim'in bağırtısını duyan Okan, gürültü çıkarmakta ondan geri kalmadı.

— Topla şu aptal oyuncaklarını, git odamdan!

Çocukların bağırtısına iki anne birden koştu. Büyük bir heyecan içinde kendilerini kaptırdıkları oyundan alıkondukları için çok kızmışlardı.

— Yürü gidiyoruz, dedi Yeşim'in annesi.

— Cezalısın, dedi Okan'ın annesi. Uçurtmanı kapıcının çocuğuna vereceğim.

— Hayır! O benim oyuncağım! Onu kimseye veremezsin! diye ayağını yere vurarak tepindi çocuk.

Anne, kapıyı çarpıp çıktı. Okan, yatağına uzanıp Süper Boy'un son serüvenini anlatan bir çizgi romanı okumaya başladı.

Uçurtma, masanın üstünden olanları şaşkınlıkla izledi. Okan'ın kendisini sahiplenmesine sevinmişti. Onun kendisini dışarı çıkarıp uçuracağına ilişkin, içinde yine bir umut belirmişti.

Özgürlüğe uçuş

Aradan günler geçti. Sonyaz etkisini iyice duyumsatıyordu. Gökyüzü sık sık kara bulutlarla kaplanıyor, bazen de yağmur yağıyordu. Uçurtma, kırlara gidip masmavi göklerde uçma umudunu giderek yitirmeye başladı. Zaten Okan, sabahları okula gidiyor, ancak öğleden sonra odasında görünüyordu. Odasına gelir gelmez televizyonu açıyor, çizgi film izliyordu. Dersini yaptıktan sonra da, öteki oyuncaklarıyla oynuyordu. Büyük bir hevesle aldığı uçurtmayı unutup gitmişti.

İlk günler, çocuk, odasının duvarına bir süs gibi asılan uçurtmayı büyük bir beğeniyle izliyor ve onu uçurmak için içinde büyük bir istek duyuyordu. Ama, babasının hiç zamanı yoktu. Çocuk, her geçen gün daha fazla düş kırıklığına kapılmış ve oynayamadığı bu oyuncağa ilgisi giderek azalmıştı. Zaten, öyle çok oyuncağı vardı ki!

Hemen her gün çocuk odasına yeni bir oyuncak giriyordu. Oyuncak alındığı gün, çocuk onunla biraz oynuyor, sonra bir kenarda unutuyordu.

Uçurtma, günlerce Okan'ın kendisiyle ilgilenmesini bekledi. Ancak, bu beklentisi boşa çıktı. Okan, sürekli televizyondaki çizgi filmleri izliyor, bilgisayarında düşman askerlerini öldürüyor, çizgi roman okuyordu. Laser tabancasını, uzaktan kumandalı tankını ve öteki silah oyuncaklarını kullanarak kendi kendine savaş oyunları oynuyordu. Çocuğun davranışları da tıpkı televizyonda izlediği savaşçılar gibiydi. Bağırarak konuşuyor, kapıları çarpıyor, görünmez düşmanlara tehditler savuruyordu.

Sonunda, bir pazar sabahı uçurtmanın düşleri gerçekleşti. Güzel bir sonyaz günüydü. Annesi erkenden gelip Okan'ı uyandırdı.

— Haydi kalk bakalım uykucu. Büyük gün geldi. Pikniğe gidiyoruz. Hem piknik yapar temiz hava alırız, hem de uçurtmanı uçururuz. Babanın öğleden sonra toplantısı var. O yüzden hemen çıkmalıyız. Çabuk kalk.

Okan, sevinçle fırlayıp kalktı. Yaşamı bu apartmanın 10. katındaki odada geçiyordu. Pikniğe gitmek onun için de bir değişiklik olacaktı. Uçurtma uçurmanın zevkiniyse bilmiyordu. Çabucak kahvaltısını yapıp hazırlandı. Şoför, uçurtmayı arabanın arka koltuğuna yerleştirdi. Bagaja yiyecek sepeti, içecekler vb. konmuştu. Arabayı babası kullanıyordu. Anne öne, babanın yanına oturdu. Okan arka koltuğa, uçurtmanın yanına yerleşti. Ama yol boyunca yalnız sanal bebeğiyle ilgilendi. Uçurtmacık da, gülümseyen yüzüyle çevresine bakındı durdu.

Okanların sitesinden çıkıp başka sitelerin, evlerin önünden geçtiler. Yollar düzenli, bahçeler çok güzeldi. Her sitenin bahçesinde özel çocuk parkı vardı. Çocuk bahçelerindeki salıncaklar, tahterevalliler, tırmanma kuleleri, kaydıraklar çok güzeldi. Her biri bir hayvana benzetilerek yapılmıştı. Okan, bir ara "çocuk bahçesine gidelim" diye vızıldandı.

— Kırda oynarsın, dedi annesi.

Bir süre sonra, arabanın içinde "bip bip" sesleri duyuldu. Sanal oyuncağın sesini duyan baba gülmeye başladı:

— Oğlum kıra gidiyoruz. Orada birçok gerçek hayvan var. Niye aldın bunu yanına?

— Baba! Onu evde nasıl bırakabilirim? Karnı acıktığında beslemezsem, sevgi istediğinde sevgi düğmesine basmazsam ölebilir. Ben onu yaşatmak istiyorum.

— Aman oğlum, alt tarafı bir makine. Gerçek, canlı bir hayvan değil ki!

Anne söze girdi:

— Aman canım, bırak oynasın çocuk. Hem bütün çocukların var. Neden benim oğlumun da olmasın? Ya gerçek hayvan isterim diye tuttururursa ne yaparız? Bakımı, beslenmesi, pisliği...Öööö...

Araba, bir süre sonra kentin dışına çıkan yola saptı. Yollar, kendileri gibi pikniğe gidenlerin arabalarıyla doluydu. Bir süre daha yol aldıktan sonra, baba yolun kıyısındaki geniş çayırlık alana sürdü arabasını. Orada kendileri gibi özel arabalarıyla gelmiş başkaları da vardı.

Büyük bir ağacın altına yerleştiler. Katlanıp taşınabilen masa ve sandalyeler çıkarıldı. Arabanın bagajındaki yiyecekler masanın üzerine yerleştirildi. Uçurtmaysa, hâlâ arabanın arka koltuğunda duruyordu.

Sonunda, Okan'lar yemeklerini yediler. Anne kâğıt tabak ve bardakları toplarken, Okan'la babası uçurtmanın yanına geldiler. Okan da gökyüzündeki uçurtmaları görmüştü.

— Oraya nasıl çıkıyorlar baba? dedi şaşkınlıkla.

— Sabırlı ol, şimdi sana öğreteceğim, dedi babası.

Okan ile babası, uçurtmayı alıp bir tepeye doğru tırmanmaya başladılar. Uçurtmayı önce babası uçurtacaktı.

— Sen uçurtmanın başını tut, dedi baba.

Okan, sesini çıkarmadan babasının dediğini yaptı. Baba, uçurtmanın ipini eline alıp uzaklaşmaya başladı. Uzaklaştı, uzaklaştı. Sonra ansızın bağırdı Okan'a:

— Bırak!

Okan, uçurtmayı bıraktı. Baba, ipi salmaya başladı. Gülümseyen yüzlü kırmızı uçurtma, nazlı nazlı salınarak göğe yükseldi. Yükseldi, yükseldi; daha da yükseklere çıkmak istedi. O yükselmek istedikçe, baba elindeki ipi yavaş yavaş salıyordu. Sonunda uçurtmacık, bembeyaz bulutlara dek çıktı. Babasını dikkatle izleyen Okan, sabırsızlanmaya başlamıştı.

— Baba, indir artık! Ben uçuracağım! diye bağırıyordu.

Kırdaki herkes uçurtmayı görmüştü. Ne güzel, ne uyumlu uçuyordu kırmızı uçurtma. Gülümseyen yüzüyle ne güzeldi!

Sonunda baba, uçurtmanın ipini elindeki tahtaya sararak onu yavaş yavaş indirdi. Göklerden aşağı indirilmek uçurtmanın hiç hoşuna gitmemişti; ama Okan'ın kendisini uçuracağını anımsayınca sevindi. Bu kez, uçurtmanın başını baba tutup ipini Okan'ın eline verdi. Okan hız alıp uçurtmayı çekti; ama onu uçuramadı. Uçurtma taklalar atarak yere düştü.

— Bir daha dene, dedi babası Okan'a.

Çocuk, bir daha denedi, bir daha, bir daha. Ama uçurtmayı uçurmayı bir türlü başaramıyordu. Sinirlenmiş, hevesi kalmamıştı. Uçurtmacığınsa, sürekli yere çakılmaktan başı dönmüştü.

— Beceriksiz, diye çıkıştı annesi.

— Dur bakalım, hemen öyle söyleme çocuğa, dedi babası. O benim oğlum. Benim oğlum beceriksiz değildir. Benim oğlum başarısız olamaz. Okan, uçurtmayı ben uçurup ipini senin eline vereceğim. Böylece yavaş yavaş alışırsın. Haydi, tut bakalım.

Okan, uçurtmanın başını tuttu ve babası onu havalandırdı. Uçurtma gökyüzünde dengelenince de, ipini yavaşça Okan'ın eline verdi. Uçurtma, yine gökyüzüne çıktığı için çok sevinçliydi. Yükselmek istedi, ama yükselemedi. Çocuk, uçurtmanın ipini sıkı sıkı tutuyordu.

—İpi sal! diye uyardı babası.

Ama çocuk, ipi salmayı başaramadı. Uçurtmaysa, rüzgârın önünde uçmak, yükseklere çıkmak istiyordu. O yükselmek istedikçe, çocuk ipi tutup çekiyordu. Uçurtma, yükselmek isteğiyle atılıyor, rüzgâr onu sert bir hareket-

le kaldırmaya çalışıyordu. İp sımsıkı gerilmişti. Birden rüzgârın da yardımıyla uçurtma ipini koparttı ve göğe doğru yükselmeye başladı. Artık özgürdü, istediği kadar uçabilir, istediği yere gidebilirdi.

Okan, uzun süre uçurtmasını yitirdiği için ağladı. Onu son anda sevmiş, uçurtma uçurmanın güzelliğini anlamıştı. Ama artık uçurtması yoktu. Kırda uçurtma uçuran çocuklara bakıp bakıp ağladı. Onun ağlaması annesini babasını şaşırtmıştı.

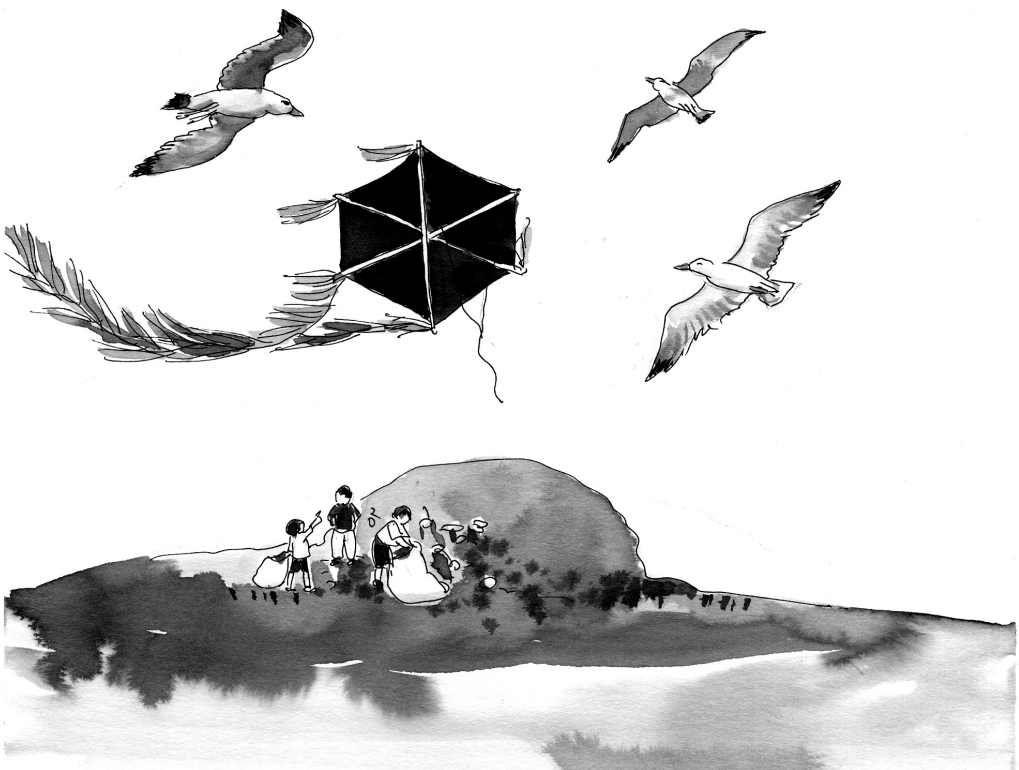
— Şu çocukları anlamak ne zor, diye söylendi annesi. Bugüne kadar uçurtmanın yüzüne bile bakmıyordu.

— İnsan, bir şeyi yitirdikten sonra değerini anlayabiliyor ancak. Ne var ki, o zaman da çok geç oluyor. Haydi, sus artık oğlum, ben yarın oyuncakçıya gider, sana yeni bir uçurtma alırım.

Okan ve ailesi, arabalarına binip kırdan ayrılırken; uçurtma gözden kaybolmuştu bile. Sert sonyaz rüzgârının itişiyle masmavi gökyüzünde uçmaya başlamıştı. Uçuyor, uçuyor, uçuyordu. Nereye gittiğini ve bundan sonra nelerle karşılaşacağını bilmeden. Ah, acaba bundan sonra başına ne gelecekti? Umut adlı o küçük çocuğu yeniden görebilecek miydi?

Çöp toplayan çocuklar ve bir kaza

Rüzgâr, uçurtmayı kente doğru sürükledi. Aşağıda gözalabildiğince yemyeşil çayırlar, ağaçlar, tek tük evler uzanıyordu. Araba yolu ufacık bir ip gibi görünüyordu. rüzgârın hızı azalmıştı. Uçurtma şimdi alçaktan ve daha yavaş uçuyordu. Bir süre sonra, uçurtmanın karşısına bir tepe çıktı. Kentin kıyısındaki büyük çöplüklerden biriydi bu. Martılar, çevresinde çığlıklar atarak dönüp duruyorlardı. Çöplükte birçok çocuk vardı. Aralarında gülüşüp konuşarak, bazen ufacık bir şey için kavga ederek çöpü karıştırıyorlardı. Buldukları kâğıt, cam, demir ve tenekeleri ellerindeki çuvallara dolduruyorlardı.

Bir süre sonra çocuklar, uçurtmayı gördüler.

— Ne güzel bir uçurtma, dedi biri. Keşke benim de bir uçurtmam olsa.

— Ben bir bebeğim olsun isterdim, dedi küçük bir kız.

O sırada, biraz uzaktaki genç kız seslendi:

— Böyle mi?

Elinde plâstik bir bebek tutuyordu. Saçı yolunmuş, kolunun biri kopmuş olan bebeği, az önce çöplerin arasında bulmuştu.

— Benim kız kardeşim yok. Al bu senin olsun, dedi genç kız.

Küçük kız sevinçle atıldı. Kardeşi de ardısıra koştu:

— Abla bana ver! Abla bana ver!

— İkiniz de oynayın işte. Kavga etmeyin ama.

Uçurtma, Yeşim'i ve bebeklerini anımsadı. Onun ne çok bebeği vardı. Neden bu çocukların bebeği yoktu?

Uçurtma, tam o sırada kendisini büyük bir beğeniyle izleyen çocuğu gördü. Umut'un yaşlarında bir oğlan çocuğuydu. Kapkara saçları ve zeytin gibi gözleri vardı. Uçurtmaya öyle büyük bir özlemle bakıyordu ki, uçurtma yere inip o çocuğun uçurtması olmak istedi. Ancak, tam bu sırada, rüzgâr hızını artırdı ve uçurtma yeniden rüzgârın önünde sürüklenmeye başladı. Uçutmanın içini bir korku kaplamıştı. Oh, nereye gidiyordu böyle? Hiç yere inemeyecek miydi? Artık, hiç bir çocuğun oyuncağı olmayacak mıydı? Umut, Umut nerdeydi?

Uçurtma, rüzgârın önünde nereye gittiğini bilmeden

uzun süre uçtu. Bir süre sonra kentin kenar mahalleleri göründü. Kente girince, rüzgârın hızı kesilmişti. Uçurtma, şimdi tatlı bir esintinin önünde süzüle süzüle uçuyordu. İçini birden büyük bir sevinç kapladı. O, hep böyle uçmayı istemişti. Uçmak, özgürce uçmak ne güzeldi!

Uçurtma, bahçeli küçük evlerin, gecekonduların üzerinden geçti. Buradaki evler ve yollar, Okanların sitesindeki gibi değildi. Yollar çamur içindeydi. Çocuk bahçesi yoktu. Çocuklar, kapı önlerinde ve sokaklarda oynuyorlardı.

Uçurtma çevresine bakınarak uçarken, ansızın dar sokakların birinde yürüyen bir çocuk gördü. Umut'a ne kadar da benziyordu. Hızla çocuğa doğru süzülmek istedi. İşte ne olduysa o anda oldu. Uçurtmanın kuyruğu, yolun kenarında uzanıp giden elektrik tellerine takılmıştı. Silkinip kurtulmak, uçmak istedi; uçamadı. Kuyruğu tele iyice dolanmış, kafası da aşağı sarkıp kalmıştı. Çarpmanın etkisiyle bazı yerleri çizilip yırtılmıştı.

Uçurtma, çarpmanın verdiği korkuyu atlatınca başka bir korkuya kapıldı. Uçamıyordu, tellere takılıp kalmıştı. Sokaktaki çocuklar, kendi oyunlarına dalmışlar ve onu görmemişlerdi.

Uçurtma, az sonra yanıldığını anladı. Çocuklar, elektrik teline takılan bu güzel uçurtmayı görmüşlerdi. Beş, altı çocuk koşarak telin altına geldiler. Kendi aralarında heyecanlı heyecanlı konuşuyorlardı.

— Şimdiye kadar gördüğüm en güzel uçurtma!

— Çıkıp alalım. Direk yakın.

Çocuk, bunları söyledikten sonra direğe yaklaştı. Direğin üzerinde, tehlikeyi belirten bir kurukafa resmi vardı. Arkadaşları çocuğu vazgeçirmeye çalıştılar.

— Delirdin mi oğlum? O telden binlerce volt elektrik geçiyor. Kömür olursun.

— Bir uçurtma uğruna...

Çocuk, söylenenleri umursamadan direğe tırmanmaya çalıştı. Ama elektrik direğinin yüzeyi dümdüzdü. Tutunacak bir yer yoktu. Çocuk, çevresine bakınıp direğe tırmanmanın yollarını araştırdı.

— Bir merdiven bulsak, onu kurtarabiliriz.

— Bırak oğlum. Bu iş çok tehlikeli. Vazgeç.

— Ama uçurtma çok güzel. Orada kalması yazık...

— Evet ama, canımız daha değerli...

— Yazık, hiçbir şey yapamayız... Yağmurda, rüzgârda yırtılıp gidecek.

— Bıraksanız, çıkar alırdım, dedi direğe tırmanmaya çalışan çocuk. Tehlikeyi anlayıp sonunda o da vazgeçmişti.

Çocuklar, bir süre kendi aralarında tartıştıktan sonra, arkalarını dönüp gittiler. Onların gidişiyle uçurtma, büyük bir üzüntüye kapıldı. Artık buradan kurtulamayacaktı. Umut'u bir daha göremeyecekti. Oysa, bir çocuğun oyuncağı olmayı, onu mutlu etmeyi ne çok istemişti.

Uçurtma, sokaktan yükselen neşeli çocuk seslerini duydu. Çocuklar yine oyuna başlamışlardı. İlgiyle, sokakta oyun oynayan çocukları izlemeye başladı. Çocuklar, bütün yoksunluklarına karşın neşeyle bağrışıp çığrışarak oyun oynuyorlardı. Heyecandan yüzleri

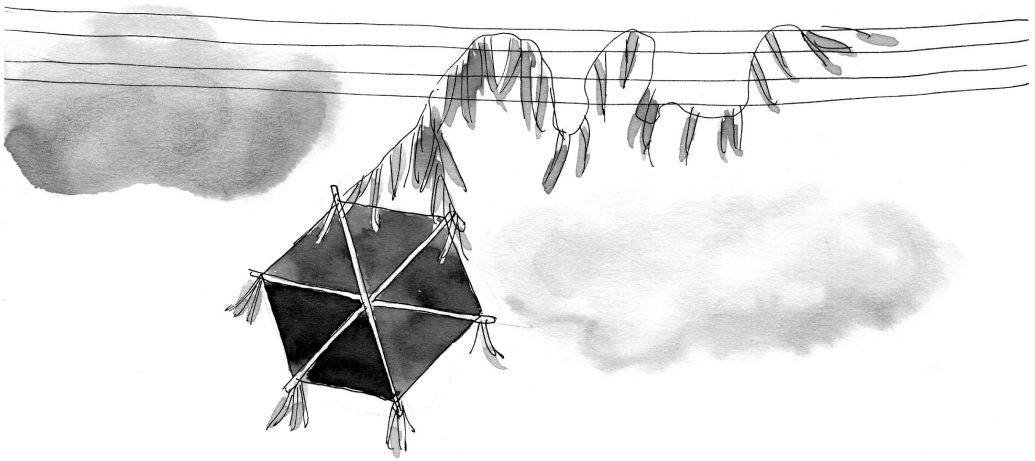
kızarmıştı. Kimi eline geçirdiği havası kaçmış bir topun ardından koşuyor, kimi tıpkı Okan gibi, televizyondaki çizgi film kahramanlarına öykünerek elindeki plâstik silahlarla savaş oyunları oynuyordu.

Kız çocuklarsa, kapı girişlerine serdikleri eski kilimlerin üzerinde evcilik oynuyorlardı. Ellerinde Yeşim'in bebeklerine benzeyen ucuz, plâstik bebekler vardı. Onlar da tıpkı Yeşim gibi bebeklerini soyuyor, giydiriyor, süslüyor, gezmelere götürüyorlardı. Bebeklerine; Pamela, Maria, Roberto, Antonio gibi adlar takmışlardı. Bazı çocuklarsa saklambaç, körebe, elim sende, aç kapıyı bezirganbaşı gibi oyunlar oynuyorlardı.

Güneş, gecekondu evlerinin çatılarının üstüne düşerken hava yavaş yavaş kararmaya başladı. Uçurtma, durumunu anımsayıp yeniden büyük bir umutsuzluğa kapıldı. Durumu çok kötüydü. Uçamıyordu, elektrik teline takılıp kalmıştı.Çocuklar, birer ikişer evlerine gitmeye başlamışlardı. Kısa süre sonra, sokak boşalmış; çevrede kendisine yardım edecek kimse kalmamıştı. Oh, buradan hiç kurtulamayacaktı!

Bir süre sonra, sokakta tek tük insanlar belirdi. Bunlar işlerinden eve dönen işçilerdi. Aralarında çocuklar da vardı. Hava iyice karardığı için, elektrik teline takılıp kalan uçurtmayı gören olmadı.

Gecenin karanlığı küçük gecekondu mahallesine çökerken; gökyüzünde yıldızlar ışıldamaya başladı. Uçurtma, gece boyunca yıldızların parlak ışıklarını izledi. Ne var ki, gece karanlık ve soğuktu. Üstelik, hoyrat bir rüzgâr uçurtmayı sarsıyor, kuyruğunu kopartmaya çalışıyordu.

Beklenmedik kurtarıcı

Sabah, güneşin ilk ışıklarıyla, gökyüzü pembe, kırmızı ve altın renklerine boyandı. Güneş, doğudan kıpkırmızı, kocaman bir uçurtma gibi yükseldi. Yükseldikçe, yeryüzü aydınlandı, gökyüzü yine masmavi oldu.

Güneş, kimselerin görünmediği ıssız sokakları, küçük derme çatma evlerin sıralandığı bakımsız sokakları aydınlattı. Bir süre sonra, sokakta tek tük insanlar belirmeye başladı. Sımsıkı sarındıkları eski paltolarının yakalarını kaldırmış hızlı hızlı yürüyorlardı. İnsanlar, akşam evlerine ekmek getirebilmek için işe gidiyorlardı. İşe gidenlerin arasında çocuklar da vardı. Çocuklar, yarı uykulu yüzleriyle yürüyüp gittiler.

Bir süre sonra, sokağı, ellerinde çantalarıyla okula giden çocuklar doldurdu. Çocuklar, kendi aralarında

konuşup gülüşerek yürüyorlardı. Elektrik direğine yaklaşınca başlarını kaldırıp uçurtmaya baktılar.

— Yazık, dedi bir çocuk. Ne kadar da güzelmiş. Burada yok olup gidecek.

— Evet. Yağmura dayanamaz.

— Bugün yağmur yağacak, dedi çocuklardan biri gökyüzündeki kara bulutları göstererek.

Gerçekten, masmavi gökyüzünde kara kara bulutlar görünmeye başlamıştı. Çocuklar, kendi aralarında konuşarak uzaklaşırken; uçurtma korkuyla bulutlara baktı. Demek, yağmurda yok olup gidecekti. Oh, ne kötü!

Uçurtma, ansızın telde bazı titreşimler duydu. Tele, kuşlar konmuştu. Üç taneydiler. Bir süre sonra, kanatlarını açıp pırr diye havalandılar. Telin çevresinde bir tur attıktan sonra gözden yitip gittiler. Uçurtma, onların ardından şaşkınlıkla bakakalmıştı. O sırada, rüzgâr hızını artırmıştı; teli sallıyor, uçurtmanın kuyruğu hışırtıyla savruluyordu. Ama, uçurtma telden kurtulamıyordu. Oysa, gökyüzündeki yağmur bulutları birikmiş, ortalık iyice kararmıştı.

Uçurtma, umutsuzca çevresine bakınırken, ansızın bazı sesler duydu. Az sonra, sokağın başında küçük bir kamyonet göründü. Kamyonetin, arkasında uzun bir merdiven vardı. Kamyonet, elektrik direğini biraz geçmişti ki, ansızın durdu. Sonra geri geri gelmeye başladı. Kamyonet, tam uçurtmanın altında durdu. Kamyonetin kapısı açıldı ve içinden mavi tulumlu bir genç adam çıktı. Adam, başını kaldırıp uçurtmaya baktıktan sonra sevecen bir sesle söylendi:

— Vah zavallıcık! Nasıl takıldın oraya? Ama üzülme, ben seni kurtaracağım...

Elektrik bakım işçisi, bunları söyledikten sonra elektrik direğinin yanına gitti. Elindeki aletle direkteki güvenlik kapağını açtı. Akımı kestikten sonra kapağı kapattı. Sonra, kamyonetin arkasındaki merdiveni uçurtmanın tam altına gelecek biçimde yükseltti.

İşçi, merdivene tırmanıp tele yaklaştı. Dikkatle uzanıp uçurtmanın kuyruğunu telden kurtardı. Tele dolanan kuyruğu kurtulunca, uçurtma serbest kalmıştı. Elektrik bakım işçisinin kolları arasına düşüverdi. İşçi onu alıp dikkatle aşağı indi. Merdiveni indirip eski durumuna getirdi. Uçurtmayı, kamyonetin ön tarafındaki boş koltuğa koydu. O sırada, işçiyi izlemekte olan yaşlı adam seslendi.

— Bir uçurtma için değer mi?

İşçi, alet kutusundan aldığı aletle, direkteki güvenlik kapağını açarken yanıtladı yaşlı adamı.

— Değer... O, güzel bir uçurtma. Telde yok olup gideceğine, bir çocuğu mutlu etsin. Hem bu işi yapmak benim görevim.

Adam şaşırmıştı.

— Nasıl? Uçurtmayı kurtarmak mı?

— Öyle sayılır. Ama, bizim işimiz elektrik tellerinin bakımını yapmak. Rüzgârda, fırtınada tel kopar, tele bir şeyler takılır. Biz yine aynı yöntemle çıkıp telin bakımını yaparız. Ayrıca, uçurtmanın orada kalması çok tehlikeliydi. Bazı çocuklar, onu oradan almak isteğine kapılıp

direğe çıkabilir ve böylece yaşamları tehlikeye girebilirdi. Telde, yüksek elektrik akımı var. Oysa ben bunu tehlikesizce yaptım. iki direk arasındaki akımı kestim ve öyle çıktım yukarıya. Şimdi, yeniden tele akım veriyorum.

— O uçurtmayı ne yapacaksın?

— Şimdilik bilmiyorum. Ben uçurtmayı oradan indirerek teli temizledim. Yani işimi yaptım. Bakalım, bundan sonra ne olacak?

Uçurtma, arabanın ön koltuğunda, işçinin kendisini bıraktığı yerde, mutlulukla gülümsüyordu. İşçi, yaşlı adama "hoşçakal " diyerek arabaya bindi. Koltuğun üzerinde, tatlı tatlı gülümsemekte olan uçurtmanın püsküllerini okşadıktan sonra arabayı çalıştırdı. Şimdi uçurtma, elektrik bakım işçisinin kendisini götürdüğü yere doğru gidiyordu.

Küçük boyacı

O gün, elektrik bakım işçisi, kamyonetiyle birçok sokağı dolaşıp elektrik tellerini gözden geçirdi. Direklere çıktı, kopuk telleri bağladı. Güvenlik kutularının kapaklarına baktı. Vidalarını elden geçirip kapakları sağlamlaştırdı. Akşam yaklaşıyordu. Yorulmuştu.

Elektrik bakım işçisi, kendi bölgesindeki son direği de gözden geçirdikten sonra, kamyonete geldi. Yanındaki koltuğun üzerindeki uçurtmaya baktı. Uçurtma, sabah bırakıldığı yerde, gülümseyen yüzüyle öylece duruyordu.

— Evet uçurtmacık. Bugünlük işimizi bitirdik. Artık eve gidebiliriz. Bugün iyi çalıştık. Şansımıza buraya yağmur yağmadı. Ama ilerde bir yerlerde yağmur var.

Uçurtma, şimdilik yağmurda ıslanıp yok olmaktan kurtulmuştu. Elektrik bakım işçisi, onu büyük bir tehlikeden kurtarmıştı. Ama sonra ne olacaktı?

Küçük kamyonet, daracık sokaklarda sarsıla sarsıla ilerledi. Güneş, gökyüzünü pembe, kırmızı renklere boyayarak batıyordu. İnsanların kimi evine dönmeye başlamıştı. Kimileriyse çalışmayı sürdürüyordu.

Kamyonet dar sokaklardan geçip geniş bir caddeye çıktı. Burada birçok araba vardı. Arabalar gürültüyle caddeden geçip gidiyordu. Kamyonet de, caddedeki arabaların arasına karıştı. Ancak, burada araba ağır ağır gidiyor, bazen de durup dakikalarca bekliyordu. Bazen, caddedeki kırmızı ışıklar nedeniyle, bazen de, yol kapalı olduğu için arabalar çok yavaş ilerliyordu.

Elektrik bakım işçisi, uzun süren bu bekleyişlerden birinde gördü onu. Kara gözlü, kara saçlı bir oğlan çocuğuydu. Yüzünde tatlı bir gülümseme vardı. Çocuğun sırtında, fırçalar ve boya şişeleri olan küçük bir sandık asılıydı. Çocuk, bir yandan kaldırımda yürüyor, bir yandan da bağırıyordu:

— Boyayalım, parlatalım!

Elektrik işçisi, cadde boyunca ağır ağır ilerlerken gözucuyla çocuğu izlemeye başladı. Çocuk, geniş bir yol ağzına gelince, çevresine bakınıp bir köşe başı aradı. Sonra köşedeki büyük bir binanın önünde durdu. Sandığı ve elindeki teneke kutuyu yere koydu. Tam tenekeye oturmak üzereydi ki, karşı köşedeki üç boyacı çocuk gelip karşısına dikildiler. Çocuklar 13- 14 yaşlarındaydılar. İçlerinden en büyüğü çocuğun üstüne yürüdü.

— Sen burada boyacılık yapmak için kimden izin aldın?

Çocuk şaşırmıştı.

— Burada boyacılık yapmak için izin mi almam gerekiyor? Burası sokak, herkes gelip boyacılık yapabilir.

Çocuklardan biri onu göğsünden itti.

— Bak, bir de konuşuyor. Hadi oğlum, topla sandığını da toz ol burdan. Bir daha da seni burda görmeyelim. Yoksa ayaklarını kırarız.

— Abi çalışmam lazım. Siz de benim gibisiniz, niye engel oluyorsunuz bana?

— Bak, hâlâ konuşuyor. Oğlum, burası İstanbul. Öyle her isteyen, her istediği yerde tezgâh açamaz. Eğer burda çalışmak istersen, bedelini ödersin.

— Abi, zaten ne kazanıyorum ki, size ne vereyim? Evde annem, kardeşlerim benden para bekliyor. Bırakın çalışayım. Burası kocaman yer. Hepimize yeter.

— Senden akıl alacak değiliz. Haydi, topla sandığını yok ol.

— Gitmeyeceğim, dedi çocuk.

O zaman, büyük çocuklar, küçük boyacıyı aralarına alıp dövmeye başladılar.

— Vurmayın! diye bağırıyordu çocuk, incecik sesiyle.

Ansızın sert bir fren sesi işitildi. Elektrik işçisi, arabayı yolun kenarına çekmiş ve küçük çocuğun yardımına koşmuştu.

— Durun! diye bağırdı sert bir sesle. Durun! Bu kadar kişi, kendinizden küçük bir çocuğu dövmeye utanmıyor musunuz?

Çocuklar, kendilerinden büyük biriyle karşılaşınca

kaçıştılar. Küçük boyacı çocuk yerdeydi. Örselenmişti. Ağlıyordu. Boya sandığı, tenekesi de yerdeydi. Elektrik işçisi, çocuğu elinden tutup kaldırdı. Sandığını, tenekesini yerden aldı.

— Ağlama artık, dedi. Gel seni meydana kadar götüreyim. Bu çocuklar seni rahat bırakmaz. Orada kendine bir yer bulursun.

Çocuk, sesini çıkarmadan elektrik işçisinin dediğini yaptı. Az sonra, arabanın ön koltuğunda, uçurtmanın yanında oturuyordu. Elektrik işçisi, ağır ağır arabayı sürerken çocukla konuşmaya başladı:

— Adın ne senin?

— Metin.

— Kaç yaşındasın?

— 10.

— Neden bu işi yapıyorsun?

— Neden olacak? Yaşamak için tabii.

— Kimsen yok mu senin?

Çocuk, içini çekti.

— Abi, biz üç yıl öncesine kadar Diyarbakır'ın bir köyünde babamla çobanlık yapardık. Babam ağır bir hastalığa yakalandı, o kadar doktora gitti, ama iyileşmedi. İki yıl önce de öldü. Biz, annem ve üç kardeşimle birlikte buraya göçmek zorunda kaldık.

Elektrik bakım işçisi, çocuğun anlattıklarından etkilenmişti. Bir süre susup uzun uzun düşündü. Sonra, yeniden çocukla konuşmaya başladı.

— Öteki kardeşlerin çalışmıyor mu?

— Olur mu abi? Senin kadar bir abim var, Hasan abim. En büyüğümüz o. İnşaatlarda amelelik yapıyordu. Şimdi askerde. Orhan abim benden birkaç yaş büyük. Bir mozaik atölyesinde çalışıyor. En küçüğümüz Kiraz 5 yaşında. Sokakta kâğıt mendil satıyor.

— Okula gidiyor musun?

Çocuğun kara gözleri gölgelendi, gülüşü dondu.

— Biz dört kardeşiz. Bir tek ben okula gidebiliyorum. Kiraz daha küçük. Büyüyünce onu da okutacağız. Ama dayım Orhan'ı okuldan aldı. Ben de, hem okula gidiyorum hem de ayakkabı boyayarak anama para götürüyorum, ki anam bize yemek yapsın...

— Hem okula gidip hem çalışmak zor değil mi?

— Olmaz mı abi? Ben sabahçıyım. Öğlen okuldan çıkıp eve gidiyorum. Hiç ders çalışmadan bu sandığı alıp sokaklara koşuyorum. Eve dönünce geç oluyor. Ödev yapamıyorum bazen, ders çalışamıyorum.

— Öğretmenin kızmıyor mu?

Çocuğun gözleri sevgiyle parladı:

— Benim öğretmenim çok iyidir. Bizi hiç dövmez. Benim öğretmenin çok bilgilidir. Bize kitap okur, bizimle konuşur; "Duyduğunuz, gördüğünüz bir şeye inanmadan önce iyice düşünün, sorgulayın" der.

— Oo, senin öğretmenin gerçekten çok iyiymiş. Şanslıymışsın doğrusu.

— Evet abi, bazen öyle çok devamsızlığım oluyor

ki. Başka öğretmen olsa, sınıftan atardı çoktan. Ama benim öğretmenim...

— Peki Metin, oyun oynuyor musun?

— Oynamaya vaktim olmuyor. Okuldaki dinlencelerde ders çalışıyorum, ödev yapıyorum. Akşamları altıda, yedide eve gidiyorum. Mahalledeki çocuklarla da oynayacak zamanım kalmıyor. Bayramlarda ya da başka günlerde de çalışıyorum. Benim için oyun, ayakkabı boyamak abi.

— Günde kaç ayakkabı boyuyorsun?

— İşler iyi giderse 20 çift filan oluyor.

— Peki, sen de oyun oynamak, eğlenmek istemez miydin?

— İstemez olur muyum abi? Çalışmak zorunda olmasam ben de okula devamlı gitmek, oyun oynamak isterdim. Biliyor musun, bir keresinde bizim mahallede 23 Nisan şenliği yapıldı. Çok güzeldi. Çocuklar üst kattaki düğün salonunda eğlendiler, ben de aşağıda ayakkabı boyadım. İşim iyi gitti, anlayacağın. İşim bitince şenliğin yapıldığı salona da çıktım, ama beni boya sandığıyla içeri almadılar. Ben de karşıdan baktım.

— En çok istediğin şey nedir?

— Ne olsun? Bir bisiklet tabii. Bisikletim olmasını çok isterdim. Bir de öteki boyacı çocukların beni dövüp kovmamasını isterdim.

— Neden saldırdı o çocuklar sana?

— Ne bileyim? Ben de ayakkabı boyadığım için,

daha az para kazanırlar diye korkuyorlar herhalde. Oysa ben onlara karışmıyorum.

Elektrik bakım işçisi, meydana çıkan kırmızı ışıkta beklerken sordu:

— Seni nerede indireyim?

— İlerde, meydanda indir abi. Kardeşim meydandaki durakta mendil satıyor. Onu da alır, eve birlikte gideriz.

— Bu uçurtmayı sana vermemi ister misin? Onu sabah elektrik telinden kurtardım. Onu kime vereceğimi düşünüp duruyordum. Eğer istersen...

Çocuk, arabaya bindiğinden beri, gözü sık sık uçurtmaya takılmış ve onu beğeniyle izlemişti. O yüzden, elektrik işçisinin, sözünü bitirmesine olanak bırakmadan atıldı:

— İstemez miyim abi? Böyle bir uçurtması olmasını kim istemez?

— İyi, o zaman inerken onu da al. Ara sıra uçururken beni de anımsarsın. Haa, bu arada sana söylemeyi unuttum. Ben de Diyarbakır'lıyım. Biz seninle hemşeriyiz.

Elektrik bakım işçisi, bunları söyleyip çocuğa sıcacık gülümsedi. Çocuk da ona gülümsedi. İşçi, küçük kamyoneti meydanda durdurdu. Çocuk, arabadan inerken artık yüzü gülüyordu. Boya sandığını omzuna astı; tenekeyi bir eline, uçurtmayı öteki eline alıp yürümeye başladı. Elektrik işçisi, uzaklaşan çocuğun ardından baktıktan sonra, arabayı çalıştırdı. Koskoca meydanda, bir başına yürüyen çocuk, tıpkı kendisine benzeyen öteki çocukların arasına karışıp gitmişti. İşçi, derin derin içini çekti ve kendi dilinde usul usul bir türkü söylemeye başladı.

Kiraz

Çocuk, arabadan indikten sonra, bir süre çevresine bakınarak yürüdü. Meydan çok kalabalıktı. Beş - altı yaşlarındaki kız ya da oğlan çocuklar, ellerindeki naylon torbalarla dolaşıyorlar ve gelip geçenlere mendil satmaya çalışıyorlardı. Çocuk, mendil satan çocuklardan birine kardeşini sordu:

— Kiraz'ı gördün mü?

— Az önce buradaydı. Caddeye doğru indi abi, diye yanıtladı küçük bir kız masmavi gözlerini açarak.

— Görürsen, onu aradığımı söyle, dedi Metin ve yine yürümeye başladı.

Caddeye doğru ilerledi ve küçük bir sokağın başında durdu. Burası fazla kalabalık değildi, ama kendisini rahatsız eden de olmazdı.

Sandığını ve teneke kutuyu köşeye yerleştirdi. Uçurtmayı dikkatle duvara dayadı. Teneke kutunun üstüne oturdu. Sandığın iki yanındaki boya fırçalarını çıkarıp tahta sandığa vurarak incecik sesiyle bağırmaya başladı.

— Boyayalım, parlatalım!

Küçük boyacı, art arda birkaç ayakkabı boyadı. Uçurtmaya bakıp sevgiyle konuştu:

— Sen bana şans getirdin güzel uçurtma. Teşekkür ederim.

Uçurtma, gülümseyen yüzüyle çevresine tatlı tatlı bakıyordu. Cadde, telâşla gelip geçen insanlarla doluydu. insanlar, çevrelerine hiç bakmadan koşar adım yürüyorlardı. Bir yerlere yetişmek ister gibiydiler. Birçoğunun yüzü gülmüyordu.

Tam o sırada, incecik bir çocuk sesi duyuldu.

— Abi!

— Kiraz, nerelerdesin?

— İşte geldim.

Sesin sahibi, beş yaşlarında minik, sevimli bir kız çocuğuydu. Onun da Metin gibi iri, kapkara gözleri vardı. Bir elinde naylon torba, öteki elinde de yuvarlak teneke bir kutu taşıyordu. Uçurtmayı görünce, sevinçle ellerini çırptı.

— Abi, bu uçurtmayı nerden buldun?

— Onu bana bir abi verdi.

Küçük kız gözlerini uçurtmaya dikip sordu:

— Abi, bu uçurtmayı ne yapacaksın?

— Eve götüreceğim...

Küçük kız hiç sesini çıkarmadı. İki kardeş sessizce bakıştılar. Oğlan, oldukça düşünceliydi. Bir süre sonra, küçük kız sessizliği bozdu:

— Abi ben mendilleri satamadım. Kimse mendil almıyor.

— Kaç paket sattın?

— Üç paket sattım. İşte parası da burada.

Küçük kız, torbayı yere koyduktan sonra, elini cebine sokup çıkardığı bozuk paraları kardeşine gösterdi.

— Ben de fazla para kazanamadım, dedi oğlan. Ancak akşamüstü birkaç çift ayakkabı boyadım.

Küçük kız kaygıyla sordu:

— Ne yapacağız? Nasıl gideceğiz eve?

Oğlan onu yanıtlamadı. Bir süre sonra, sessizliği yine küçük kız bozdu:

— Abi, istersen biraz daha çalışalım.

— Tamam.

— Ben meydandaki otobüs duraklarına gidiyorum, dedi küçük kız.

— Öyleyse sen git Ben, bu uçurtmayla fazla dolaşamam. Burada çalışacağım.

— İyi. Ben gidiyorum.

Oğlan, dönüp ardını giden kardeşine seslendi:

— Arabalara dikkat et. Fazla karanlığa kalma. Sen eve gidersin. Ben de sonra gelirim.

İki kardeş ayrıldılar. Çocuk, elinde torbasıyla caddede koşarak uzaklaşan kardeşinin ardından bakıp uzun uzun düşündü. Neden çocuklar çalışmak zorundaydı?

Öfkeli bir adam

Metin, boya sandığını omzuna asıp eve doğru yola çıktığında, güneş çoktan yüksek binaların ardında kaybolmuştu. Cadde boyunca uzanan sokak lambalarının ve mağazaların ışıkları yanmış; akşam eve dönüşlerin o tatlı telâşı başlamıştı.

Çocuk, caddeden aşağı yürüyüp dar, karanlık sokaklara saptı. Bu sokaklarda taşlar eğri büğrü, kaldırımlar bozuktu. Sokakların iki yanında, eski tahta evler vardı. Evden eve gerili iplerde çamaşırlar asılıydı.

Çocuk, denize inen sokaklardan birine saptı. Yokuşun başındaki eski tahta evlerden birinin önünde durdu. Evin kapısını çalmadan önce, uçurtmayı kapının yanında görünmeyecek bir yere dayadı. Kapıyı çocuğun annesi açtı.

— Kardeşin nerde? diye sordu.

— Gelmedi mi?

— Gelmedi. Niye ayrıldınız oğlum?

Çocuk, boynunu eğip fısıldadı.

— Kiraz mendilleri satamadı. Ben de çok para kazanamadım. Büyük çocuklar çalıştırmıyor beni. Ayrılıp biraz daha çalışalım dedik.

Kadın hiç sesini çıkarmadı. Üzüntüyle içini çekti. Babasız çocuk büyütmek, ağabeyinin yanında bir sığıntı gibi yaşamak çok zordu, çok zor.

Kadın, akşam yemeğini hazırlamak üzere telâşla mutfağa gitti. Çocuk, uçurtmayı içeri sokmadan önce, dikkatle çevresine bakındı. Dayısının ayakkabıları yoktu.

Yengesi de ön taraftaki odada televizyon izliyordu. Ayaklarının ucuna basarak merdivenleri usulca çıktı. Uçurtmayı bir yerlere saklamalıydı. Ama nereye? Annesi ve kardeşleriyle birlikte yattıkları küçük odaya girdi. İçerde fazla eşya yoktu. Uçurtmayı nereye saklayabilirdi ki? Pencerenin kenarındaki tahta sedirin yanına gitti. Örtüsünü kaldırıp baktı. Sedirin altında küçük bir boşluk vardı. Uçurtmayı dikkatle sedirin altına yerleştirdi. Örtüsünü indirdi. Tam kapıdan çıkacakken dönüp odaya baktığında, örtünün kenarından uçurtmanın kuyruğunun göründüğünü ayrımsadı. Koşup onu içeri soktu.

Çocuk, ışığı söndürüp odadan çıktı. Uçurtma karanlıkta kalmıştı. Akşamın karanlığı ortalığı kaplarken, ansızın alt kattan öfkeli bir adamın sesi işitildi:

— Neden bu kadar az para getirdin? Tabi, çalışmayıp dalga geçiyorsunuz, oyun oynuyorsunuz. Sonra da, bu kadar kişiye bakmamı istiyorsunuz. Geldiniz yıkıldınız üstüme, evim ocağım söndü.

Adamın sesi, perde perde yükselirken, tahta merdivenleri koşarak çıkan ayak sesleri duyuldu. Hemen ardından, kapı açıldı ve küçük Kiraz hıçkırarak odaya girdi. Onu Metin izledi.

— Ağlama, dedi kardeşine. Ağlama. Ben büyüyünce çok para kazanacağım ve hepinizi bu evden kurtaracağım. Sen de çalışmak zorunda olmayacaksın.

Küçük kız, biraz ağladıktan sonra sustu. Metin, kardeşinin gözyaşlarını kurularken, anneleri gelip onları aşağıya çağırdı. Yemek yiyeceklerdi. Açılan kapıdan

tarhana çorbasının kokusu geliyordu. Çocuklar ışığı söndürüp gittiklerinde, oda yine karanlığa gömüldü.

Bir süre sonra, yeniden yanan ışık, odaya giren Metin'i aydınlattı. Metin, sedirin örtüsünü kaldırıp uçurtmaya baktı, püsküllerini okşadı. Sonra, kapının kenarındaki okul çantasını açıp içinden defter ve kitap çıkardı. Onları kilimin üzerine yaydı ve kendisi de yere oturarak ödev yapmaya başladı. Ama bu çalışma çok kısa sürdü. Çünkü, zaten yorgun olan çocuk, uyuklamaya başlamıştı. Birkaç dakika sonra, kapı yeniden açıldı ve anne, uyuyup kalmış olan Kiraz'ı kollarında taşıyarak içeri girdi. Pencerenin yanındaki divana yatırdı. Üzerini yorganla örttükten sonra, kitapların başında uyuyakalmış olan Metin'e baktı. Onu omzundan sarsarak uyandırdı.

— Metin, uyan oğlum. Haydi kalk, yerine yat.

Metin, uykulu gözlerle çevresine bakınırken içeri giren kendisinden birkaç yaş büyük ağabeyi Orhan'ı gördü. O da çok yorgun görünüyordu. Anneleri odadan çıkarken, iki kardeş, duvarın dibinde katlanmış halde duran yatağı yere serip yattılar. Orhan'ı görünce Metin'in uykusu açılmıştı. İki kardeş yatakta uzun süre fısıldaştılar.

Metin, ağabeyine elektrik işçisiyle karşılaşmasını, onun kendisini çocuklardan kurtarışını ve uçurtmayı nasıl verdiğini anlattı. Uçurtmadan söz ederken, sesi bir kuş cıvıltısını andırıyordu.

— Bir görsen! Öyle güzel ki!

Orhan, uçurtmayı görmek için sabırsızlanıyordu. Ama, anneleri her an odaya girebilirdi.

— Sabah, annem kahvaltıyı hazırlamaya inince onu sana gösteririm, dedi Metin.

Anneleri, odaya girip de onların hâlâ uyumadığını görünce, ikisini de tatlı bir sesle azarladı:

— Siz hâlâ uyumadınız mı? Sabah erkenden kalkacaksınız. Uyuyun artık.

Çocuklarının çalışmak zorunda olması, Orhan'ın okula gidemeyişi kadıncağızı çok üzüyordu. Ama elinden bir şey gelmiyordu. Büyük oğlu askerden gelinceye dek, böyle yaşamayı sürdürmek zorundaydılar. O zaman da yaşamlarında büyük bir değişiklik olacağını pek ummuyordu; ama, en azından küçük kızı Kiraz'ı okula gönderebileceğini düşünüyordu. Onun okumasını çok istiyordu. Kendisi okula gidebilseydi, belki bugün bir işi olur, ağabeyinin yanına sığınmak zorunda kalmazdı. Anne, bu düşüncelerle yatağında uzun süre dönüp durdu. Bir türlü gözüne uyku girmedi.

Ertesi sabah, küçük odaya sızan gün ışıkları yeni bir günün başladığını duyurdu. Ortalık aydınlanmıştı, ama çocuklar derin bir uykudaydılar. Anne, büyük çocuktan başlayarak hepsini sırayla uyandırdı.

— Kalkın, dedi. Ancak hazırlanırsınız. Orhan, haydi oğlum. İşe geç kalacaksın.

Orhan, gözlerini güçlükle açtı. Yataktan kalkmak istemiyordu. Uyku öyle tatlıydı ki!

— Anne, birazcık daha uyuyayım.

— Oğlum, geç kalırsın. Daha kahvaltı yapacaksın. Haydi kalk, kardeşlerini de uyandır.

Anne odadan çıkınca, Orhan isteksizce yataktan doğruldu. Yanında uyumakta olan Metin'i omzundan sarstı.

— Metin, haydi kalk. Okula geç kalacaksın. Hem annem yokken bana şu uçurtmayı göster.

Metin, gözlerini oğuşturarak yatağın içinde doğruldu.

— Uçurtmama ne oldu?

— Bir şey olduğu yok. Hani bana onu gösterecektin...

Metin, pencerenin kenarındaki sedirin örtüsünü kaldırıp uçurtmayı çıkardı. Uçurtma biraz hırpalanmış olmasına karşın, gülümseyen yüzüyle çok güzeldi. Onlara günaydın der gibiydi.

Orhan, uzun bir ıslık çalıp hayranlığını belirtti.

— Bu harika bir şey.

— Evet, ama biraz hırpalanmış. Bazı yerlerinde yırtıkları var.

— Onarırız. Oralara aynı renkte kâğıt yapıştırırız. Püsküllerini düzeltiriz. Tıpkı eskisi gibi olur. Sonra da onu uçurmaya gideriz.

— Ne zaman, nerede yapacağız bu işi? Dayım görürse, onu elimizden alır.

— Haklısın, dedi Orhan ve uçurtmayı yerine koydu.

İki kardeş, yattıkları yatağı toplamaya başladılar. Bir yandan da düşünüyorlardı. Metin, yorganı katlayıp kaldırdı. Orhan, yatağı dürüp duvarın dibine dayadı. Yastığı, yorganı üzerine koydu. İki kardeş, giysilerini giyerlerken, Orhan ansızın kardeşine döndü.

— Tamam, bir çözüm buldum.

Orhan, kendisine merakla bakan kardeşine anlatmaya başladı:

— Onu, benim atölyeye götürürüm. Bir kenarda saklarım. Ustadan bugün erken çıkmak için izin alırım. Seninle yukarı mahalledeki mezarlığın kapısında buluşuruz. Sen gelirken yapışkan ve kâğıt getirirsin. Mezarlığın orda bir çayır var. Orda hem onarır, hem de uçururuz uçurtmayı. Sonra da ayrı ayrı geliriz eve.

Metin, bu öneriyi biraz tehlikeli bulmakla birlikte kabul etti. Uçurtmayı, dayısına ve yengesine göstermeden, evden çıkarıp eve sokmak çok zordu. Ama başka çareleri de yoktu.

Kardeşlerin konuşması, uçurtmanın içini sevinçle doldurdu. Sonunda, saklandığı bu karanlık yerden kurtulacak, yırtıkları onarılacaktı. En güzeliyse, yine göklerde süzüle süzüle uçacaktı...

Uçurtmayı büyüklere göstermeden evden çıkarmak, çocukların düşündüğünden daha kolay olmuştu. Çünkü dayı ve yenge, hâlâ derin bir uykudaydılar. Anne, sabahları erken kalkıp çocuklara kahvaltı hazırlıyor, evin bütün işlerini yapıyor; akşamları da herkesten daha geç yatıyordu. Bu evde barınmaları; kendisinin bu işleri yapmasına, çocuklarının çalışıp dayılarına para getirmelerine bağlıydı.

İki kardeş uçurtmayı usulca aşağı indirdiler ve kapının kenarına dayadılar. Orhan, çabucak kahvaltısını yaptı; annesi mutfaktayken de uçurtmayı alıp çıktı. Sokağa

çıkar çıkmaz, masmavi gökyüzüne baktı. Sonyazın son günleriydi, ama hava güzeldi. Açık, bulutsuz gökyüzünden güneş, yeryüzüne gülümsüyordu. Orhan, uçurtmanın püsküllerini okşayıp sevinçle söylendi:

— Yaşasın! Tam da uçurtma havası... Rüzgârlı, ama kuru...

Sonyaz rüzgârı uçurtmanın kuyruğunu usulca titreştirirken, çocuk, işe gitmek üzere yola koyuldu.

Güzellikler yaratan çocuk elleri

Orhan, elindeki uçurtmayla yokuş yukarı tırmandı. Yollar, kendisi gibi işe giden insanlarla, çocuklarla doluydu. Otobüs durağına vardığında, soluk soluğa kalmıştı. Ne var ki, elindeki uçurtmayla otobüse binmesi çok zordu. Otobüs zaten tıklım tıklım dolu gelirdi. Başka zaman olsa, Orhan otobüsün basamağına tırmanır, ince bedenini içeriye çekerek otobüse binebilirdi. Ama, uçurtmayla bunu yapamazdı. Sıkışıklıkta uçurtmanın çıtaları kırılır, kâğıdı yırtılabilirdi. Bunu göze alamazdı. Ama bu otobüse de binmesi gerekiyordu. Eğer binmezse işine geç kalacaktı.

Otobüs şoförü, Orhan'ı tanıyordu. Yalnız Orhan'ı değil; çalıştığı hat üzerindeki bütün işçi çocukları tanırdı o. Sabahları erkenden ellerinde sefertasları, yiyecek paketleriyle duraklarda bekleşirlerdi. Otobüse biner binmez de, yarı uykulu sürdürürlerdi yolculuklarını. Artık alışmıştı hepsine. Hangi duraktan kimin bineceğini bilir, gelmeyen olursa, gözü o çocuğu arardı.

Orhan'ın, elindeki kırmızı uçurtmayla durakta kalakaldığını görünce, yüzünde bir gülümseme belirdi. Kalın kaşlarının örttüğü kara gözlerinde bir sevgi ışıltısı yandı. Onun da

çocukları vardı ve çocukları çok severdi. Her sabah görüp sevdiği bu çocukları, okula değil de işe taşımaktan da üzüntü duyardı. Sevecen bir sesle bağırdı Orhan'a:

— Ne o? Bakıyorum bugün yalnız değilsin. Ee, niye binmiyorsun? Arkadaşının bileti yok mu?

— Amca, kalabalıkta binemiyorum. Binsem de arada sıkışıp yırtılacak.

— Sen ver bakayım onu bana.

Şoför, ayağa kalkıp ön kapıya yaklaştı. Yolculardan izin isteyip Orhan'ın uzattığı uçurtmayı aldı. Koltuğunun yanına dayadı. O sırada Orhan da, kalabalığın arasından sıyrılıp girmeyi başarmıştı.

Orhan'ın, ineceği durağa gelinceye kadar otobüs birçok kez dolup boşaldı. Orhan, şoförün ve uçurtmanın yanından ayrılmadı.

Boyaları dökülmüş, koltukları eskimiş otobüsün bozuk yollarda sarsıla sarsıla süren yolculuğu, bir gecekondu mahallesinde son buldu.

— Bu kaçak yolcu yarın da seninle yolculuk yapacaksa, sabah ilk durağa gel, diye uyardı şoför Orhan'ı ve sevecenlikle gülümsedi.

Orhan, şoföre teşekkür ettikten sonra, uçurtmayı alıp otobüsten indi. İki yanında tek katlı derme çatma evlerin sıralandığı bir sokağa saptı. Bozuk yollar çamur içindeydi. Orhan, uçurtmanın kuyruğu yere değmesin diye, onu özenle taşıyordu. Sonunda, tek katlı evlerden birinin kapısını çaldı. Kapıyı 40 yaşlarında bir adam açtı.

Orhan'ın elindeki uçurtmayı görür görmez suratını astı ve kızgınlıkla söylendi:

— Bu ne? Oyuncağınla mı geldin? Burası oyun yeri mi?

— Yok usta, o kardeşimin. Akşam çıkışta ona vereceğim de.

— İyi, gir içeri. Bir kenara koy. Ama, ne senin ne de ötekilerin bununla oyalandığını göreceğim. İşinize engel olduğunu görürsem, kaldırır atarım, haberin olsun.

Orhan sesini çıkarmadı. Uçurtmayla birlikte içeri girip adamın arkasından yürüdü. Uçurtma adamın yüzünü hiç sevmemişti. Hem kendisi için, hem de Orhan için korkmaya başladı. Dar bir sofayı geçip evin arka tarafına geldiler.

Evin arka tarafındaki küçük bir oda, iş yeri haline getirilmişti. İçerde iki uzun masa, birkaç eski sandalye vardı. Masaların üzerinde, bazı kalıplar ve küçük renkli taşlar duruyordu. Masaların çevresindeki çocuklar, renkli taşları alıp kalıplara yerleştiriyorlardı. Bunlarla, binaların dışını kaplayan mozaik taşlar oluşturuluyordu.

Orhan odadan içeri girince, çocuklar başlarını kaldırıp ona baktılar. 12- 13 yaşlarında kızlı erkekli 6 çocuk vardı içeride. Orhan ve yanındaki adam içeri girince, başlarını kaldırıp baktılar. Adam hemen bağırdı çocuklara:

— İşinize bakın! Çalışın!

Çocuklar hemen başlarını öne eğip çalışmaya başladılar. Minik elleri, masanın üstünde hızla işliyordu. Orhan, çalıştığı masanın yanına gidip uçurtmayı duvara dayadı ve hemen işe başladı. Adam, Orhan'ı bir kez

daha iyi çalışması, uçurtmayla oyalanmaması konusunda uyardı.

— Bugün yeni bir çocuk işe başlayacak. Ona işi sen göstereceksin. Ona göre yap işini, dalga geçme.

Adam, bu sözlerden sonra odadan çıkıp gitti. Adam çıkar çıkmaz çocuklar Orhan'ı soru yağmuruna tuttular:

— Niye getirdin bu uçurtmayı?

— Bu uçurtma senin mi?

— Satıyor musun?

— Ne güzel bir uçurtma!

— Niye yırtıldı?

Orhan, kaygıyla kapıya baktı ve alçak sesle uyardı onları:

— Şşşt... Şimdi usta sesinizi duyup gelecek. Sonra, yemek paydosunda konuşuruz. Anlatırım.

Çocuklar, yine başlarını eğip çalışmaya başladılar. Evin ön tarafından ustanın sesi geliyordu. Birisiyle konuşuyordu. Az sonra, kapı açıldı ve usta yanındaki çocukla birlikte içeri girdi. Kapı açılınca, çocuklar başlarını kaldırıp yeni gelene baktılar. Kendi yaşlarında çelimsiz bir oğlan çocuğuydu.

Adam, yeni gelen çocuğu Orhan'ın çalıştığı masaya oturttu. Bu masada Orhan'la birlikte iki çocuk çalışıyordu. Adam yeni gelen çocuğun önüne bir kalıp koydu ve bir torba taş verdi.

— Burada işler parça başı yürür. Ne kadar çok kalıp üretirsen o kadar çok para kazanırsın. Gözünü açıp çok çalışırsan iyi para kazanırsın.

Adam, Orhan'ı çocuğa işi göstermesi konusunda bir kez daha uyardıktan sonra, dışarı çıktı. Orhan, çocuğa verilen kalıba yaklaştı ve işin nasıl yapılacağını anlattıktan sonra, kendi işinin başına döndü. Çocuk, kalıbı önüne çekerek kendisine gösterildiği gibi renkli taşları dizmeye başladı. Heyecanı, ellerinin titremesinden belli oluyordu. Yanlış yapmaktan korkuyor, öteki çocuklardan utanıyordu. O yüzden, başını kaldırmadan çalışıyordu. Bir süre sessizce çalıştıktan sonra, Orhan yavaşça sordu:

— Senin adın ne?

— Murat.

— Benim adım da Orhan... Bu Oya, bu Yeter. Aramıza hoşgeldin.

— Hoşgeldin, dedi öteki masadaki çocuklar da.

—Hoşbulduk, dedi Murat ve sessizce taşları dizmeyi sürdürdü. Adamın gelip kendisine bağırmasından çekiniyordu. Çalışmaya başlamadan önce, usta kendisiyle uzun uzun konuşmuş, eğer istediği gibi çalışmazsa, işten atmakla korkutmuştu.

Aradan birkaç saat geçtikten sonra, Murat'ın çekingenliği geçti; işe ve iş arkadaşı olan çocuklara alıştı.

— Burada çalışıyoruz, ama zorunluluktan, dedi Orhan. Patron, hiç iyi biri değil. Bu iş yeri kaçak. Evinin arka odasını iş yerine çevirmiş. Bizi de kaçak çalıştırıyor. Ne sigorta, ne bir kayıt var.

Tam o sırada kapı açıldı ve adam içeri girerek çocuklara bağırmaya başladı:

— İki dakika arkamı dönmeye gelmiyor, hemen çeneye başlıyorsunuz. Böyle giderse, tutup kulağınızdan atarım dışarı. Birazdan patron gelip işleri soracak. Bu işlerin yetişmesi gerek. Hızlı çalışın. Çeneniz değil, elleriniz işlesin.

Çocuklar ses çıkarmadan işlerini sürdürdüler. Renkli taşları istendiği biçimde kalıplara yerleştiriyorlardı. Kalıplara yerleştirilen taşlar ancak 5 - 6 işlemden geçtikten sonra hazır hale geliyordu. Bitirilmiş işler duvarın kenarına konmuştu. Çocukların elleriyle bezediği bu taşlar, çok güzeldi. Üzerlerinde renk renk çiçekler, kuşlar, kilim desenleri vardı. Bu hazır mozaik kalıplar, binaların dış yüzeylerini süslemek için kullanılıyordu.

Ustabaşı, çocukların arasında dolaşıp yapılan işleri incelemeye başladı. Murat'ın yaptığı işe bakıp söylendi:

— Bu taşı yanlış koymuşsun, bu renk buraya girmeyecek. Hatalı iş istemem. Ücretinden keseceğim bunu. Hep hatalı çalışır, işi yapamazsan çıkarırım işten.

Murat, kızarıp başını öne eğdi.

Öğlen yemek saatinde, herkes işini bırakıp getirdiği yiyecekleri çıkardı. Masalardan birinin üzerine bir gazete serildi. Ekmekler doğrandı. Köşedeki küçük tüplü ocağın üzerinde yemekler ısıtıldı. Çocuklar, getirdikleri yiyeceklerle ortak bir sofra kurdular. Sabahtan beri çalışıyorlardı. Çok acıkmışlardı. İştahla sofraya oturup yemeye başladılar. Orhan, ekmeğinden bir lokma koparıp ağzına atmıştı ki, Murat'ın sofraya gelmediğini ayrımsadı. Eliyle işaret edip çağırdı:

— Gelsene...

— Karnım tok. Acıkmadım.

— Oğlum gelsene. Hepimiz acıktık işte.

— Ben yemek getirmedim. Bilmiyordum.

— Olsun. Burada bizim soframız ortaktır. Bizi doyuran seni de doyurur.

Orhan'la Murat'ın arasındaki konuşmayı duyan öteki çocuklar da üstelediler:

— Haydi çekinme gel.

— Azıcık öteye git, dedi Orhan yanındaki çocuğa ve biraz geriye kayarak Murat'a yer açtı.

Öğlen yemeği hep birlikte yenildi. Çocuklardan biri çay demledi. Çaylarını içerken, Murat, atölyeye dönüştürülmüş küçük odayı inceledi. O sırada, masanın arkasındaki duvara dayanmış olan uçurtmayı gördü.

— Bu uçurtma kimin? Ne güzel.

Çocuklar, o zaman uçurtmayı yeniden anımsadılar. Orhan da, onlara bildiği kadarıyla uçurtmanın kısa öyküsünü anlattı. Yeter, merakla gözlerini açarak sordu:

— Peki, o tele nasıl gelmiş? Sahibi yok muymuş?

— Bilmiyorum.

— Kim bilir kimin uçurtmasıydı? dedi Oya içini çekerek.

Yemekten sonra, çocuklar yeniden çalışmaya başladıklarında; Murat, artık işe ve arkadaşlarına iyice alışmıştı.

Akşama doğru, odaya başka bir adam girdi. Ustabaşıyı pencerenin yanına çekip onunla bir şeyler konuştuktan sonra çocuklara:

— Ücretinize zam yaptım, dedi. Bundan böyle yapılan her kalıbın karşılığında biraz daha fazla para alacaksınız. Ama siz de iyi çalışın ve işleri zamanında yetiştirin.

Çocuklar, zam haberini duyunca sevindiler ve küçük parmakları masanın üzerinde hızla gidip gelmeye başladı. Adam, bir süre çocukların çalışmalarını izledikten sonra çıkıp gitti. O gider gitmez, Orhan ustanın yanına giderek ondan biraz erken çıkmak için izin istedi.

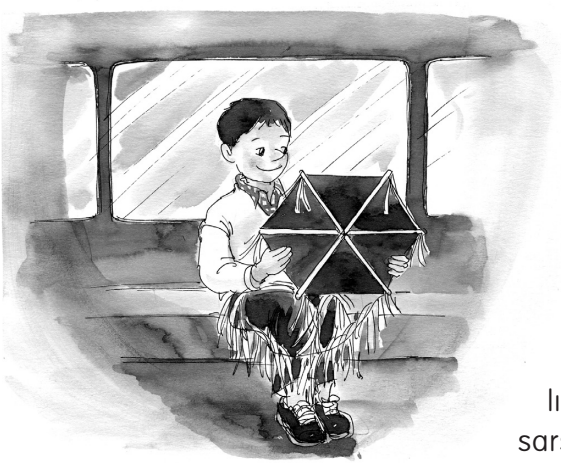
— Sen bilirsin, dedi usta. Az çalışırsan az iş çıkarırsın. Alacağın para da azalır.

Orhan, işin bu yanını pek düşünmemişti. Eve az para götürürse dayısının kızacağını biliyordu. Ama haftalık almalarına daha beş gün vardı ve o süre içinde hızlı çalışıp açığını kapatabilirdi.

Uçurtmayı alıp atölyeden çıkarken, öteki çocuklar arkasından imrenerek baktılar. Murat'ın kara gözlerinin derinlerinde yoğun bir hüzün vardı. Öğlen yemeğinde onun yaşam öyküsünü dinlemiş olan çocuklar, bu hüznün nedenini artık biliyorlardı. Murat, ailesine yardımcı olmak için çalışmaya başlayınca okulu bırakmıştı. Oysa, okumayı öylesine istiyordu ki!

Atölyedeki çocukların hepsinin Murat'ınkine benzer bir öyküsü vardı. Yer ve insan adları değişikti yalnızca. O yüzden, birbirlerini anlamaları daha kolaydı.

Yeniden gökyüzünde

Orhan'la uçurtmanın dönüş yolculuğu çok zor olmadı. Orhan, otobüse ilk duraktan bindi ve bir koltuğa oturarak uçurtmayı dizlerinin önüne dayadı. Günün bu saatinde, otobüs fazla kalabalık değildi. Eski otobüs sarsılarak yola çıkarken Orhan, uyuklamaya başladı ve yol boyunca uyudu. Bir süre sonra, araba kornalarının sesiyle sıçrayarak uyandığında, karşısında kendisine gülümseyerek bakan uçurtmayı gördü ve içi sevinçle doldu. Uçurtmanın püsküllerini okşayarak o da ona gülümsedi.

Orhan, sabah bindiği durakta inmedi. İki durak daha ilerde indi. Yüksekçe bir bayırın eteğine kurulmuş bir gecekondu mahallesiydi burası. Tepeye doğru yürüdü. İnce, bakımsız bir duvarla çevrilmiş mezarlığın yanındaki çayırlık alana ulaştı. Çayırlıkta çocuklar, uçurtma uçuruyorlardı. Gökyüzü, çeşit çeşit, renk renk uçurtmalarla doluydu.

Orhan, rüzgârda kuyruğu hışırdayıp duran uçurtmaya sevgiyle bakarak:

— Sabırlı ol, dedi. Az sonra sen de onların yanına çıkacaksın. Ama, daha önce yapmamız gereken bir iş var.

Mezarlığın kapısında Metin, heyecanla onları bekliyordu. Boya sandığını her zamanki gibi omzuna asmıştı, oturmak için kullandığı teneke kutu da elindeydi. Orhan'ı görünce yüzü güldü ve neşeyle ona doğru ilerledi.

— Kâğıt, yapışkan getirdin mi? diye sordu Orhan kardeşine.

— İşte, hepsi burada.

Metin, teneke kutunun içinden katlanmış kırmızı bir kâğıtla yapışkanı, uçurtmanın kopuk püskül ve kuyruk parçalarını çıkardı. Orhan, gözleriyle kuytu bir yer aradı. Az sonra, iki kardeş yere yatırdıkları uçurtmanın üstüne eğilip onu onarmaya başladılar. Uçurtmanın fazla bir yırtığı yoktu. Kırmızı kâğıttan küçük parçalar koparıp ters taraftan yırtık yerlere yapıştırdılar. Püskülleri yerlerine taktılar. Kuyruğu onardılar.

Son parçayı da taktıktan sonra, geri çekilip uçurtmaya baktılar. Metin ansızın anımsadı. Elini cebine sokup bir tahtaya sarılı ipi çıkardı.

— İp de getirdim.

Orhan, ipi uçurtmanın ipine ekleyip sıkı bir düğüm attı. Uçurtmayı bir kez daha gözden geçirdikten sonra kardeşine göz kırptı.

— Yama yerleri hiç belli değil!

— Eskisinden bile güzel oldu, dedi Metin sevinçle.

— Evet...

Metin:

— Haydi onu uçuralım! diye sabırsızlandı.

Orhan karşı çıktı:

— Azıcık bekleyelim de, yapışkan kurusun.

İki kardeş, uçurtmanın ek yerlerindeki yapışkanın kurumasını beklediler. Bir süre sonra, tepedeki çayırlıkta uçurtma uçuran çocukların arasına karıştılar. Metin, uçurtmanın başını tutmuş, onu Orhan uçurmuştu. Uçurtma, nazlı nazlı süzülerek gökyüzüne yükseldi. Uçurtmanın ipi bazen Orhan'ın, bazen de Metin'in elindeydi. Her ikisi de, ipi büyük bir ustalıkla yönetiyorlardı. Zaman zaman bağırarak birbirlerini uyarıyorlardı.

— Dikkat et! İpi sal, ipi sal!

— İpi dola, çabuk! Öteki uçurtmaların ipine dolanmasın!

Güneş, kocaman kırmızı bir uçurtma gibi süzülüp batıya kaydığında, iki kardeş hâlâ oynamaya doyamamıştı. Uçurtma da uçmaya... Ne var ki, güneş hızla aşağı doğru iniyordu. Çayırdaki çocuklar, birer ikişer uçurtmalarının ipini dolayıp gitmeye başladıklarında, Orhan kardeşine seslendi:

— Metin, gitmemiz gerek.

— Abi, n'olur, biraz daha...

— Tamam ama, akşam oluyor. Karanlıkta uçuramayız. Bir yerlere takılır. Hem, biliyorsun ikimiz birden eve gidemeyiz. Birlikte olduğumuz anlaşılır. Sen gideceksin, ardından da uçurtmayla ben...

Metin, isteksizce uçurtmanın ipini dolamaya başladı. Yavaş yavaş yapıyordu bu işi. Göklerde özgürce, süzüle süzüle uçan uçurtma gibi havalarda uçuyordu o da. Oysa şimdi... Yere inmek, eve gitmek istemiyordu.

Gökyüzünde keyifle uçan uçurtma da, aşağı indirilmekten pek hoşlanmamıştı. Rüzgârın da itişiyle sürekli göğe yükselmek istiyor, bir türlü yere inmek istemiyordu. Metin, ipi güçlükle doladı.

— Şuna bak! dedi neşeyle. Yaramaz bir çocuk gibi. Aşağı inmemek için inat ediyor...

— Aman! Dikkat! Yere çakılmasın! diye uyardı Orhan kardeşini.

Uçurtma, gökyüzünden indirildiği için biraz hırçın taklalar atarak yere doğru düşerken, kendini ansızın Orhan'ın kolları arasında buldu. Sevince ve güzelliğe susamış bu iki çocuk, onu büyük bir sevgi ve istekle sahiplenmişlerdi. Yaşıtları okula giderken oyunları çalışmak olan bu çocuklar; onunla oynarken son derece mutlu olmuşlardı. Sevinç ve heyecandan yanakları kızarmış, pespembe olmuştu. Uçurtmanın yere inmek istemediği gibi, onlar da oyundan ayrılmak istemiyorlardı. Ama, oyunların ve mutlulukların da bir sonu vardır. Çayırdaki çocuklar, oyun zamanının bittiğini bağırarak bir tekerlemeyle duyurdular birbirlerine:

— Evli evine, köylü köyüne!

Evi olmayan, sıçan deliğine!

Mezarlığın yanındaki çayırlık, oturdukları eve çok uzak değildi. Metin, boya sandığını, teneke kutuyu alıp yokuş aşağı yürürken, Orhan da uçurtmayı toplamaya başladı.

Kuyruğunu karıştırmadan güzelce doladı. İpini düzeltti. Sonra o da, yavaş yavaş yokuştan indi. Eve yaklaştığında, içini bir korku kaplamıştı. Dayısı işten erken çıktığını anlarsa... Dayısı ya da yengesi uçurtmayı görürse... Nasıl sokacaktı uçurtmayı evden içeri? Eve yaklaştıkça adımları yavaşladı. Dün gece olanları anımsayınca, içi kaygı ve korkuyla doldu. Bakalım, bu akşam onları ne bekliyordu?

Kiraz kayboluyor

O akşam, Orhan'ın korktuğu başına gelmedi. Dayısı henüz eve gelmemişti. Yengesi de televizyonlu odada, her akşam aynı saatte yayınlanan dizi filmi izliyordu. Televizyonda, büyük bir tutkuyla izlediği dizi filmin yayın saati gelince gözü dünyayı görmezdi. Orhan'a kapıyı Metin açtı. İki kardeş, bir gize ortak olmanın verdiği dayanışma duygusuyla birbirlerine gülümsediler. Anneleri mutfakta yemek hazırlıyordu. İki kardeş, yavaşça merdivenlerden çıkıp uçurtmayı sedirin altına gizlediler. Sedirin örtüsünü örtmüşlerdi ki, kapı açıldı ve anneleri içeri girdi.

— Kiraz nerde? diye sordu Metin'e.

Metin'in buna verecek bir yanıtı yoktu. Orhan'la buluşmak için meydandan ayrılırken; Kiraz, caddede dolaşıp gelen geçene mendil satmaya çalışıyordu.Metin, uçurtmanın telâşıyla kardeşini tamamen unutmuş olduğunu ayrımsadı. Başını utançla yere eğdi.

— Oğlum, ikiniz beraber değil miydiniz?

Metin, üzüntü ve utançla bir şeyler söylemeye çalıştı.

— Bir ara meydana gitmek için yanımdan ayrılmıştı... Sonra onu görmedim... Eve geldiğini sanıyordum...

Kadın, kaygılanmıştı. Öfkeyle söylendi:

— Bir çocuğa sahip çıkamıyorsun. O, daha çok küçük. Ona göz kulak olmanı, yanından ayırmamanı söylemiştim. Ya başına bir şey geldiyse...

Annesinin ağlamaklı sesi, Orhan'ı kendine getirdi.

— Dur anne, hemen telâşa kapılma. Gel Metin... Gidip Kiraz'ı arayalım.

Çocuklar, telâşla odadan çıktılar. Anne, bir süre sessizce ağladıktan sonra, ışığı söndürüp aşağı indi. İşte, yine her taraf kapkaranlık olmuş; uçurtma sedirin altındaki daracık yerde yalnız kalmıştı.

Anne, üşümüş ve korkmuş Kiraz'ı odaya getirdiğinde, aradan uzun bir zaman geçmişti. Anne, çocuğu sedirdeki yatağına yatırıp üstünü örterken ona fısıldadı.

— Geçti kızım, artık korkma.

Annenin ardından Orhan ve Metin de odaya girdiler. Kardeşleri için öyle korkmuşlardı ki!

— Anne, köye geri dönelim, dedi Orhan.

— Gidelim anne. Burada yaşamak çok zor. Büyük çocuklar beni dövüp kovuyor. Para kazanamayınca da dayım kızıyor, dedi Metin de.

Kadın üzüntü içinde baktı çocuklarına. Kara gözleri acıyla dolmuştu.

— Dönemeyiz oğlum, dedi. Dönemeyiz. Artık orada bir evimiz yok.

O zaman çocuklar, köyden nasıl ayrıldıklarını, ayrılmak zorunda kaldıklarını bir kez daha anımsadılar. Yangınlar, korkular içinde... Kasabaya giden yolun dönemecinde; son kez dönüp arkalarına baktıklarında, köyün üstünden yükselen dumanları görmüşler, içleri acıyla dolmuştu.

— Biz çalışmaya alıştık da, kardeşime yazık oluyor. O gitmesin bari, dedi Orhan.

Anne, bir süre sustuktan sonra sordu:

— Onu nerde buldunuz?

— Yukardaki otobüs durağında. Mendilleri satamadığı için eve gelmekten korkmuş. İyice geç olunca, karanlıktan ve sokaktaki köpeklerden korktuğu için yola çıkamamış. Onu bulduğumuzda, duraktaki bankta büzülmüş oturuyordu.

Metin kırgın bir sesle sordu:

— Anne, dayım bize niye böyle davranıyor?

— Kim bilir...Ama, o da zor durumda. Geçen yıl çalıştığı iş yeri kapanınca işsiz kalmış. İş bulamamış. Seyyar satıcılık yaparak para kazanmaya çalışıyor. Biz olmasaydık, karı koca idare ederlerdi. Onlar iki kişiler, ama biz de gelince... Kolay değil. Sizin çalışıp para kazanmanızdan başka çaremiz yok.

— Ama bize çok kötü davranıyor...

Anne, içini çekip sustu. Kardeşi, yokluk ve yoksulluğun acısını içkiyle yatıştırmak istiyordu. İçince de iyice öfkeli, çekilmez biri oluyor, öfkesini çocuklardan alıyordu.

O gece, Orhan ve Metin'in gözüne uzun süre uyku girmedi. Uçurtmaya dalıp kardeşini yalnız bıraktığı için Metin çok üzgündü. Kendini suçluyordu. Orhan ise, ailenin içinde bulunduğu durumdan çıkış için çözüm arıyordu.

Ertesi gün, çocuklar uçurtmayı dışarı çıkarmadılar. Yaşadıkları sıkıntılı anlardan sonra, onu evden çıkarıp sokmak için yeni bir tehlikeyi göze alamadılar. Uçurtmayı, sedirin altındaki karanlık ve daracık yerde bıraktılar.

Uçurtmanın sedirin altındaki tutsaklığı, birkaç gün sürdü. Orhan, akşamları işten geç çıkıyor; atölyeden erken ayrıldığı günün açığını kapatmaya çalışıyordu. Metin sabahları okula gidiyor, öğlen çarçabuk yemek yiyip Kiraz'la birlikte evden çıkıyorlardı. Akşamları da eve birlikte dönüyorlardı. Dayısı, onlara artık eskisi kadar bağırmıyordu.

Cumartesi günü, çocuklar uçurtmayı yine çıkardılar. Orhan, cumartesileri işten erken çıkıyordu. Üç kardeş, mezarlığın yanındaki çayırda buluşmak üzere sözleştiler. Metin'le Kiraz, biraz para kazanabilmek için, erkenden kalkıp çalışmaya gittiler. Orhan, elindeki uçurtmayla otobüse rahatça binebilmek için, ilk durağa gitmeye karar verdi. Otobüsü kaçırmamak için, hızlı hızlı yürüyordu. Durakta, her zamanki otobüsü ve tanıdık şoförü görünce yüzü güldü. Şoför de Orhan'a gülümsedi ve onunla şakalaştı.

— Bileti nerde bu kaçak yolcunun?

Orhan, öndeki koltuklardan birine oturup uçurtmayı dizlerinin dibine dayadı. Gülümseyen yüzüyle, sabah işe

gidenlere "günaydın" der gibi bakıyordu uçurtma. Yol boyunca da, otobüse binen herkesin ilgisini çekti.

Orhan, iş yerine gittiğinde, kapıyı açan adam, her zamankinden daha asık bir yüzle karşıladı onu. Çocuklar, haftalıkların ödeneceği gün adamın asık suratlı olmasına artık alışmışlardı. Ama adam, uçurtma için söylenmeye başlayınca, Orhan yanıt veremeden edemedi.

— Usta, kime ne zararı var ki? Duvarın dibinde kendi halinde duracak işte. Öğleden sonra da alıp götüreceğim.

Usta, ağzının içinde bir şeyler geveleyerek homurdandı. Her zamanki gibi, çocuklara çok kötü davranıyordu. Hafta boyunca söylenip durmuş, çocukları işten çıkartmakla tehdit etmişti.

O gün öğleye kadar çalıştılar. Çocuklar, işlerini bitirdikten sonra, atölyeyi temizlediler. Sıra kalıpların sayılmasına gelmişti. Ustabaşı kalıpları sayarken ve hesap yaparken, çocuklar soluklarını tutup beklediler. Genellikle yanlışlık yapar ve çocukların kalıp sayısını eksik çıkarırdı. Böylece çocuklara alacaklarından daha az ücret öder, ama patrona teslim ederken kendisi tam ücret alırdı.

İşte yine aynı şey olmuştu. Ücretler ödenirken çocukların ve ustanın hesabı birbirini tutmadı. İlk kez haftalığını alacak olan Murat, ustabaşına hesapta hata yaptığını söylediğinde, adam bağırıp çağırmaya başladı. Onu hırsızlıkla ve hak etmediği parayı istemekle suçladı.

—Asıl sen haksızsın! dedi Murat. Küçücük çocukların emeğini çalmaya utanmıyor musun?

Ustabaşı, kendisine karşı çıkılmasına sinirlenmişti.

— Seni kovuyorum! diye bağırdı Murat'a. Bir daha sakın buraya gelme!

— Gelmem zaten! Siz çocukların bile emeğini sömürüyorsunuz! dedi Murat öfkeyle ve çıkıp gitti. Böylece, mozaik atölyesindeki kısa çalışma yaşamı sona ermiş oldu.

Orhan ve öteki çocuklar, olanları şaşkınlık ve üzüntü içinde izlediler. Usta, uzun süredir kendilerine karşı da aynı şekilde davranıyor, alacaklarından daha az ücret ödüyordu. Ama, işsiz kalacakları korkusuyla çocuklar seslerini çıkaramıyorlardı. Murat'ın işten çıkarılmasına üzülmüşler, ama ustaya karşı çıkışını da beğeniyle izlemişlerdi.

Usta, Orhan'a parasını verirken söylendi:

— Sen kendini biliyorsun. İzin alıp erken gittin. Ötekiler kadar iş çıkarmadın. Bu paraya hiç itiraz etme.

Orhan zayıf bir sesle, hafta içi geç çıktığını, ustanın söylediğinden çok sayıda kalıp ürettiğini söylemeye çalıştı. Ama, usta avaz avaz bağırıp onu işten atmakla korkutunca ürktü ve sesini çıkarmadan parayı aldı. Adam, iki saat erken çıkmasını bahane ederek haftalığının bir kısmını kesmişti.

Orhan, uçurtmayı alıp kapıdan çıkarken dalgın ve düşünceliydi. Neden ustanın yaptığı haksızlığa karşı çıkamamıştı? Dayısı neden az para getirdiğini sorduğunda, ona ne diyecekti? Murat, nasıl da karşı çıkmıştı ustaya. Ne iyi etmişti, tam da kendisinin yapmak istediği gibi...

Orhan, bu düşünceler içinde yürürken önündeki çocuğu ayrımsadı.

Murat, ellerini cebine sokmuş ağır ağır yürüyordu. Orhan adımlarını hızlandırdı ve Murat'a yetişti.

— Otobüs durağına mı gidiyorsun?

— Evet.

— Şimdi ne yapacaksın?

— Bilmiyorum. Yeni bir iş arayacağım. Yine bir mozaik atölyesinde, konfeksiyonda ya da başka bir yerde... Çalışmak zorundayım.

Orhan, sesini çıkarmadan başını salladı. Murat, uçurtmayı işaret etti:

— Uçuracak mısın?

— Evet, kardeşlerimle buluşup uçuracağız. Sen de gelsene...

— Bilmem ki...

— Haydi gel, diye üsteledi Orhan. Can sıkıntın azalır.

Az sonra, iki çocuk otobüse binmiş gidiyorlardı. Uçurtma, konduğu yerde, yol boyunca çocuklara gülümseyip durdu. İki çocuk, bıcır bıcır konuşuyor, birbirlerine yaşamlarını ve geleceğe ilişkin düşlerini anlatıyorlardı.

O gün, mezarlığın yanındaki çayırda; Orhan, Murat, Metin ve Kiraz çok güzel bir gün geçirdiler. Uçurtmayı her çocuk sırayla uçurdu. Kiraz'a da küçük bir şeytan uçurtması yapmışlardı. Küçük kız, elinde uçurtmanın ipiyle, çayırda neşe içinde koşup durdu. Çayırdan yükselen çocuk gülüşleri, gökyüzündeki renk renk uçurtma-

ların yarattığı yaşama sevinci; güneş, kocaman kırmızı bir top gibi ağaçların arkasına düşüp gözden kaybolunca-ya dek sürdü.

Orhan, Murat ve Metin o gün dost oldular. Çayırdan ayrılırken, birbirlerine sık sık buluşma sözü verdiler. Akşam geç saatlere dek çalıştıkları için, bunu nasıl yapacaklarını bilmiyorlardı; ama yine de birbirlerini arama sözü verdiler. Murat, evine gitmek üzere yanlarından ayrıldı. Metin ve Kiraz, biraz daha çalışmak için, büyük meydana doğru yürüdüler. Uçurtmayı eve Orhan götürecekti.

Orhan, uçurtmayı toplayıp eve doğru yola çıktığında, içini yine büyük bir kaygı ve sıkıntı kaplamıştı. Uçurtmayı kimseye göstermeden eve nasıl sokacaktı? Dayısına, haftalığının eksikliğini nasıl açıklayacaktı?

Orhan, bu düşüncelerle ağır ağır yürürken ansızın tanıdık bir sesle irkildi:

— Nerden geliyorsun?

Orhan başını kaldırdığında, dayısıyla yüzyüze geldi. Adam, işporta tezgâhını kaldırımın kenarına dayamış kızgın gözlerle kendisine bakıyordu. Orhan'ın yanıt vermediğini görünce, öfkeli bir sesle bir kez daha sordu:

— Nerden geliyorsun? Bu uçurtmayı nerden buldun?

— İşten geliyorum dayı. Bu uçurtmayı da Metin'e biri vermiş.

Adam, ben kül yutmam der gibi baktı.

— Anlarız şimdi. Eve gidelim de konuşuruz.

Dayısı işporta tezgâhını iterek yürümeye başladı. İşten dönüyordu. Onun ardından, isteksiz adımlarla yürüyen Orhan ise, bu kötü rastlantıya içinden lânet okuyordu. Dayısının bu saatte eve döneceği, hiç aklına gelmemişti. Genellikle, bir birahaneye takılır kalırdı. Eve de zil zurna sarhoş dönerdi. Çocuklar, onunla karşılaşmamak için o gelmeden yatıp uyumak isterlerdi. Bazı günler erken geldiği oluyordu. Ama, neden bugün? Ah, şimdi ne olacak? Uçurtmaya ne yapacak?

Dayı, eve girip kapıyı kapar kapamaz Orhan'dan haftalığını istedi. Orhan'ın haftalığının eksik olduğunu görünce de avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı. Orhan'ı, parasının bir bölümüyle uçurtma almakla suçluyordu.

— Anlamıştım zaten. Eşek kadar adam oldun. Hâlâ aklın oyunda, oyuncakta. Bir de utanmadan yalan söylüyorsun.

Orhan, onun öfkeli bağırtıları arasında cılız bir sesle konuşmaya, kendisini savunmaya çalışıyordu.

— Yalan söylemiyorum dayı. Bu uçurtmayı Metin'e biri vermiş. Ona para vermedim. Usta, kalıpları yanlış saydı, o yüzden eksik haftalığım.

— Bak hâlâ konuşuyor, diye bağırdı adam. Bana karşı çıkmaya utanmıyor musun? Sen ver bakayım şunu bana.

— Vermem, diye diretti Orhan.

Onun diretmesi adamı çileden çıkardı ve çocuğun yüzüne hızla bir tokat attı. Çocuk, tokadın acısından çok,

dövülmesine karşın bir şey yapamamanın verdiği acıyla yüksek sesle ağlamaya başladı.

— Sus! diye böğürdü adam öfkeyle ve çocuğun elinden uçurtmayı çekip aldı. Bir süre çevresine bakındıktan sonra, onu merdiven altındaki küçük dolaba kilitledi. Anahtarı da cebine koydu.

Bağırtılara anne koşup geldi.

— Abi yapma! diye girdi ikisinin arasına.

— Bunlara hep sen yüz veriyorsun, dedi adam ve öfkesini kardeşine yöneltti bu kez. Kadın, çaresizlik içinde ağlamaya başlamıştı ki, kapı çalındı. Metin'le Kiraz çalışmaktan dönmüşlerdi. Çocuklar, kapıdan girer girmez içeride kötü şeylerin olduğunu sezdiler. Dayının öfkeden gözleri dönmüş gibiydi. Anneleri ağlıyordu. Orhan, iki elini yüzüne kapamış bir durumda, merdivenin basamağına oturmuş, için için hıçkırıyordu. Kiraz, elindeki mendil torbasını yere atıp annesine doğru koştu.

— Anne, ne oldu? Niye ağlıyorsun?

Metin, boya sandığını kapının kenarına koyduktan sonra, göze çarpmamaya çalışarak Orhan'ın yanına gidip oturdu. Bütün bu gürültü patırtı arasında, yenge odasından çıktı. Çocuklara ve kocasının kardeşine dönüp bağırmaya başladı:

— Ne oluyor? Nedir bu gürültü? Hiç rahat etmeyecek miyiz? Bir televizyon bile izletmiyorsunuz. Bıktım artık, sizden de gürültünüzden de. Bu kadar kişi, bir tek adamın başına çöktünüz. Evimizde bet bereket kalmadı.

— He vallaha, dedi adam. Şeytan diyor, karışma ne

halleri varsa görsünler. Ben de, kiraya veririm yukardaki odayı, rahatıma bakarım.

— Bizi sokağa mı atacaksın? dedi kadın ağabeyine...Bu dünyada senden başka kimsem yok biliyorsun. Kardeşini, kardeşinin çocuklarını sokağa mı atacaksın? Biz buraya geldik, ama çocuklar çalışıp eve para getiriyor.

— Getiriyor da ne oluyor? Metin'in aldığı okul masraflarına yetmiyor. Şeytan diyor, çek al okuldan...Hele bir de o öğretmeni yok mu? Nasıl da sinirime dokunuyor...

— Yapma abi. Bunun bari bir diploması olsun. Madem ki, çocukların getirdiği yetişmiyor, izin ver ben de çalışayım.

— Kadınlar çalışmaz! diye gürledi adam.

— O zaman çocuklarıma böyle davranma. Hem, bu evde benim de hakkım var. Köydeki tarlaları satıp aldın. O tarlalar, babamızdan ikimize kalmıştı.

Adam, kardeşinin bu çıkışı karşısında geriledi. Ağzının içinde bir şeyler homurdanarak mutfağa yöneldi. Evin içine bir sessizlik çökmüştü. Çocuklar, üst kattaki odaya çıkıp erkenden yatmışlardı. Uçurtma, karanlık merdiven altında, öylece kalakalmıştı.

Bilinmeyene yolculuk

Uçurtma, kapatıldığı yerde uzun süre kaldı. Karanlık ve sessizlikte, zaman geçmek bilmiyordu. Akşamları, ortalık iyice kararınca sofadaki lamba yanıyordu. İnsanlar evin içinde dolaşıyor; tahta merdivenleri gıcırdatarak yukarı çıkıp aşağı iniyorlardı. Çocuklar, çabuk çabuk ve hafif adımlar atıyor; büyüklerse, merdiveni ağır ağır çıkıyorlardı. İnsanlar, kendi aralarında konuşuyorlardı. Çocukların incecik sesleri; dayının ve yengenin hırçın konuşmaları; annenin ezikliğini yansıtan titrek sesi evin duvarlarında yankılanıyordu.

Uçurtma, merdiven altındaki dolaba kapatıldıktan sonra, sofadaki lamba beş kez yandı. Sonunda, bir sabah, kapının önünde sesler duyuldu. Anahtar kilidin içinde döndü ve kapı açıldı. Kapı açılır açılmaz içerisi ışıkla doldu. Kapıyı açan Metin'in dayısıydı.

Adam, elini uzatıp uçurtmayı aldı. Kapının önünde duran tekerlekli işporta tezgâhının üstüne koydu. Uçurtmanın üzerine konduğu tezgâhta, birçok ufak tefek şey vardı. Ayakkabı boyaları, küçük

aynalar, tırnak çakıları, taraklar, tokalar, saç fırçaları, çakmaklar, tornavidalar, traş takımları, kolonya şişeleri, plâstik çiçekler, gece lambaları, piller; rende, limon sıkacağı, süzgeç vb. mutfak eşyaları...

Adam, işporta tezgâhının kolunu kavrayıp itmeye başladı. Uzun bir süre çevredeki dar sokaklarda dolaştıktan sonra, kent merkezine doğru ilerledi. Cadde ve sokaklar çok kalabalıktı. Herkes, telâşla mağazalara girip çıkıyor, alışveriş yapıyordu.

Bütün vitrinler süslenmiş, caddelerdeki direklere, ağaçlara renk renk lambalar asılmıştı. Burası, insanların erkenden eve kapandığı, sokak lambaları yanmadığı için karanlık olan Metin'lerin sokağından ne kadar da değişikti. Az sonra, kışın dondurucu soğuğuna karşın, o büyük ışıklı caddede çalışan çocuklar göründü. 5-6 yaşındaki küçük kızlar, ellerindeki mendilleri yoldan gelip geçenlere uzatarak satmaya çalışıyorlardı. Biraz daha büyük oğlanların kimi boyacılık yapıyor, kimi simit satıyordu. Daha büyük çocuklar, genç kızlar ellerindeki çiçek demetini yoldan gelip geçenlere uzatarak bağırıyorlardı:

— Yılbaşı çiçeği! Yılbaşı çiçeği! Evinize çiçeksiz gitmeyin.

İnsanlar, büyük bir telâş ve heyecanla yeni yılı karşılamaya hazırlanıyorlardı. Vitrinler, çeşit çeşit yiyeceklerle, pastalarla doluydu. Kimi istediği gibi alışveriş yaparken, kimileri de bakıp geçiyordu yalnızca.

Köşedeki büyük mağazanın girişinde bir çocuk simit satıyordu. Bu, Orhan ile aynı atölyede çalışırken işten

çıkarılan Murat'tı. Murat, atölyeden çıkarıldıktan sonra iş bulamamış ve simit satmaya başlamıştı.

Murat, uzun bir sopaya taktığı simitleri dikkatle tutuyor; gelip geçenlerin dikkatini çekmek için sürekli bağırıyordu:

— Taze simit! Çıtır çıtır, taptaze! Yeni çıktı fırından!

Yılbaşı alışverişine çıkmış olan insanların çoğu farketmeden geçiyordu onu. Murat, elindeki sopayı hareket ettirdikçe, ortalığa mis gibi kokular yayılıyordu. Fırından yeni çıkmış simitin, susamlı kokusuydu bu. Babasıyla alışverişe çıkmış bir çocuk, babasının elinden çekip onu Murat'a doğru sürükledi.

— Baba, simit alalım.

Murat, bileğine geçirdiği naylon torbadan temiz bir kâğıt aldı ve sopadan çıkardığı simidi kâğıda sarıp çocuğa uzattı. Çocuğun babasının verdiği parayı alıp cebine koydu. Onlar giderken uzun uzun arkalarından baktı. Üşümüştü. Ayaklarını hareket ettirip ısınmaya çalıştı. İşte tam o sırada, yanında duran işporta tezgâhını ve uçurtmayı gördü. Onu tanımıştı. İşten çıkarıldığı gün, Orhan ve kardeşleriyle birlikte mezarlığın yanındaki tepede uçurdukları o güzel uçurtmaydı işporta tezgâhının üstündeki. O gün, nasıl da güzeldi! Murat, uçurtmaya bakarken, Metin'in dayısının sesiyle irkildi. Adam, simit almak istiyordu.

Murat, sopadan çıkardığı simidi kâğıda sararken, gözünü uçurtmadan alamıyordu. Sonunda dayanamayıp sordu:

— Amca bu uçurtma satılık mı?

— Niye sordun?

— Hiiç...Öylesine sordum.

— Sen uçurtmayı ne yapacaksın? Bak ne güzel işin var. Çalış da anana babana yararlı ol.

— Öyle yapıyorum zaten, dedi çocuk içini çekip.

Murat, bir süre, işporta tezgâhıyla birlikte caddeden aşağı giden adamın ardından baktı. Gittikçe uzaklaşan uçurtmayla birlikte, yaşadığı o güzel günün anısı da silinip gitmişti.

Metin'in dayısı, buralarda dolaşmaktan sıkılmıştı. Üstelik fazla bir satış da yapamamıştı. Denizin kıyısına, iskele meydanına gitmeye karar vermişti. İşporta tezgâhının kolunu iterek hızlı hızlı ilerledi. Bir süre sonra, ışıklı caddeler ve süslü vitrinler geride kaldı. Şimdi, denize inen dik, dar sokaklara sapmışlardı. İki yanında ahşap eski evlerin olduğu bakımsız sokaklardı bunlar. Adam, işporta tezgâhının kolunu iterek yavaş yavaş ilerliyor, bir yandan da yüksek sesle bağırıyordu:

— Yılbaşı piyangosu bu. Çok ucuz. Her eve lazım! Her eve lazım!

Bir süre böyle dolaştıktan sonra, yokuştan aşağı inip deniz kenarına ulaştılar. Denizin tuzlu kokusu sarmıştı çevreyi. Martıların çocuk ağlayışına benzeyen çığlıkları dalgaların karaya vururken çıkardığı seslere karışıyordu.

Adam, deniz kenarındaki küçük iskelenin önüne gidip durdu. Yüksek sesle bağırarak yoldan gelip geçenlerin

dikkatini çekmeye çalıştı. İnsanlar, yollarda koşar adım yürüyorlar, kimi otobüslere kimi vapura yetişmeye çalışıyordu. Aceleyle gelip geçen insanlar, işporta tezgâhına bakmıyordu bile. Ancak, işi olmadığı ağır adımlarından belli bazıları tezgâha yanaşıyor ve tezgâhta satılan malları inceliyor, fiyatını soruyordu. Sonra da almadan çekip gidiyorlardı.

Adam, gelip geçene umutla bakıp beklerken; vapura koşmakta olan biri tezgâha yanaştı.

— İyi günler. Uçurtma satılık mı?

— Oo, hocam hoşgeldiniz. Buyrun. Evet, satıyorum.

— Kaç para?

Uçurtmayı almak isteyen, fazla yeni olmayan temiz giysileri içinde, orta boylu bir adamdı. Uçurtmanın gülümseyen yüzüne sevgiyle bakıyordu; ama satıcının istediği parayı çok bulmuştu.

— Bu, eski bir uçurtma, dedi yama yerlerini işaret ederek.

Satıcı da fazla para istediğini biliyordu. Pazarlık etme payının olduğunu duyumsatmak istedi.

— Hocam, bu çok güzel bir uçurtma. Size çok bir şey söylemedim. Ama siz ne isterseniz verin.

Adam, cebinden çıkardığı parayı satıcıya uzattı.

— Bu yeter mi?

Satıcı paraya önce karşı çıktı:

— Hocam, kurtarmaz, ama...

Adam, gülümsedi:

— Kurtarır, kurtarır. Biliyorsun ben öğretmenim. Fazla param yok. Yarın yılbaşı. Ay sonu olduğu için kızıma bir armağan alamamıştım. Ona bu uçurtmayı götürürüm.

Satıcı, adama şaşkınlıkla baktı.

— Uçurtmayı kız çocuğuna mı alıyorsun? Kızlar uçurtma uçurur mu?

— Neden olmasın? Ben ona öğretirim. Üstelik çok seveceğine inanıyorum. Haydi, fazla uzatma da anlaşalım. Bak, yağmur geliyor. Yağmurda bu uçurtmayla dolaşamazsın. Islanırsa hiçbir işe yaramaz. Al şu parayı, el sıkışalım. Böylece hem sen uçurtmayı satmış olacaksın hem de bir çocuğu sevindireceksin.

Satıcı, gökyüzüne baktı. Gerçekten de yağmur bulutları toplanmıştı. Kış günü, bundan daha doğal ne olabilirdi ki! Adam haklıydı. Hem önerdiği para da az değildi. Kurnazca gülümsedi:

— Tamam hocam, dediğin gibi olsun. Kurtarmaz ama, yavru sevinsin. Ben çocukları çok severim.

Metin'in dayısı, bunları söyledikten sonra, uçurtmayı tezgâhtan alıp karşısındaki adama uzattı.

— İyi yıllar hocam, güle güle kullanın.

— Teşekkür ederim. Size de iyi yıllar.

Adam, uçurtmayı büyük bir özenle aldı. Tam gidecekken, dönüp satıcıya seslendi:

— Oğlanı okula gönder. Devamsızlığı çok fazla oldu. Bak, devamsızlıktan kalır, okuyamaz, suçu sana kalır. Haydi, hoşçakal.

Adamın bu sözleri, Metin'in dayısını sinirlendirmişti. Öğretmeni yanıtlamadı. Uçurtmayla birlikte uzaklaşan öğretmenin ardından kızgınlıkla bakarak kendi kendine söylenmeye başladı:

— Sana mı soracağım, ne yapacağımı? Okuyup da katip mi olacak? Sanki sen okumuşsun da ne olmuş? Ukala, çok bilmiş! Çocukların kafalarına olmadık fikirler sokuyor; "yok okuyup öğrenin, yok kendinizi kimseye ezdirmeyin". Ben biliyorum sana ne yapacağımı ya...

Bu sırada, uçurtmayı alan öğretmen, hızlı adımlarla yürüyüp iskeleye yaklaştı. Bir yandan da uçurtmayla konuşuyordu:

— Ee, uçurtmacık. Vapuru kaçırdık, ama doğrusu değdi. Az önce, eve nasıl gideceğimi düşünüyordum. Kızıma bir armağan alamadım diye üzgündüm. Oysa şimdi, bir an önce eve gidip seni kızıma göstermek istiyorum.

Adam, iskelenin girişinde çiçek satan genç kızla, sıkı bir pazarlık yaparak bir demet de yılbaşı çiçeği aldı. Sonra, gişeden aldığı jetonu turnikeye atarak bekleme salonuna girdi. Az sonra, kapılar açıldı ve yolcular vapura bindiler. Bu, uçurtmanın ilk vapur yolculuğuydu.

Yolcular bindikten sonra, vapur hareket etti ve koskoca denizin ortasında süzüle süzüle gitmeye başladı. İnsanların kimi soğuğa karşın kenardaki sıralarda, kimi de kapalı bölümlerde oturuyorlardı. Adam, içeri girip bir sıradaki boş yere oturdu. Uçurtmayı ve çiçeği yanındaki boşluğa koyduktan sonra, aşınmış deri çantasından

çıkardığı gazeteyi okumaya başladı. Gazetenin sayfalarından birinde; Metin'e, Kiraz'a, Orhan'a benzeyen çocuk yüzleri görünüyordu. Gazetede, çalışan çocuklarla ilgili bir haber vardı.

Adam, bir süre gazetesini dikkatle okuduktan sonra, başını kaldırıp pencereden baktı.

— Eyvah! Yağmur başlamış. Bu uçurtmayı ıslatmadan eve nasıl götüreceğim?

Adam biraz düşündükten sonra, gazetesini koltuğun üstüne yaydı. Uçurtmayı kuyruğuyla birlikte toplayıp arasına yerleştirdi. Gazetenin kenarlarını katlayarak paketi sağlamlaştırdı. Hızlı yürürse, onu ıslatmadan eve götürebilirdi.

İlginç bir armağan

Vapurdan çıktıklarında, yağmur iyice hızlanmıştı. Yağmur damlaları, gazete kâğıdının üstüne sert tıpırtılarla ve hızla düşüyordu. Adam, yağmurun altında hızlı hızlı yürümeye başladı. Acele etmezse, yağmur gazeteyi ıslatıp uçurtmaya ulaşabilirdi. Denizden esen soğuk rüzgâr ve yağmur insanın iliklerine dek işliyordu. Adam, bir süre yağmur altında koşar adımlarla yürüdükten sonra büyük bir evin önünde durdu. Hızla merdivenlerden çıkıp üçüncü kata ulaştı. Cebinden anahtarını çıkarıp kapıyı açtı ve içeri girdi. Evde onları tatlı bir sıcaklık karşıladı.

— Hoşgeldin, dedi kapıyı açan kadın güleryüzle. Islanmışsın. Hemen çıkar üzerindekileri. Aa, o koltuğunun altındaki ne?

— Şşşt! Yavaş konuş. Kıza yılbaşı armağanı. Ona paketleyip vermek istiyorum. Nerde?

— Salonda arkadaşıyla oynuyor.

— İyi... Al, bu da senin için.

— Teşekkür ederim, ne güzel çiçekler.

— Ben üzerimi değiştirip şunu paketleyeyim.

Bir süre sonra, adam ıslanmış gazete kağıdını açıp uçurtmayı çıkardı. Uçurtmayı, büyük bir yatağın üzerine koydu. Adam, uçurtmanın kuyruğunu, püsküllerini düzelttikten sonra, odadan çıktı. Geri geldiğinde; elinde kâğıt, kurdele ve makas vardı. Paket kâğıdını yatağın üzerine yayıp uçurtmayı içine yerleştirdi. Uçurtmayı paketledikten sonra alıp dışarı çıktı.

Salonun kapısında durup neşeyle seslendi:

— Ezgi!

— Aa! Babam gelmiş!

— Yeni yılın kutlu olsun kızım. Sevim, sen de hoşgeldin kızım.

Adam, sarılıp kızını öptükten sonra elindeki paketi ona uzattı. Küçük kız, babasının uzattığı kocaman paketi sevinçle aldı. Merakla pakete baktı. Babası kendisine ne almıştı acaba?

— Ezgi, istersen onu şu masanın üstünde aç, dedi baba.

Küçük kız, paketin kurdelesini çözerken çok heyecanlıydı. Paketi açar açmaz sevinçle haykırdı:

— Baba, bu harika bir şey! Daha önce hiç bu kadar güzel bir uçurtma görmemiştim.

— Beğendiğine çok sevindim, dedi baba. Havalar düzelince, hep birlikte onu uçurmaya gideriz, ha, ne dersin?

Küçük kız sevinçle ellerini çırptı. Uçurtma, onu gülümseyen yüzüyle selamladı. Kız, 10 yaşlarındaydı. Yüzünde tatlı bir gülümseme vardı ve sevinçten gözleri parlıyordu. Küçük kızın gözleri maviydi, masmavi. Tıpkı bulutsuz gökyüzünün rengi gibi.

Küçük kız babasına teşekkür ettikten sonra, üzerindeki kazağı gösterdi:

— Bu da annemin armağanı. Kendi örmüş. Bana sürpriz yapmak için, örerken hiç göstermedi.

Kızının sevincini mutlulukla izleyen anne gülümsedi:

— Okulda, dinlencelerde ördüm. Bir de geceleri, sen yattıktan sonra... Beğendiğine sevindim kızım. Güle güle giy. Haydi çocuklar, siz kendi aranızda oynayın.

Anne ve baba, bu sözlerden sonra salondan çıktılar. Salonda, küçük kızın yaşıtı bir kız daha vardı. Kız, uçurtmaya bakıp konuştu:

— Aa, ne güzel. Tıpkı bir çocuk gibi yüzü var.

— Evet. Ben de en çok bu gülen yüzünü sevdim. Ama her şeyi çok güzel; püsküllleri, kuyruğu...

Küçük kız, uçurtmayı duvarın dibindeki bir sehpanın üzerine dayadı. Salonda; koltuklar, sehpalar, duvarlarda resimler vardı. Büyük bir dolabın içi de kitaplarla doluydu. Bir masanın çevresine sandalyeler dizilmişti. Pencerenin önündeki saksıların içinde yeşil yapraklı bitkiler vardı.

Perdesi açık pencereden dışarısı görünüyordu. Gökyüzü kararmıştı, yağmur bütün şiddetiyle sürüyordu. Yağmur damlaları düzenli aralarla ve tıpırtılarla cama vuruyorlardı. Bu sırada, incecik bir çocuk sesi duyuldu:

— Yağmur yağıyor,
seller akıyor,
arap kızı
camdan bakıyor.

Sevim, burnunu cama dayamıştı; cama vuran damlalara bakıp şarkı söylüyordu. Az sonra Ezgi de, tekerlemeye eşlik etmeye başladı. Ama tam, "arap kızı camdan bakıyor" bölümüne gelince, tekerlemeyi değişik söyledi:

— Yağmur yağıyor,
seller akıyor,
komşu kızı
camdan bakıyor.

— Niye öyle söylüyorsun? dedi Sevim. Kafam karışıyor.

— Böyle daha güzel değil mi?

— Evet ama, ben öbür türlü öğrendim.

— Bazı tekerlemelerle atasözleri, bazı insanları aşağılıyor. "Çingene çıt çıt, arkası bit bit" ve bu "yağmur yağıyor, arap kızı camdan bakıyor" tekerlemesinde olduğu gibi. Ben bunları değiştirerek söylüyorum, dedi Ezgi.

— Sen bunları nerden öğrendin?.

— Annem anlattı. Benim annem de babam da çok bilgilidir.

— Ee, öğretmen ikisi de. Tabi bilgili olacaklar. Ezgi, ne şanslısın. Onlardan her şeyi öğrenebilirsin. Derslerinde bilmediğin, anlamadığın bir şey olursa sorabilirsin.

— Evet, çok şanslıyım. Ama yalnızca derslerim için değil... Onlardan çok şey öğreniyorum. Babam bana sık sık; "Her şeyin bir nedeni vardır. Bir konuda karar vermeden önce iyice araştır ve düşün" der.

— Ne iyi, dedi Sevim. Sen okulun dışında da birçok şey öğrenebiliyorsun. Oysa biz... Sınıflarımız çok kalabalık. Öğretmenimiz bir şey anlatınca iyi anlamıyoruz. O da tek tek hepimizle ilgilenemiyor.

— Bizim yine de bir okulumuz var, dedi Ezgi. Ya okulu olmayan çocuklar, ya okula gidemeyen çocuklar... Onlar ne yapsın?

Sevim, hiç sesini çıkarmadan çevresine bakındı. Hava kararmıştı.

— Ben gideyim artık. Annem beni merak eder, dedi.

— Yine gel. Hem ders çalışırız hem de oyun oynarız.

— Sen de bize gel, dedi Sevim. Yarın tatil başlıyor.

— Evet, hem de ne tatil! Bu yıl, bayram ve yılbaşı tatili birleşti. Ama tatilde gelemem, halamlar bize geliyorlar.

Çocuklar bir süre daha konuştuktan sonra, salonun kapısından çıkıp gittiler. Ezgi, oyuncaklarını ve ders kitaplarını alıp odasına götürdü. Yalnız uçurtma salonda kaldı. Küçük kızın odasında onu koyacak bir yer yoktu.

Onu nereye koyacaklarını düşünürken, anne bir öneride bulundu:

— Onu salonun duvarına asabiliriz. İster misin Ezgi? Hem salonumuzu süsler, hem de odanda yer kaplamaz.

— İsterim, diye bağırdı Ezgi. Çünkü havalar yağışlı, uçurtmam nasılsa uçamaz. Havalar ısınınca da onu çıkarır uçurturuz.

Baba, duvara irice bir çivi çaktı ve uçurtma özenle oraya asıldı. Uçurtma, asıldığı yerden çevresine baktı. Oh, burası ne güzeldi! Şimdi artık odanın her yerini, evin girişini ve karşıdaki pencereden sokağı görebiliyordu. Uçurtma, duvardaki asıldığı yerden Ezgi'ye ve ailesine gülümsedi. Kendisine sevgiyle sahip çıkan bu küçük kızı ve ailesini çok sevmişti. Onun neşeli gülüşleri, içini sevinçle dolduruyordu.

Akşam yemeğinden sonra Ezgi, anne ve babası salondaki masanın başında çalışmaya başladılar. Masanın üzerine yığdıkları yün, karton, kumaş, boncuk, yapıştırıcı, renkli şerit, cam kavanoz vb. malzemelerle bir şeyler yapıyorlardı.

Az sonra, anne elinde tuttuğu bir bez bebeği kaldırıp gösterdi:

— Ee, nasıl buldunuz? Sizce Ceren bu bebeği beğenir mi?

— Anneciğim, harika olmuş. Ayy, baba şuna bak! Ne tatlı.

Baba, uğraştığı işten başını kaldırıp baktı.

— Yaa, evet. Çok güzel. Eh, peki. Siz buna ne diyorsunuz?

Baba, hazırladığı panoyu kaldırıp gösterdi. Çuval kumaştan hazırlanmış çok güzel bir panoydu bu. Alt bölümünde cepler vardı. Üstteki boş bölüme de, renkli kumaş, düğme ve boncuklarla süsler yapılmıştı.

Ezgi, beğeniyle elini çırptı.

— Leyla halam buna bayılacak!

— Bence de... diye onayladı anne.

— Yanıldınız efendim, bu pano Leyla için değil, sizin için hazırlandı Suna öğretmen. Tabi, Leyla için de bir tane yapacağım.

— Ah, çok teşekkür ederim. Bu çok güzel bir pano. Eh, madem armağanlarımızı birbirimize gösteriyoruz. Ben de seninkini getireyim...

Ezgi'nin annesi, salondan çıkıp gitti. Geri döndüğünde, elinde bir paket vardı. Kızına gülümseyip, paketi babaya uzattı.

— Seninkini önceden verdim canım. Bu da babanın.

Baba, paketi heyecanla açtı. İçinden el örgüsü bir boyun atkısı çıktı. Baba, atkıyı boynuna dolayıp sevinçle konuştu:

— Artık soğuk kış günlerinde hiç üşümeyeceğim. Sağol canım, ellerine sağlık.

— Oo, siz işinizi bitirdiniz bile. Ben daha benimkileri bitiremedim, diye sızlandı Ezgi.

— O zaman, haydi iş başına. Az laf, çok iş.

Annenin bu sözlerinden sonra, üçü birden yeniden işlerinin başına eğildiler. Geç saatlere dek çalışarak

büyük bir sevgi ve heyecanla sevdikleri için armağanlar hazırladılar. Bir yandan da kendi aralarında söyleşiyorlardı. Ezgi'nin halası, ailesiyle birlikte Eskişehir'den gelecekti. Yılbaşı ve bayram tatilini birlikte geçireceklerdi.

İşleri bitince, hepsi yaptıklarını birbirlerine gösterdiler. Neler yoktu ki!... Cam kavanozun üzerine ip sarılarak ve üzerine boncuklar yapıştırılarak yapılan kalemlikler, çuval kumaşlardan yapılan panolar, yün ve bez bebekler, boncuklardan dizilmiş kolye ve bileklikler, tüylü kumaştan yapılmış küçük hayvanlar, parça kumaşlardan yapılmış yastık ve örtüler ve daha neler neler... Neşe içinde armağanları paketledikten sonra yatmaya gittiler.

Uçurtma, asıldığı yerde yalnız kalmıştı. Sıkıntıyla çevresine bakındı. O sırada, tam karşı duvardaki saati gördü. Fazla gösterişli olmayan bir duvar saatiydi bu. Düzenli aralarla tik tak, tik tak sesler çıkararak çalışıyor; üzerindeki biri uzun biri kısa iki incecik kol bu seslere uyarak birbirini kovalıyordu. Saati izlemek, uçurtmayı oldukça eğlendirmişti. Bu evdeki insanlar, çevresinde gördüğü her şey uçurtmanın hoşuna gitmişti. Hepsinin yüzü gülüyor, herkes birbirine sevgi ve saygıyla davranıyordu.

Uçurtma Okanların, Metinlerin evlerinde gördüklerini, oradaki insanları anımsadı. Bu insanlar, onlardan ne kadar da değişikti. Bu evde olduğu için sevindi. Bu sevgi ve sıcaklığı bir de Umutlarda görmüştü. Umut, ah Umut... Kim bilir nerelerdeydi? Uçurtmacık, her anımsadığında içini sevgiyle dolduran bu çocuğu hiç unutamıyordu. Ancak, artık onu bir daha göreceğine olan umudu giderek azalıyordu.

Yılbaşı gecesi

Ertesi sabah, Ezgi'nin annesiyle babası erkenden salona geldiler. Bir yandan kahvaltıyı hazırlarken bir yandan da kendi aralarında konuşuyorlardı.

— Bu yıl, bayramla yılbaşı tatilinin birleşmesi ne iyi oldu. Geldiklerine değecek, daha uzun süre bir arada olacağız.

— Haklısın. O kentte hiçbir eğlenceleri yok. Çocuklar için de iyi olacak.

— Evet, ama tam ay sonuna denk geliyor. Ne dersin? İdare edebilecek miyiz? Maaşlarımız da ancak kiraya ve borçlara yetecek.

— Ederiz, ne olacak... Birkaç gün değil mi? Evde olanlarla yetiniriz. Yılbaşı armağanlarını da kendimiz hazırladık. Eh, daha ne olsun?

— Doğru. Hem onlar da bizim gibi öğretmen. Durumumuzu anlarlar.

Bir süre sonra Ezgi geldi ve hep birlikte neşe içinde kahvaltı ettiler. Daha sonra da, kış sabahının alaca karanlığında erkenden okula gittiler.

Ezgi'nin annesiyle babası öğleden sonra geri döndüklerinde, ellerinde bazı torbalar ve paketler vardı. Alışveriş yapmışlardı. Bir süre sonra kapı çalındı ve Ezgi geldi. İşte o andan sonra, evde tatlı bir telâş başladı. Herkes bir iş yapıyor, bir şeylerle uğraşıyordu.

Akşama doğru, baba evden çıkıp yolcuları karşılamaya gitti. Leyla hala ve ailesi Eskişehir'den trenle

gelecekti. Anne, evde bulunan kışlık yiyeceklerden ve pazardan aldığı sebzelerden yararlanarak güzel yemekler yaptı. Ezgi, büyük bir hevesle annesine yardım ediyordu. Evin içinde ikisinin sesi ve Ezgi'nin telâşlı ayak sesleri duyuluyordu.

Hava kararıp ışıklar birer birer yanmaya başladığında, işlerini bitirmişlerdi.

— Haydi, artık masayı hazırlayalım, dedi anne.

Ezgi'nin annesi, salondaki masaya büyük bir örtü yaydı. Sonra üzerine tabakları yerleştirmeye başladı. Masanın hazırlanmasına Ezgi de yardım ediyordu. Biri bardakları taşıdı, öteki çatalları, peçeteleri...

Tam işlerini bitirmişlerdi ki, kapının zili çaldı. Ezgi, sevinçle kapıya atıldı:

— Yaşasın! Geldiler!

Kapının açılmasıyla birlikte içeriye neşeli bir kalabalık doldu.

— Halacığım!

— Canım! Seni, ne çok özlemişim.

Ezgi'nin annesi de konuk çocukları kucakladı.

— Eren, Ceren! Nasıl da büyümüşsünüz!

— Hoşgeldin enişte!

Hep birlikte salona girdiler. Herkes çok neşeliydi. Çocuklar, büyükler, herkes birbiriyle konuşuyor, bir şeyler anlatıyordu. Konuşacak ne çok şey vardı. Anlatacak ne çok şey birikmişti. Şakalar, neşeli gülüşmeler duvarlarda yankılanıyordu. Evin içindeki bu tatlı sevinç, uçurtmayı da neşelendirmişti. Duvarda asılı olduğu yerden, çevresine gülümseyip duruyordu.

Ceren çevresine bakınırken ansızın uçurtmayı görüp sevinçle bağırdı:

— Ezgi, bu ne güzel uçurtma!

Uçurtmayı Eren de görmüştü, heyecanla duvara yaklaşıp uçurtmayı inceledi.

— Harika bir şey! Yüzü, gülen bir çocuk yüzü gibi...

— Babamın yılbaşı armağanı... dedi Ezgi gururla.

Armağan sözünü duyunca hala, elindeki çantayı işaret etti.

— Bayram ve yılbaşı armağanlarınız burada. Ama, daha sonra vereceğim. Haa, çantada bir de şey var. Eskişehir'in ünlü haşhaşlı çöreği... Yarın sabah kahvaltıda birlikte yeriz diye aldık.

— Teşekkür ederiz. Haşhaşlı çöreğe bayılırım, dedi Ezgi'nin annesi ve yiyeceklerin bulunduğu çantayı aldı.

— Masayı hazırlayalım, dedi hala.

— Biz hazırladık, diye cıvıldadı Ezgi.

— Olsun, yine de yapacak bir şeyler vardır.

Ezgi'nin annesiyle halası mutfağa giderken, baba ve enişte de onlara yardım etmek için kalktılar. Bu sırada çocuklar, kendi aralarında konuşmaya başladılar. Büyükler duymasın diye fısıltıyla konuşuyorlardı. Ezgi'nin babası, salona girip çıkarken onların fısıldaştıklarını ayrımsadı.

— Ne o? Gene ne dolaplar çeviriyorsunuz bakalım?

— Hiiç. Hiçbir şey.

Ezgi, kuzenlerine kaş göz işareti yaptı.

— Gelin, odamda konuşalım.

Çocuklar, gülüşerek salondan çıktılar. Büyükler arkalarından sevgiyle baktılar.

— Bunlar, gene bir şeyler karıştırıyorlar, ama ne? dedi Ezgi'nin annesi.

— Merak etmeyin. Birazdan çıkar kokusu... Fazla saklayamazlar.

— Bana kalırsa yılbaşı gecesi için bir şeyler hazırlıyorlar.

— İyi, iyi. Hazırlasınlar. Biz de kendi işimize bakalım.

Az sonra, çok güzel bir masa hazırlanmıştı. Baba, salata tabağını getirip masanın ortasına yerleştirirken anne girdi salona. Yılbaşı çiçeğini büyük bir vazoya koymuştu.

— Ne güzel değil mi? Bizim de bir yılbaşı çiçeğimiz var. Çam ağacımız yok ama...

— Olmaması daha iyi, dedi Leyla öğretmen. Bir gecelik eğlence için, çam dallarının kesilmesine, fidanların yerinden sökülmesine öyle üzülüyorum ki...

Konuklar masaya otururken, baba, küçük müzik setine bir kaset koydu ve az sonra salonu güzel bir ezgi kapladı. Hep birlikte masaya oturup neşe içinde yemeklerini yemeye başladılar.

— Elinize sağlık Suna yenge. Yemeklerin hepsi çok güzeldi, dedi Ceren. İçine özel bir şey mi kattınız?

Ezgi'yle annesi anlamlı anlamlı bakışıp gülümsediler ve Ezgi neşeyle yanıtladı:

— Evet... İçine sevgi kattık...

Bu yanıt, herkesin çok hoşuna gitmişti. Gerçekten masadaki yemekler, her yerde rastlanılan malzemelerle yapılmış basit yemeklerdi. Ama çok lezzetliydiler. Çünkü, Ezgi ve annesi onları hazırlarken özenmişler, tabaklara koyarken süslemişler ve iyi bir şekilde sunmaya çalışmışlardı.

Akşam yemeği, konuklarla birlikte büyük bir neşe ve sıcaklık içinde geçti. Televizyonu açmamışlardı. Çocuklarla yetişkinler, bir arada tatlı tatlı söyleşiyorlardı.

Bir süre sonra, yemek yenmiş, masa toplanmıştı. Masada yalnızca biraz meyve ve kuru yemiş vardı; vitrinlerde sergilenen o çeşit çeşit yiyeceklerden yoktu. Ama herkes çok neşeliydi. Yemekten sonra, Ezgi'yle öteki çocuklar salondan çıktılar. Ezgi'nin babası, arkalarından anlamlı anlamlı bakıp güldü.

— Tamam, şimdi başlıyor.

Az sonra, büyüklerin alkış ve kahkahaları arasında çocuklar salona girdiler. Değişik kılıklara girmişler; yüzlerine sakal, bıyık yapmışlardı. Bu halleriyle çok gülünçtüler. Sunuculuğu Ezgi üstlenmişti. Ezgi, televizyonda gördüğü sunucuları taklit ederek oyunu ve oyuncuları sunmaya başladı. Çocuklar, büyüklerin beğeni dolu bakışları altında, hazırladıkları gösteriyi sundular. Kendilerinin yazdığı birkaç kısa oyunu oynadılar. Anne, babaları, öğretmenleri ve öteki büyükleri eleştiren bu kısa oyunlar çok gülünçtü. Büyükler, çok güldüler. Çocukların gösterisi bitince, bu kez topluca eğlenmeye başladılar.

Hasan enişte saz çalıyor, ötekiler türkü söylüyorlardı. Bir ara, kalkıp hep birlikte halay çektiler ve çeşitli oyunlar oynadılar. Herkes çok neşeliydi. Sonunda çocuklar yoruldu.

— Haydi biraz da bilmece bulmaca soralım, dedi Ezgi'nin annesi çocukları oturtmak için.

Herkes, bildiği bilmeceleri sormaya başladı. Çocuklar, heyecanla yanıtladılar bilmeceleri. Büyükler, halk arasında bilinen bilmecelerden sordular:

— Dam üstünde sarı taş.

— Ay!

— Teptim tekerlendi, kestim şekerlendi.

— Karpuz!

— Bir ağacı oymuşlar, içine dünyayı koymuşlar.

— Radyo!

— Sudan ayaz, şekerden beyaz.

— Kar!

— İçi bitli, dışı tatlı.

— İncir!

— Küçük küçük odalar, birbirini kovalar.

— Tren!

— O, odanın içinde, oda onun içinde!

— Ayna!

— Beyaz kanarya içinde sarı tavuk yatar.

— Yumurta.!

— Ufacık mermer taşı, içinde beyler aşı.

— O da yumurta!

— Pişirirsen aş olur, pişirmezsen kuş olur.

— O da yumurta!

— Altın tas gümüş tas, birini indir birini as.

— Ay ve güneş.

— Arabalar takır tukur, ince ipten halı dokur.

— Örümcek ağı!

— Gece olur büzülür, sabah olur süzülür.

— Yıldız!

Küçükler de, yeni öğrendikleri zıpır bilmecelerden sordular:

— Kimler ekmeğini taştan çıkarır?

— Heykeltraşlar!

— Kar taneleri yere düşünce niçin çıtırdar?

— Soğuktan dişleri birbirine çarptığı için!

— En tatlı on hangisidir?

— Balon!

— Şişen ona ne denir?

— Balon!

— Kibar ona ne denir?

— Pardon!

Bir süre sonra, çocuklar bilmecelerden sıkıldılar.

— Haydi tombala oynayalım, dedi Ezgi.

Herkes sevinçle elini çırptı ve ortaya konan kartlardan birini seçip aldı. Bu, üzerindeki karelerin üstüne rakamların yazılı olduğu kâğıtlarla, bir torbanın içinden gelişigüzel çekilen küçük taşlarla oynanan bir oyundu. Taşların üzerinde de rakamlar vardı ve kendi kartında o rakamdan bulunanlar, onun üstünü kapatıyordu. Yanyana yazılı rakamların üstünü ilk önce kapatan, "Birinci çinko! İkinci çinko!" ya da "Tombala!" diye bağırıyordu. Böylece, oyunu o kazanmış oluyordu. Tombala denildiğindeyse oyun bitiyor, kâğıtlar boşaltılıyor ve sonra yeni bir oyun başlıyordu.

Uzun bir süre, neşe içinde oyun oynayıp eğlendiler. Gece yarısına doğru, Ezgi'nin annesinin sesiyle herkes bir anda sustu:

— Evet, şimdi de sıra armağanların dağıtılmasına geldi. Gerçi bazıları armağanlarını önceden aldılar, ama...

Armağan sözünü duyunca, çocuklar neşeyle kıpırdandılar. Ezgi, koşup yatak odasındaki armağan paket-

lerini getirdi. Hala da getirdiği armağanların bulunduğu büyük naylon çantayı açtı. Masanın üzeri, yaldızlı kâğıtlara sarılmış irili ufaklı paketlerle dolmuştu.

— Biz, armağanlarımızı kendimiz yaptık, dedi Leyla hala.

Ezgi, annesi ve babası, bir ağızdan bağırdılar:

— Biz de...

Sonra paketler dağıtılmaya başlandı. Armağanlarını alanlar, sevinçle paketlerini açıyorlardı. Ezgi'nin babası, adının yazılı olduğu paketi açınca beğeniyle karışık bir şaşkınlıkla konuştu:

— Ooo! Lüle taşından bir ağızlık. Ne güzel bir armağan.

— Eskişehir'in ünlü lületaşı. Biliyorum, sigara içmezsin, ama andaç olarak saklarsın.

— Çok güzel, çok. Teşekkür ederim. Ama keşke buna para harcamasaydınız. Sizin de durumunuz belli.

— Canım olsun o kadar. Bu kadarı bizi sarsmaz.

Ağızlığın dışındaki armağanlar evde üretilmişti. Sevdikleri için armağan hazırlamada, çocuklar da büyüklerden geri kalmamışlardı. Kimi boncuk dizmiş, kimi yünden oyuncak örüp içini doldurmuş, kimi çuval kumaştan çanta dikmiş, kimi evdeki kullanılmış kumaşları birleştirerek köşe yastığı yapmış, kimi kartondan, kilden oyuncak yapmış, kimi kurutulmuş çiçeklerden pano hazırlamıştı.

Geceyarısı, duvardaki saat 24.00'ü gösterdiğinde,

salonun ışıkları söndürülüp yakıldı. Ortalık aydınlanınca; herkes sarılıp birbirini kutladı, birbirine iyi yıllar diledi. Daha sonra da, konukların yatacakları yerler hazırlandı ve insanlar yatmaya gittiler. Hala ve enişteye Ezgi'nin odası verilmişti. Salon çocuklara kalmıştı. Yere serilen küçük yer yataklarına yattıkları zaman, çocuklar hemen uyumadılar. Kendi aralarında bıcır bıcır konuştular.

Bir süre sonra çocuklar uykuya yenik düştüler. O zaman, salonu derin bir sessizlik kapladı. Bir tek, saatin tik takları duyuluyordu. Pencerenin kenarındaki açıklıktan gökyüzündeki parlak yıldızlar görünüyordu. Uçurtma, mutlulukla uyuyan çocuklara baktı. Ama Metin, Orhan, Murat ve Kiraz'ı anımsayınca, içini hüzün kapladı. Neden bütün çocuklar mutlu değildi?

İpini kopartan uçurtma!

Yılbaşı gecesinden sonra da, evde çok eğlenceli ve güzel anlar yaşandı. Büyükler ve çocuklar, hep birlikte salonda oturuyor, bazen televizyon izliyor, bazen kendi aralarında eğleniyorlardı. Büyükler, akşamları oturup uzun uzun konuşuyor; gazete, kitap, dergi okuyorlardı. Özellikle; eğitim sorunları, çalışan çocuklar, öğretmenlerin durumu en çok konuştukları konulardı.

Çocuklar da, yılbaşı gecesindeki eğlencelerine benzeyen oyun ve bilmecelerle zaman geçirmeye çalışıyorlardı. Gündüzleri, kapının önüne çıkıp kardan adam yapıyor, kartopu oynuyorlardı. Günün belirli saatlerini de kitap okuyarak geçiriyorlardı.

Karanlık kış günlerinin soğuk ve yağışlı havası, çocukların çok güzel bir şey üretmelerine neden oldu. Tatilin ilk günlerini kitap okuyarak ve ödev yaparak geçiren çocuklar, sonunda sıkıldılar. Evde okuyacak kitapları kalmamıştı. Ödevleri bitmişti. Televizyondaki çizgi filmlerin çoğundan hoşlanmıyorlardı.

— Sıkıntıdan patladım, diye söylendi Eren bir sabah.

— Ben de... Okuyacak hiç kitabım kalmadı, dedi Ezgi de.

— Çıkıp kardan adam yapalım, diye önerdi Ceren.

— Başka bir gün olur, ama bugün çok soğuk.

Leyla hala, okuduğu gazeteden başını kaldırıp onlara baktı.

— Neden, kendinizi oyalayacak bir şey yapmıyorsunuz?

— Ne yapabiliriz ki?

— Ee, koleksiyonculuk yapabilirsiniz; resim kesip bir yerlere yapıştırabilirsiniz. Ne bileyim, evdeki malzemelerle güzel bir şeyler üretebilirsiniz.

— Bir gazete çıkaralım, diye bağırdı Ezgi.

— Gazete mi? Nasıl?

— Resimleri kesip yapıştırırız, altına haberler yazarız.

— Gazete için haber gerekir. Onu bulamayız da...

Çocuklar, bir süre sessizce düşündüler, sonra Ceren bağırdı:

— Biz de dergi çıkaralım!

Çocuklar, bu düşünceden çok heyecanlanmışlardı.

Hemen bir araya gelip yapacakları işleri tasarladılar ve sonra aralarında işbölümü yaptılar.

— Ben resim yaparım, dedi Eren.

— Ben de yeni öğrendiğim bir şiiri yazarım, dedi Ezgi.

— Dergimizin bir adı olsun, diye önerdi Ceren.

Uzun süre, dergiye koyacakları adı tartıştılar. Umut, Çağdaş Çocuk, Tomurcuk akıllarına gelen adlardı. Sonunda Ezgi:

— Derginin adını Uçurtma koyalım, dedi.

Çocuklar bu adı çok beğendiler. Evet, bu değişik bir addı.

— Hem de İpini Kopartan Uçurtma olsun, dedi Ezgi; duvardan kendisine gülümseyen uçurtmasına bakarak.

Çocuklar, zaman yitirmeden çalışmaya başladılar. Masanın üzerine kâğıt, kalem, boyalar çıkarıldı. Eren, uçurtmaya bakarak derginin başlık resmini çizdi, yanına güzel bir yazıyla İpini Kopartan Uçurtma yazdı.

Çocuklar, o gün akşama kadar, beyaz dosya kâğıtlarının üzerine yazılar, şiirler, minik öyküler, fıkralar, bilmeceler yazdılar. Yanlarına resimler yaptılar. Böylece altı sayfalık bir dergi hazırladılar.

Dergi bitince, hepsi üzerine eğilip onu incelediler. Ceren, küçük olduğu için hep geride kalıyordu. Öfkeyle bağırdı:

— Bakacağım, ben de bakacağım! Ben de emek harcadım onun için.

— Çok güzel oldu, dedi Ezgi. Bunu niye daha önce düşünmedik?

— Eskişehir'e giderken bunu götürüp öğretmenlerimize de gösterelim.

— İyi olur ya, bunu ben de saklamak isterim.

— Ben de öğretmenime, arkadaşlarıma göstermek istiyorum.

— İyi ama, dergi bir tane. Nasıl paylaşacağız?

Ezgi, bir süre düşündükten sonra bir çözüm buldu.

— Harçlıklarımızı ortaya koyalım. Köşedeki kırtasiyecide fotokopi çektirelim. Böylece birkaç tane dergimiz olur.

— O da olur. Ama, yarın yine canımız sıkılacak. Bence yarın, öbür gün yeni yeni dergiler çıkaralım. Onları aramızda paylaşırız. Herkes, istediğini alır.

Bir süre tartıştıktan sonra, her iki öneri de kabul edildi. O günden sonra, her gün yeni bir dergi çıkarıldı. Çocuklar, tatil günlerini yararlı ve zevkli bir uğraşla geçirdiler. Çıkardıkları her dergide yeni buluşlar yaptılar. Kimi okuyup beğendiği bir kitabın tanıtımını yaptı. Kimi, kısa masallar yazdı. Eren, karikatür çizmeye başladı. Ezgi, gördüğü resimli dergilerdeki gibi çizgi bantlar, resimli öyküler hazırladı. Birkaç gün sonra, dergi çalışmasına sokak arkadaşlarını, komşu çocuklarını da kattılar.

Çocukların, zamanlarını böylesine yararlı ve güzel bir çalışmayla geçirmesi büyükleri de çok sevindirmişti.

— Bazı çocuklar, büyük alışveriş merkezlerinde, güzel oyuncaklarla oynarken... diye söylendi bir akşam Ezgi'nin babası...

— Olsun, bizimkilerin yaptığı daha güzel, dedi Leyla hala. Üretkenliklerini ve yaratıcılıklarını geliştirecek bir iş.

Uçurtma, bulunduğu yerden onların çalışmalarını ve sevinçlerini izledi. Bu çocukları, bu aileyi ne çok sevmişti. Hatta, Umut'u aradığını bile unutmuştu artık. Zaten havalar öylesine kötüydü ki, hiçbir yere gidemezdi.

Uçurtma gidemezdi; ama konukların gideceği gün gelip çattı. Tatilin bitimine iki gün vardı ki, dönüşten söz edilmeye başlandı.

— Ne çabuk geçti, tatil de bayram da...

— Ne olacak? Sayılı gün, gelir geçer...

— İyi ki, dönüş biletlerimizi önceden almışız. Yoksa bu havada trende yer bulamazdık.

Leyla halaların gideceği gün, sabah erken kalkıldı. Salondaki büyük masada hep birlikte kahvaltı edildi. Ayrılık nedeniyle herkes biraz üzgündü. Çocuklara, birbirlerinden ayrılmak çok zor geldi. Birbirlerine öyle alışmışlardı ki.

— Bu kadar üzülmeyin, yazın yine geleceksiniz, dedi Ezgi'nin babası.

— Bu kez siz gelin Ali dayı, dedi Eren.

— Biz de geliriz ya, yazın sizi yine bekliyoruz. Havalar iyi olunca hem daha iyi gezebiliriz, hem de Ezgi'yle birlikte uçurtma uçurmaya gidersiniz.

— Aa, uçurtma dedin de... Çocuklar dergilerini aldılar mı?

— Almaz olur muyuz? Akşamdan yerleştirdik çantalarımıza.

O gün, Leyla hala ve ailesi Eskişehir'e giden trene bindiklerinde; çocuklar çantalarında, Ezgi'nin annesinin hazırladığı yollukların yanısıra, İpini Kopartan Uçurtma adlı dergilerini de taşıyorlardı.

Bir soruşturma

Yeni yıl, soğuk günleri de beraberinde getirdi. Hava iyice soğumuştu. Rüzgâr çatıda ıslık çalarak esiyor, önüne çıkan her şeyi sürükleyip götürmek istiyordu. Bazen kar, bazen de karla karışık yağmur yağıyordu. Kışın gelişiyle birlikte, yaşam herkes için zorlaşmıştı. İnsanlar işe gidip gelirken üşüyor; evsizler, sokaklarda çalışan çocuklar, donmamak için büyük binaların kapılarının içine sığınıyorlardı.

Uçurtma, soğuk ve yağışlı havaları hiç sevmedi. Mavi gökyüzünde süzüle süzüle uçtuğu günler, artık geride kalmıştı. Yazın güneşli günlerini, çocukların neşeli gülüşlerini, açık havada oynanan oyunları özlüyordu.

Bütün eğlencesi, duvardaki asıldığı yerden; evin içinde olup bitenleri, perde açıkken de pencereden sokağı izlemekti. Gökten döne döne, savrula savrula yağan karları izlemek çok hoşuna gidiyordu. Minik, ipsiz, kuyruksuz uçurtmalardı sanki onlar. Uçurtma için de, çocuklar gibi kışın en eğlenceli yanıydı kar yağışı. Ne var ki kış, yalnız soğuk rüzgârları ve güneşsiz günleri getirmedi. Bir süre sonra, sıkıntılı ve üzücü olaylar birbirini izlemeye başladı.

Karne tatiline bir hafta kalmıştı. Ezgi'nin annesiyle babası, geceleri geç saatlere kadar salondaki masanın üzerinde çalışıyorlardı. Öğrencilerin sınav kâğıtlarını okuyor, not veriyorlardı. Tatile birkaç gün kala, öğrencilerin karnelerini yazdılar. Masada karşılıklı çalışıyor; arada bir konuşuyorlardı.

Anne babası sınav kâğıtlarını okuyup karne yazarken; Ezgi de, odasında sınavlara hazırlanıyor, sürekli ders çalışıyordu. Arada bir salona geliyor, anlamadığı bir konuda annesinden ya da babasından yardım istiyordu.

Sonunda, karne günü geldi ve karneler dağıtıldı. Böylece yarıyıl tatili de başlamıştı. Ezgi'nin anne babası eve döndüklerinde, o henüz okuldan gelmemişti. O, başka bir okulda okuyordu.

Ezgi'nin babası, salona girip ışığı yaktı ve bir koltuğa oturup düşünmeye başladı. Az sonra, Suna öğretmen yanına geldi. Kaygılı bir sesle sordu:

— Neyin var, bir şey mi oldu?

— Hakkımda soruşturma açılmış.

— Gene mi? Ne zaman öğrendin?

— Bugün müdür söyledi. Yakında sorgu için müfettişler gelecekmiş...

— Üzülme. Bu, ilk değil ki.

— Biliyorum, ama ben kendim için üzülmüyorum. Sizi düşünüyorum. Soruşturma olumsuz sonuçlanırsa, kış kıyamet günü sürgün edilebilirim. Böyle bir durumda, Ezgi yeniden okul değiştirecek. Zaten dört yılda üç okul değiştirdi çocuk. Hem de öğrencilerimi düşünüyorum. Bana öyle alışmışlardı ki...

— Haydi, sıkma canını. Belki de, bu kez böyle bir şey olmaz.

— Tamam. Şu anda Ezgi'ye duyurmayalım. Çocuk da boş yere üzülmesin. Öyle duyarlı ki...

Ali öğretmen'le Suna öğretmen, Ezgi eve gelinceye dek kendi aralarında konuşup dertleştiler. Soruşturmanın nedeni üzerine, kendilerince görüşler ileri sürdüler.

Akşamın karanlığı odanın içine çökmüştü ki, kapının zili sabırsızca çalındı.

— Geldi, bir şey belli etmeyelim, dedi anne ve kapıya gitti.

Ezgi kapıdan içeri büyük bir sevinçle girdi ve annesine, babasına karnesini uzattı. Bütün notları pekiyiydi; üstelik karnenin yanında bir de takdir belgesi getirmişti.

— Biliyordum, dedi babası Ezgi'yi kucaklayarak. Seninle gurur duyuyorum kızım.

Anne de sarılıp Ezgi'yi öptü.

— Haketmiştin canım. Çok çalıştın. Sana söylemiştim: Emek yerde kalmaz.

Ezgi, anne babasına şakacı bir yüzle baktı. Maviş gözlerinin içi gülüyordu.

— Ee, nerde karne armağanım?

Ali öğretmen, gülümseyerek elini cebine soktu. Ezgi şaşkınlıkla sordu:

— Karne armağanı olarak bana para mı vereceksin? Baba, banka mı soydun?

Ezgi'nin bu sorusu, hepsinin kahkahalarla gülmesine yetti.

— Seni düş kırıklığına uğratacağım için bağışla, ama cebimdeki para değil.

Baba, elini cebinden çıkardı. Elinde üç bilet vardı. Semtteki şehir tiyatrosu için üç bilet.

— Yaşasın! dedi Ezgi ve sevinçle babasının boynuna sarıldı.

O akşam, Ezgi'nin karnesini kutlamak üzere, hep birlikte tiyatroya gittiler. Onlar evde yokken salon kapkaranlıktı. Uçurtma bir başına kalmaktan hiç hoşlanmadı.

.....

Birkaç gün sonra, salondaki telefon çaldı. Ali öğretmen telefonda yaptığı kısa bir konuşmadan sonra okula gitti. Döndüğünde, duyduğu can sıkıntısı yüzünden belli oluyordu.

— Ne oldu baba? Kötü bir şey mi var? diye sordu Ezgi.

— Yok canım, biraz yorgunum da...

— Ee, tatildesin. Dinlen biraz. Baksana bana, yiyip içip yatıyorum.

Babası gülerek Ezgi'nin başını okşadı:

— Kavun, karpuz yata yata büyür.

— Ne yani, bana şişko mu demek istiyorsun?

Baba, kız bir süre tatlı tatlı atıştılar. Sonra, herkes eline bir kitap alıp okumaya başladı.

O gün, Ezgi'nin annesiyle babası konuşmak için Ezgi'nin yatmasını beklemek zorunda kaldılar. Anne, Ezgi'nin oda kapısını açıp baktı. Uyumuştu. Yüzünde tatlı bir gülümseme vardı. Kapıyı kapatıp salona geldi ve merakla sordu:

— Ee, anlatsana, dedi. Bugün okulda ne oldu? Soruşturmanın nedenini öğrenebildin mi?

— Evet. İki müfettiş geldi. Hakkımdaki suçlamayı söylediler. Savunma istediler.

— Bu kez suçun neymiş? Şikayet mi var?

— Okuldan sonra çalışan bir öğrencim vardı. Çocuk sık sık devamsızlık yapıyordu. Birkaç kez velisini çağırdım. Gelen olmadı. Sonunda, dayısı geldi. Adam çocuğu okutmak istemiyor. "Okuyup da ne olacak? Çalışıp eve para getirsin" dedi. Sinirlendim. Adamla tartıştık. "Çocukları çalıştırıp parasını alıyorsun" dedim. Sanırım, o adam şikayet etmiş. Çocukların kafasına zararlı fikirler sokuyormuşum, diye.

— Hangi çocuk bu? O, okumak istiyor mu?

— Kara gözlü, kara saçlı bir oğlan. Adı Metin. Okula gelmeyi ve okumayı çok istiyor. Bir keresinde çocuğu

konuşturmuştum. Babası ölünce, Diyarbakır'dan buraya göçmek zorunda kalmışlar. Dayısının evinde tek bir odada barınıyorlar. Adam, çocukların hepsini çalıştırıyor. Küçük bir kız kardeşi varmış, o da sokakta mendil satıyormuş. Ah, bu çocuklar için öyle üzülüyorum ki!

Ali öğretmen, bu sözleri söyledikten sonra sustu. Bir süre hiç konuşmadan oturdular; sonra yatmaya gittiler. Uçurtma, karanlık salonda bir başına kalmıştı. Evin içindeki kuşkulu hava ve korkulu düşünceler onu da sarmıştı.

İki sevinçli olay

Karnelerin verildiği gün gidilen tiyatro, tatilin tek eğlencesi oldu. Yarıyıl tatili, soğuk hava nedeniyle evde geçirildi. Ezgi ödevlerini yaptı, kitap okudu. Bazen Sevim'le birlikte oyun oynadılar, televizyon izlediler. Ama, kış tatili ona çok sıkıcı gelmişti. Üstelik evde, anlayamadığı bir şeyler oluyordu. Evdekilerin ona belli etmek istemedikleri bir sıkıntısı olduğunu anlamıştı. Babası tatil günlerinde sık sık okula gidip saatler sonra geri dönüyordu. Ezgi'nin içini, nedenini bilmediği bir korku kaplamıştı.

Sonunda, yarıyıl tatili bitti ve okullar yeniden açıldı. Ali öğretmenin soruşturması henüz sonuçlanmamıştı. Ezgi'nin annesiyle babası, soruşturma sonuçlanıncaya dek, Ezgi'ye ve öğrencilerine hiçbir şey söylememe-

ye karar vermişlerdi. Hiçbir şey olmamış gibi, okula gidip geliyor, derslerini sürdürüyorlardı. İkinci dönem başlayınca, Ezgi de, büyük bir hevesle okula koştu. Öğretmenini ve arkadaşlarını özlemişti.

Görünüşte her şey olağan gibiydi; ama günler, belli belirsiz bir gerginlik içinde geçiyordu.

Bir cumartesi sabahı, anneyle baba salondaki masada kahvaltılarını yaparken alçak sesle konuşmaya başladılar.

— Okul arkadaşlarını çağırdım, dedi Ali öğretmen.

— Ben de pastasını geceden hazırladım. Görmesin diye, komşunun dolabına koydum.

— Şşt... Konuşmamızı duymasın. O zaman sürpriz olmaz.

— Armağan işini ne yaptın?

— Onu bugün alacağım.

— Soruşturmadan bir haber var mı?

— Bugünlerde sonuçlanacağını sanıyorum. Düşündüm de... Okulların kapanmasına fazla bir zaman kalmadı. Eğer soruşturma olumsuz sonuçlanırsa, Ezgi'yle sen burada kalırsınız, ben gönderdikleri yere gider göreve başlarım. Sonra da gerekeni yaparız.

— Ama, sen tek başına oralarda ne yaparsın?

— Bana bir şey olmaz. Boşver şimdi bunları. Daha gidip gitmeyeceğim bile belli değil. Hem, hiçbir şeyin bugünün güzelliğini bozmasına izin vermeyelim. Şşt, geliyor galiba. Öhhö, öhhö, günaydın Ezgi hanım. Biraz erkencisiniz bu sabah.

— Günaydın. Asıl siz erkencisiniz. Kahvaltıyı bile hazırlamışsınız.

Ezgi, kahvaltısını yaparken bir ara duraklayıp anne babasına baktı.

— Bugün ne yapıyorsunuz?

— Hiiç, bilmem, dedi baba. Ben, sanırım okula gideceğim.

— Ben de, dedi anne. Evdeki işlerimi bitirdikten sonra Zuhal teyzenlere gideceğim.

— Yaa, dedi Ezgi kırgın bir sesle.

Bir süre hiç kimse konuşmadı. Salonda, yalnızca duvar saatinin tik takları duyuluyordu.

— Sen ne yapacaksın? dedi baba anlamlı bir biçimde gülümseyerek.

— Bilmem ki. Ders çalışır, kitap okurum. Televizyon izlerim.

Ezgi, bunları söylerken dudağının kenarı bükülmüştü. Kırgınlığı açıkça belli oluyordu. Ama berikiler anlamazdan geldiler. Kahvaltıdan sonra, baba paltosunu giyip çıktı. Anne de, ev işlerini yapmaya girişti.

Ezgi, sıkıntılı bir şekilde kıpırdandı. Her ikisine de çok kırılmıştı. Böyle bir şeyi nasıl yaparlardı? Bir an, annesiyle konuşup konuşmamakta kararsız kaldı. Sonra vazgeçti ve kitaplarını alıp odasına gitti. Yatağında kitap okumayı çok severdi. Öğle yemeğinden sonra annesi dışarı çıkınca, sıkıntısı iyice arttı.

— Ne sıkıcı bir gün, diye söylendi hoşnutsuzca.

Tam o sırada kapının zili çaldı. Ezgi, kapıyı açınca karşısında Sevim'i gördü.

— Ben geldim! diye cıvıldadı Sevim neşeyle.

— Ne iyi ettin de geldin. Çok canım sıkılıyordu. Üstelik bugün...

— Ee, üstelik bugün ne?

— Hiiç. Off. Neyse, sen geldin ya...

Sevim, hiçbir şey söylemedi. Paltosunu ve eşyalarını girişteki dolaba bıraktıktan sonra, salona doğru yürüdü. Ezgi gidip oyuncaklarını getirdi ve ikisi birlikte oynamaya başladılar. Az sonra, kapı açıldı ve anne içeri girdi. Elindeki büyük tabağı çocuklara göstermeden mutfağa götürdü. Onun ardından, elinde bir paket taşıyarak baba içeri girdi.

— Hoşgeldin, dedi anne. Aldın mı?

— Evet. Arkadaşları geldiler mi?

— Bir arkadaşı geldi. Daha erken. Haydi gel de onu üzüntüden kurtaralım artık.

Ezgi'nin annesiyle babası birlikte salona girdiler. Ezgi, onları görünce şaşırdı.

— Baba! Anne! Hani sizin işiniz vardı?

İkisi de gülümseyerek Ezgi'ye yaklaştılar ve onu kucaklayıp öptüler.

— Doğum günün kutlu olsun kızım. Sevim, sen de hoşgeldin kızım.

Ezgi, anne babasına şaşkınlıkla baktı ve bir sevinç çığlığı attı:

— Unutmamışsınız!

— Hiç unutur muyuz? Doğum günü pastan bile hazır. Dün gece onu kendi ellerimle yaptım, dedi anne.

— Sana sürpriz yapmak istedik. Az sonra arkadaşların gelecek. Çabuk git, üstüne güzel bir şeyler giy, dedi baba ve sonra elindeki paketi masanın üzerine bıraktı. Küçük kız, salondan çıkarken pakete heyecanla baktı. Acaba içinde ne vardı?

Ezgi, odasında çarçabuk giyinip salona geri geldi. Masadaki paket orada duruyordu. Doğum günü armağanı olmalıydı. Tam uzanıp paketi alacağı sırada kapının çili çaldı.

— Geldiler! diye sıçradı Ezgi ve kapıyı açmaya koştu. Az sonra salona döndüklerinde altı kişi olmuşlardı. İki oğlan, dört kız. Çocuklar, getirdikleri küçük armağan paketlerini Ezgi'ye verip doğum gününü kutladıktan sonra, koltuklara oturdular. Hiç seslerini çıkarmadan çevrelerine bakındılar. Ezgi'nin sınıf arkadaşları, bir öğretmenin evine ilk kez geliyorlardı. Duvardaki resimler, kitaplığa dizilmiş kitaplar, bu evin kendi evlerinden ayrımını vurguluyordu. Sonunda kızlardan biri fısıltıyla sordu Ezgi'ye:

— Ne çok kitabınız var. Baban bunların hepsini okumuş mudur?

Bu soruyu Ezgi'nin yerine Sevim yanıtladı:

— Tabi okumuştur. Okumasa nasıl öğretmen olurdu ki?

— Benim annem de babam da çok okur. Ben de okumayı çok seviyorum, dedi Ezgi içtenlikle.

— Bunu biliyorum, dedi oğlanlardan biri. O yüzden sana doğum günü armağanı olarak bir kitap getirdim.

Ezgi kitap sözünü duyunca, bir sevinç çığlığı attı:

— Yaşasın! Bir kitap ha...Öyle sevindim ki, okuyacak kitabım kalmamıştı...

— Bu kadar kitap arasında mı? diye şaşkınlıklarını belirtti çocuklar.

— Ee, onlar büyükler için. Onları biraz daha büyüyünce okuyabilirim ancak. Benim odamda da bir kitaplık var. Kendi kitaplarımı oraya koyuyorum. Çocuk kitapları... Aydın, paketi açabilir miyim? Hangi kitap olduğunu çok merak ediyorum.

— Aç tabi.

Ezgi, büyük bir heyecanla armağan paketini açtı ve kitabı görür görmez sevinçle haykırdı:

— Muzaffer İzgü'nün bir kitabı! En sevdiğim yazarlardan.

Aydın, hoşnutlukla gülümsedi:

— Ee, biz de bir şeyler biliyoruz, değil mi?

— Ezgi, madem bunu açtın, haydi öteki paketleri de aç, dedi Zeynep.

Sevim, dışarı çıkıp paltosunun cebinde gizlediği paketi getirdi. Ezgi, büyük bir sevinçle paketleri teker teker açtı. Birinden minik bir tavşan, birinden küçük bir çerçeve, birinden 12'lik kuruboya takımı, birinden de bir anı defteri çıktı. Açılmayan bir tek paket kalmıştı. Bu, babanın getirdiği armağan paketiydi.

— Ee, bakalım bizim armağanımızı beğenecek misin? dedi anneyle baba.

Ezgi, heyecanla paketin kurdelesini çözdü. O, paketi açarken, öteki çocuklar da merakla bakıyorlardı. Ezgi, paketin içindekini görünce, şaşkınlıkla bağırdı:

— Bir kukla!

— Beğendin mi?

— Beğenmez olur muyum? Bayıldım. Armağanların hepsi çok güzel. Ama, bu çok değişik bir şey.

Ezgi ve arkadaşları kuklayı incelediler. Kuklanın eline çiçek biçiminde bir karton tutuşturulmuştu. Kartonun üzerinde, "Canım kızımıza, nice nice yıllar dileğiyle" yazıyordu.

Ezgi, anne babasına sarılıp onları öptü.

— Oyuncakçılarda böyle bir oyuncağa hiç rastlamamıştım. Bunu nerde buldunuz? diye sordu babasına.

— Onu, Eyüp'teki yaşlı oyuncakçının dükkânından aldım. Yaptığı oyuncaklar çok hoşuma gidiyor. Ne zamandır, sana oradan bir şey almak istiyordum. Doğum günün iyi bir neden oldu.

Ezgi, anne babasına ve arkadaşlarına sevgiyle baktı.

— Bugünü benimle paylaştığınız için, armağanlarınız için hepinize çok teşekkür ederim.

Kukla ve yaşlı oyuncakçı sözlerini duyan uçurtma, kızın elindeki kuklaya baktı. Oh, olamaz! Yaşlı oyuncakçının yaptığı kuklaya ne kadar da benziyor! Acaba, olabilir mi? Eğer, oyuncakçının dükkânı buraya yakınsa,

Umut da buralarda bir yerdedir...

Tam o sırada, çocuklar duvardaki uçurtmayı gördüler. Arkadaşlarının uçurtmaya baktığını gören Ezgi:

— İşte bu da, babamın bana yılbaşı armağanı olarak aldığı uçurtma, dedi.

Çocuklar, uçurtmayı ilgiyle incelediler. Bir süre sonra, oğlanlardan biri konuştu:

— Baban sana yılbaşı armağanı olarak uçurtma mı aldı? Hiç, kızlar uçurtma uçurur mu?

Küçük kız, arkadaşını hemen yanıtladı:

— Neden uçurmasın? Ben bütün oyunları çok severim. Kız oyunu, oğlan oyunu diye bir şey olur mu? Oyun, oyundur.

— Bilmem ki, ben bugüne dek uçurtma uçuran bir kıza hiç rastlamadım da, diye üsteledi Uğur.

Ezgi neşeyle kıkırdadı:

— İyi ya, ilk kez uçurtma uçuran bir kızın arkadaşı olmakla övünebililrsin.

— Ben gittiğim birçok piknikte kızların da uçurtma uçurduğunu gördüm, dedi Aydın.

— Bahar gelince, onu hep birlikte uçururuz.

Ezgi, doğum günü armağanlarını alıp sehpanın üzerine dizdi. Şimdi, kukla uçurtmanın çok yakınındaydı. Oh, Umut'un kendisini yaptığı akşam, yaşlı oyuncakçının üzerinde çalıştığı kuklaya ne çok benziyordu!

Ansızın neşeli çocuk sesleri ve alkışlar duyuldu. Ezgi'nin annesi elindeki pastayla salona girdi. Tam o

sırada, baba ışıkları söndürdü. Pastanın üzerindeki 11 mum, ışıl ışıl parlayarak yanıyordu. Baba, salonun ışığını yaktı ve her ikisi de Ezgi'ye güzel bir şarkı söylediler:

"Yapraklara dallara,

Yeşillere allara,

Nice nice yıllara gülüm

Nice nice yıllara."

— Aa, ne ilginç bir doğum günü şarkısı, dedi Aydın. Siz mi yazdınız öğretmenim?

— Hayır, dedi baba. Ünlü ozan Nazım Hikmet'in dizeleri bunlar... Kızımızı onun dizeleriyle kutlamak istedik.

Çocuklar ellerini çırparak Ezgi'ye; "İyi ki doğdun Ezgi" diye bağırdılar. Ezgi, bir üfleyişte pastadaki 11 mumu söndürdü. Suna öğretmen, pastayı dilimlerken çocuklar onu ilgiyle izlediler.

— Ne güzel bir pasta, dedi Ebru.

Ezgi, gururla annesine baktı.

— Annem yaptı.

— Gerçekten mi? diye şaşkınlığını belirtti Ebru. Suna öğretmenim, ne kadar güzel olmuş.

— Evde hazırlanan yiyeceklerin daha sağlıklı ve ucuz olduğunu düşünüyorum, dedi Ezginin annesi.

— Giyeceklerin de, diye ekledi Ezgi ve üzerindeki kazağı gösterdi arkadaşlarına. Menekşe rengi yünden örülmüş güzel bir kazaktı bu. Üzerinde bazı işlemeler vardı. Ezgi'nin sarı saçlarına ve mavi gözlerine çok yakışmıştı. Ezgi, neşeyle kıkırdayarak ekledi:

— Bu da annemin yılbaşı armağanıydı. Biliyor musunuz, kazağımın çok ünlü bir markası var. Anne marka...

O sırada elinde bir tepsiyle Ezgi'nin babası girdi.

— İçeceklerimiz hazır.

Aydın, bardaklardaki meyve sularına bakıp gülümsedi:

— Öğretmenim, bunu da siz mi yaptınız?

— Yok canım. O, Ezgi'nin babaannesinin işi. Yazları meyveleri şekerle kaynatıp özünü çıkarıyor. Hazırladığı şurupları bize gönderiyor. Biz de, suda eritip içiyoruz.

Uğur, meyve suyundan büyük bir yudum aldı.

— Harika! Tadı çok güzel. Tıpkı gerçek meyve suyu gibi...

Ezgi'nin babası gülümsedi.

— Asıl gerçek meyve suyu bu... Kutularda satılanların içinde birçok katkı maddesi var. Çocuklar, şaka bir yana ama, biz olabildiğince doğal yollardan beslenmeye çalışıyoruz. Böylesi daha sağlıklı. Ben, kendi sınıfımdaki öğrencilerime anlatıyorum, size de öneririm.

Zeynep'in dışındaki çocuklar, meyve sularını aldılar. Zeynep'in öylece baktığını gören Ali öğretmen sordu:

— Sen içmek istemiyor musun?

— Şeyy, öğretmenim... Acaba kola yok mu? Ben onu içerim de...

Ali öğretmen, biraz düşündükten sonra yanıtladı:

— Doğrusunu istersen, biz kolalı içecekleri almıyoruz. Çünkü hem sağlığa zararlı, hem de alışkanlık

yapıyor... Geçenlerde, öğrencilerimle birlikte sınıfta bir deney yaptık. İsterseniz size de...

Ezgi'nin annesi, söze girip şakacı bir sesle konuştu:

— Doğum günü eğlencesinde bu kadar ders yeter. Haydi biz çıkalım da çocuklar eğlensinler.

O gün, Ezgi ve arkadaşları birlikte çok eğlendiler. Ezgi'nin arkadaşları gidince, Ali öğretmen masaya oturdu ve neşeyle bağırdı:

— Artık dayanamayacağım, söyleyeceğim. Size bir armağanım daha var. Şimdi onu açıklıyorum.

Ezgi ve annesi merakla ona baktılar. Acaba ne söyleyecekti?

— Evet. Soruşturma olumlu sonuçlandı ve herhangi bir cezaya gerek görülmedi.

— Biliyordum, dedi Suna öğretmen ve sevinçle eşinin boynuna sarıldı. Ne zaman öğrendin?

— Bugün oyuncakçıya giderken okula uğramıştım. Müdür oradaydı. Yazı dün akşam gelmiş. O da, tam beni arayacakmış ki kapıdan girmişim...

Ezgi, şaşkın gözlerle bir annesine bir de babasına baktı ve sonra sitemli bir sesle konuştu:

— Neler oluyor? Ne soruşturması? Benden bir şeyler gizlediğinizi anlamıştım zaten.

— Üzülmeni istemedik, dedi baba.

— Ben de ailenin bir parçasıyım, dedi Ezgi bilmiş bilmiş. Her şeyi sizinle paylaşmak istiyorum.

— Biz seninle güzellikleri paylaşmak istiyoruz, dedi anne.

Ezgi inatla sürdürdü:

— Benimle her şeyi paylaşmanızı isterim. Ben çocuğum diye, anlamaz mıyım sanıyorsunuz?

— Tamam canım. Artık bitti, dedi baba.

Böylece, Ezgi'nin doğum günü sevincine bir sevinç daha eklenmiş oldu. Evin içindeki sevinçli hava her şeye yansımıştı.

Uçurtma, duvardaki yerinden onlara gülümsedi. Sonra, sehpanın üzerindeki kuklaya baktı. Acaba aynı kukla mıydı? Böyle güzel bir rastlantı olabilir miydi?

Üç çocuk, bir uçurtma

Evdeki sıkıntılı günler geride kalmış; kışın alaca karanlık günleri gitmiş, yerine güneşli günler gelmişti. Masmavi gökyüzündeki beyaz bulutlar birbirini kovalıyor; gün ışığı, kapılardan pencerelerden girip ortalığı aydınlatıyordu. İnsanlar, sabahları kuş cıvıltılarıyla uyanıyorlardı.

Bir sabah, bahar pencerenin önündeki ağacı da değiştirdi. Uçurtma bu eve geldiğinde yapraksız, çıplak dallarıyla kupkuru olan ağaç, ansızın bembeyaz çiçeklerle donanmıştı. Çok, çok güzeldi.

Ali öğretmenin de neşesi yerine gelmişti. Evin içinde ıslık çalarak dolaşıyor, iş yaparken türküler söylüyordu. Bir tatil sabahı, kahvaltı yaparken, erik ağacının bembeyaz çiçeklerine bakıp konuştu:

—Şu ağaç, dedi. Baktıkça insanın içini umutla dolduruyor.

— Çok güzel, dedi Ezgi de beğeniyle...

— Bu kentte, doğadan ne kadar uzak yaşıyoruz, diye söylendi Suna öğretmen acı acı.

— Evet. İşte böyle tek tük ağaçlarla, birkaç tutam yeşillikle, doğaya yaklaşmaya çalışıyoruz. Oysa şimdi kırlar ne güzeldir.

Suna öğretmen içini çekip konuştu:

— Köyde öğretmenlik yaparken sık sık kırlara çıkardık. Çocuklarla piknik yapardık. Papatyalar, kır çiçekleri, bahar dalları, karıncalar, böcekler... Çocukların kırda oynadığı oyunlar... Ne güzeldi...

Ali öğretmen bir süre düşündükten sonra gülümseyerek konuştu:

— Kim bilir, belki de yine gideriz kır gezisine.

— Nasıl? Nereye?

— Henüz bilmiyorum. Bakalım.

Ali öğretmen, gizemli bir tavırla söylediği bu sözlerden sonra sustu. Gazetesini açıp okumaya başladı. Ezgi ne kadar üstelediyse de, babasını konuşturamadı. Ama o gece, Ezgi yattıktan sonra annesiyle babası kendi aralarında fısıldaşıp durdular.

— Bu çevredeki insanlar öyle yoksul ki, bir kır gezisi için gereken harcamaları kabul etmezler.

— Yakın bir yere götürürüz çocukları.

— Bu olabilir, ama hâlâ bir sorunumuz var. Çocukların çoğu, okul dışındaki zamanlarda çalışıyorlar. Veliler onları pikniğe götürmemize izin vermezler.

— Onları okul saatleri içinde götürelim geziye. Çevrede İlkyaz konulu bir tasarım sunarız okul müdürüne. Gerekli izinleri aldıktan sonra, okul saatleri içinde çocukları götürmemiz sorun olmaz.

— Bak, bu çok iyi bir düşünce. Hem o zaman yiyecek sorunu da olmaz. Çocuklar, okula beslenme çantalarıyla geliyorlar.

— Ezgi'nin de öğretmeninden izin alırız. O gün o da bizimle gelir.

— Ah, ne iyi olacak. Umarım bir sorun çıkmaz da bu düşüncemizi gerçekleştiririz.

...

İlkyaz yağmurları dinmiş, havalar ısınmaya başlamıştı. Salonun açık penceresinden içeri giren rüzgâr; duvarda asılı duran uçurtmanın kuyruğunu uçuşturuyor, onu pencereden kendisiyle birlikte çıkıp gitmesi için kışkırtıyordu.

Bir akşam Ali öğretmen, okuldan dönen Ezgi'yi neşeyle karşıladı.

— Yarın, annen ve ben sınıflarımızdaki çocukları kır gezisine götürüyoruz.

— Yaa, dedi Ezgi usulca. İyi, şanslı çocuklar...

— Sevinmedin mi?

— Ee, siz öğrencilerinizle gideceksiniz. Ben niye sevineyim ki? diye Ezgi açıkça belirtti hoşnutsuzluğunu.

— Seni götürmeyeceğimizi mi sandın? Böyle bir şeyi nasıl düşünebilirsin? Bugün öğretmenine telefon edip konuştum. Sınavınız olmadığını öğrendim. Senin için izin aldım.

Bu sözler, Ezgi'nin üzerinde büyülü bir etki yapmıştı; az önceki somurtkan kızdan hiçbir iz kalmamıştı. Ezgi, sevinçle babasının boynuna sarıldı.

— Yaşa babacığım! Sen bir tanesin.

— Az önce böyle düşünmüyordun ama...

Ezgi, babasının kendisine takılmasını umursamadı. Sevinçten yanakları pembeleşmişti. Tam o sırada, gözü duvardan kendisine gülümseyerek bakan uçurtmaya takıldı. Heyecanla bağırdı:

— Uçurtmamızı da götürelim!

— Ben de sana onu söyleyecektim. Çocuklar da kendi oyuncaklarını getirecekler. Bana kalırsa, senin uçurtman da uçmak için sabırsızlanıyordur.

— Evet... O, uçurtmaların en güzeli. Kim bilir ne kadar yükseğe çıkar, dedi o sırada içeriye giren Suna öğretmen.

Üçü birden, neşe içinde yemeklerini yediler. Sonra da, hep birlikte, ertesi gün için yiyecek hazırlamaya koyuldular. Birkaç patates, yumurta haşlandı. Küçük bir kaba zeytin, peynir kondu.

— Çocukları özendirecek bir şey yapmadım, dedi anne.

— Ama ben, onların hepsine dağıtabileceğim bir şey buldum, dedi baba. Bugün okuldan çıktıktan sonra, eski çarşıdaki şekerciden akide şekeri aldım. Karınlarını doyurduktan sonra onlara bir piknik sevinci tattırabilmek için. Şekerleri çocuklara dağıtacağımı öğrenince, yaşlı şekerci de indirim yaptı.

— Baba, sen bir harikasın! Bu akide şekerlerine bayılıyorum, dedi Ezgi.

— Onları bu kez, öğrencilerimizle paylaşman gerekecek.

— Olsun. Paylaşmak güzeldir.

O geceyi, herkes büyük bir sabırsızlık ve heyecan içinde geçirdi. Geziye gideceklerdi. Gezide birçok çocuk ve uçurtma olacaktı. Uçurtma, yeniden masmavi gökyüzünde süzüle süzüle uçacak; kuşlarla yarışacaktı.

Sonunda, karanlığın içinden güneşin parlak ışıkları göründü ve sabah oldu. Gün ağarır ağarmaz, küçük bir kuş, pencereye konup şarkı söylemeye başladı. Pencereden giren güneş ışıkları, uçurtmanın gülümseyen yüzünü aydınlatıyordu.

Az sonra, evdekilerin uyandığını belirten ayak seslerini duyuldu. Ezgi, koşarak salona girip uçurtmayı selamladı.

— Günaydın uçurtma! Bugün senin için de benim için de büyük gün. Biliyor musun, bugün ben ilk kez uçurtma uçuracağım. Öyle heyecanlıyım ki! Gece gözüme uyku girmedi.

— İyi, sen de gezide uyuklarsın, diye takıldı babası, elindeki çay tepsisiyle salona girerken.

Ezgi, kahvaltı sırasında da çok heyecanlıydı. Dönüp dönüp uçurtmaya bakıyordu. Annesi onu birkaç kez, kahvaltısını çabuk bitirmesi için uyarmak zorunda kaldı.

Kahvaltıdan sonra, baba uçurtmayı duvardan indirdi ve hep birlikte yola çıktılar. Yiyecek ve şeker paketlerini anneyle baba, uçurtmayı Ezgi taşıyordu. Dar, bakımsız sokakları geçip deniz kıyısına indiler. Vapur iskelesi, işe giden insanlarla doluydu. Sabahın bu erken saatinde insanlar, fabrikalara, atölyelere, çeşitli işyerlerine koşuyorlardı.

Ezgi'nin elindeki uçurtma, işe giden insanların da ilgisini çekmişti. Uçurtmanın gülümseyen yüzü, tekdüze yaşamlarına bir renk katmıştı.

Vapurdan indikten sonra, okula gitmek için yürüdüler. Ezgi, anne ve babasının her gün geçtiği bu yolu, onlarla birlikte adımladı. Okula yaklaştıkça heyecanı arttı.

Geziye gidecek öğrenciler, okul bahçesinde öğretmenlerini bekliyorlardı. Öğretmenlerini görür görmez, bir kuş sürüsü gibi cıvıldaşarak öğretmenlerinin çevresini sardılar. Az sonra Ezgi'yi ve elindeki uçurtmayı ayrımsadılar. Öğretmenlerinin yanındaki çocuk ve elindeki uçurtma, çocukların çok ilgisini çekmişti. Onu uzaktan dikkatle süzüyorlardı. Sonunda, kara gözlü kıvırcık saçlı bir kız gülümseyerek, Suna öğretmenin yanına gelip sordu:

— Öğretmenim, kızınız mı?

— Evet Sevgi. O da bugün bizimle geziye geliyor. Birlikte oynarsınız.

O sırada, Ali öğretmen çevresindeki çocuklara sordu:

— Umut nerede? Gelmedi mi?

— Geldi öğretmenim, sınıftan yoklama defterini almaya gitti.

— Gelsin de yoklama yapıp hemen çıkalım. Haydi sıra olun.

Ali ve Suna öğretmenin sınıfarı, itişip kakışarak, gülüşüp bağrışarak sıra oldular. Tam o sırada, okulun giriş kapısından koşarak bir çocuk çıktı. Elinde bir defter vardı. Çocuk, merdivenleri hızla indi ve öğretmeninin yanına geldi. Gelir gelmez de olduğu yerde kalakaldı. Şaşkınlıktan iri iri açılan ela gözlerini uçurtmaya dikmiş, büyülenmiş gibi bakıyordu.

Öğretmenin yanında duran kızın elindeki uçurtmayı görür görmez tanımıştı. Uçurtmaysa, gülümseyen yüzüyle çevresindeki çocuklara bakıyordu. Umut, heyecanlı bir sesle konuştu:

— Defteri getirdim öğretmenim.

Çocuk, defteri öğretmene uzatırken, büyülenmiş gibi kızın elindeki uçurtmaya bakıyordu. Uçurtma da görür görmez tanıdı Umut'u. Ne zamandır aradığı, görmeyi umduğu çocuktu bu. Kendisini büyük bir sevgi ve emekle üreten, o pırıl pırıl bakışlı çocuk, tam karşısında duruyordu işte. Acaba o da kendisini tanımış mıydı? Onu bulduğu için sevinmiş miydi? Ama, o şimdi başka bir çocuğun uçurtmasıydı.

Ezgi, çocukların meraklı bakışlarından biraz sıkılmıştı. Elinde tuttuğu uçurtmayı göğsüne bastırmış; anne, babasının işlerini bitirip yola çıkacakları anı bekliyordu.

Suna öğretmen yoklamayı yapmış, yola çıkmak için çocukları hazırlamıştı. Ali öğretmen de yoklamayı yaptı. Metin'in adını okuyunca yanıt veren olmadı. Gelmemişti demek. Üzüntüyle içini çekip deftere eğildi. Umut, öğretmenin yanına sokulup:

— İsterseniz daha sonra işleyin öğretmenim. Biliyorsunuz bazı günler geç kalıyor, dedi.

— Peki tamam, haydi hazırsanız, yola çıkalım.

Az sonra, çocuklar ellerindeki beslenme çantası, ip, top, uçurtma gibi oyuncakları taşıyarak yola koyuldular. Umut, o ilk karşılaştıkları andan sonra uçurtmayı görememişti. Ezgi, Suna öğretmenin sınıfından bir kızla birlikte önden yürüyordu. Sevgi, geldiği andan başlayarak onunla ilgilenmiş, ona yakınlık göstermişti. Aslında bütün çocuklar, öğretmenlerinin kızıyla konuşmak istiyor, ama cesaret edemiyorlardı.

Ali ve Suna öğretmenin öğrencileri okulun kapısından çıkıp düzenli bir biçimde, tepeye giden yola saptılar. Umut, sınıfın arkasında yürüyordu. Tam o sırada soluk soluğa birinin arkalarından koştuğunu ayrımsadı.

Bu Metin'di. Bir yandan soluk soluğa koşuyor, bir yandan da:

— Heyy, beni de bekleyin! diye bağırıyordu.

Umut, koşarak gelen arkadaşını karşıladı.

— Nerde kaldın? Az kalsın yok yazılacaktın.

Metin'in kara gözleri gölgelendi:

— Biliyorsun işte. Dayım, her zamanki gibi okula göndermek istemedi. Annemin araya girmesiyle elinden kurtulup geldim.

— Neyse geldin ya, boşver...

— Ee, senin neyin var? Dalgın görünüyorsun.

— Yok bir şey, dedi Umut düşünceli düşünceli ve sırayı bozmamak için adımlarını sıklaştırdı.

Çocuklar, başlarındaki öğretmenleriyle birlikte tepeyi tırmandılar. Mezarlığın yanındaki çayıra geldiler. Ağaçlar pembe, beyaz çiçeklerle donanmıştı. Kimiyse, çiçeğini dökmüş ve yapraklanmaya başlamıştı. Ali öğretmen çevresine bakınıp çocukları oturtmak için uygun bir yer aradı. Sonra, Suna öğretmene dönüp sordu:

— Burada kalalım mı?

— İyi olur. Çok uzağa gitmek için zaman yitirmeyelim. Öğlen okul çıkış saatinde dönmemiz gerek.

— Haydi çocuklar, ağaçların altına yerleşin bakalım.

Çocuklar, gruplaşarak ağaçların altına yerleştiler. Çayır, yemyeşil çimenlerle kaplanmıştı. Çimenlerin arasından renk renk kır çiçekleri boyunlarını uzatıyorlardı. Çocukların kimi çimenlerin üstüne oturdu, kimi getirdiği küçük kilimin üstüne. Ezgi de, anne babasıyla birlikte bir ağacın altına yerleşti.

Suna öğretmen çevresine bakınıp mutlulukla temiz havayı içine çekti. Çocukların piknik yaptıkları çayır, yüksek bir tepedeydi. Bütün her yer görülüyordu. Ezgi, uçurtmayı oturdukları ağaca dayayarak kalktı ve çevre-

sine bakındı. Her yer, irili ufaklı beton binalarla dolmuştu. Yeşil öylesine azalmıştı ki. Yalnızca deniz kıyısındaki parklarda, bazı evlerin bahçelerinde ve bir de mezarlıkta ağaçlar vardı.

Ali öğretmen, bütün çocukların kendisini göreceği bir yere gidip onlarla konuştu, gezinin izlencesini açıkladı:

— Şimdi, beslenme saati. Getirdiklerimizi yiyeceğiz. Sonra size minik bir sürprizim var. Ondan sonra da, dönüş saatine kadar çayırda oyunlar oynayacağız. İp atlayacağız, top oynayacağız, uçurtma uçuracağız.

Uçurtma sözünü duyan Umut, dönüp ağacın yanındaki uçurtmaya baktı. Annesinin onu yanlışlıkla satmasının üzerinden aylar, hatta koskoca bir kış mevsimi geçmişti. Buraya kadar nasıl gelebilmişti acaba? Başından neler geçmişti? Oh, gülümseyen yüzüyle nasıl da güzeldi. Onu, kendi elleriyle yapmış, ama bir kez olsun uçuramamıştı. "Haksızlık bu" diye düşündü içinden, yüreği burkularak. Uçurtmanın sahibinin öğretmenin kızı olduğunu öğrenmişti. Umut, dalgın dalgın düşünürken, öğretmenin kendisini çağıran sesini işitti.

— Geliyorum öğretmenim, dedi.

Ali öğretmen, Umut'a elindeki kese kâğıdını verip arkadaşlarına şeker dağıtmasını söyledi. Umut, yanından ayrılırken ardından seslendi:

— Metin'e söyle, yanıma gelsin.

Umut ve Suna öğretmenin sınıfından Sevgi, Ali öğretmenin verdiği şekerleri arkadaşlarına dağıttılar. Bu küçük sürpriz çocukların çok hoşuna gitmişti.

Umut, gözleriyle Metin'i aradı. Çocuk, uzaktaki bir ağacın altına tek başına oturmuştu. Beslenme olarak, içine yağ sürülmüş ekmek getirmişti. Umut, ıslık çalıp onun dikkatini çekmeye çalıştı.

— Metin, gelsene. Niye öyle tek başına oturdun ki? Gel, birlikte oturalım.

Umut, yanına gelen Metin'e de şeker verdikten sonra:

— Öğretmen seni çağırıyor, dedi.

Metin kaygıyla sordu:

— Niye ki?

— Bilmiyorum... Birazdan öğreniriz.

Az sonra Metin ve Umut, Ali öğretmenin karşısındaydılar.

— Otursanıza çocuklar, dedi öğretmen.

Çocuklar çekinerek oturdular. Ali öğretmen, yoklama defterini alıp gözden geçirdi. Metin'in adının karşısına okula geldiğini işaretledi. Defteri Umut'a uzattı.

— Geziden sonra, müdür odasına bırakırsın. Ee, nasıl gidiyor? Eğleniyor musunuz? Bir şeyler yediniz mi?

— Yedik öğretmenim, diye yanıtladı iki çocuk birden.

— Metin, dayın yine sorun çıkarıyor mu sen okula gelirken?

Çocuk bir an sustu. Kara gözleri gölgelenmişti. Sonra, gözlerinde bir pırıltı yanıp söndü.

— Evet, öğretmenim. Ama, dün askerdeki abimden mektup geldi. Yakında dönecekmiş. Annem diyor ki, "Abin gelince, her şey daha iyi olacak."

— Çok iyi. Buna çok sevindim. Evet, şimdi oyun zamanı. Ezgi, sen de karnını doyurduysan, haydi gidip uçurtma uçuralım, dedi Ali öğretmen.

Ezgi, sevinçle fırlayıp ayağa kalktı. Uçurtmayı almak için uzandı. Metin, işte o anda gördü uçurtmayı ve görür görmez, bir an olduğu yerde kalakaldı. Ama o, Umut gibi şaşkınlığını gizleyemedi:

— Aa, ama bu uçurtma! sözleri çıktı ağzından.

— Ne oldu, niye şaşırdın? diye sordu Ali öğretmen çocuğu dikkatle süzerek.

— Şeyy, öğretmenim, o benim uçurtmamdı.

Şimdi şaşırmak sırası, Umut'a gelmişti. Hem şaşkınlık hem de kızgınlıkla hemen karşı çıktı:

— Nerden senin oluyor? Onu ben yapmıştım... Görür görmez tanıdım.

— Nerden biliyorsun, senin yaptığın uçurtma olduğunu? Uçurtmalar birbirine benzer, dedi Metin.

— Onun yüzünü özellikle yapmıştım. Hiç kimsenin uçurtmasına benzemesin diye... Biliyorum işte, o benim uçurtmam.

Bütün bu konuşmaları şaşkınlıkla ve biraz da uçurtmanın elinden alınacağı korkusuyla dinleyen Ezgi, telâşla atıldı:

— O benim uçurtmam. Onu kimseye vermem. Aylardır onu uçurtacağım anı bekliyorum.

Çocukların sözleri, Ali öğretmeni de çok şaşırtmıştı. Ama o, kendini çabucak toparladı ve çocukları yatıştırmak istedi.

— Sanıyorum, herkesin kendine göre bir öyküsü var. Ama asıl ilginci, bu uçurtmanın öyküsü olmalı. Onu öğrenmek için, isterseniz en baştan başlayalım.

Umut, heyecanla uçurtmayı nasıl yaptığını, annesinin onu yanlışlıkta nasıl sattığını anlattı. Sözünü bitirirken üzüntülü bir sesle ekledi:

— Onu ben yaptım, ama bir kez bile uçuramadım.

Umut'tan sonra konuşmaya başlayan Metin; elektrik bakım işçisiyle nasıl karşılaştıklarını ve telden kurtardığı bu uçurtmayı kendisine verdiğini anlattı. Arada neler olup bittiği, uçurtmanın oraya nasıl geldiği bilinmiyordu. Metin, dayısının kendilerine kızıp uçurtmayı ellerinden aldığını anlatırken, Ali öğretmen söze girdi.

— Evet, şimdi anımsadım. Onu dayının işporta tezgâhından almıştım, dedi.

Ezgi telâşla sordu:

— Ee, peki baba, şimdi bu uçurtma benim değil mi?

Bu, yanıtlanması oldukça güç bir soruydu. Ali öğretmen, kendisini dikkatle süzen üç çocuğun yüzüne bakarak bir süre düşündü. Sonra şöyle bir çözüm buldu.

— Gidin, üçünüz birlikte oynayın. Hepiniz sırayla onu uçurun. Ezgi, uçurtma uçurmayı bilmiyor, ona öğretin. Bugün hep birlikte güzel güzel eğlenin. Sonra, bu konuyu yeniden konuşuruz.

Çocuklar, bu çözümden pek bir şey anlamamışlardı; ama Ali öğretmenin sözünü dinlediler. Çayırda neşeyle ip atlayıp top oynayan arkadaşlarını geçip tepeye doğru

tırmandılar. Orada, uçurtma uçuran başka çocuklar da vardı. Uçurtmanın başını önce Metin tuttu ve onu Umut uçurdu. Bunu yaparken, Ezgi'ye kendisini dikkatle izlemesini söylemişti. Ezgi, tepeden havalanarak uçmaya başlayan uçurtmaya baktı. Masmavi gökyüzünde keyifle süzülüyordu. Umut'un sevinç ve heyecanı yüzünden okunuyordu. Ezgi, heyecanla ellerini çırptı.

— Ne güzel uçuyor, ne güzel. Ben de uçurabilir miyim?

— Sıranı bekle, dedi Umut ve uçurtmanın ipini yavaş yavaş dolamaya başladı. Uçurtmayı aşağı indirince ipini Metin'e verdi. Bu kez uçurtmanın başını Ezgi tuttu ve onu Metin uçurdu. Metin onu uçururken, aylar önce yine bu çayırlıkta birlikte oldukları anları anımsadı. Yüzü mutlulukla parladı. Umut'sa, masmavi gökyüzünde keyifle süzülen uçurtmasını kıvançla izliyordu.

Sonunda, uçurtma uçurma sırası Ezgi'ye geldi. Umut, uçurtmanın ipini onun eline verirken yapması gerekenleri anlattı. Ezgi dikkatle dinledi. Ama uçurtmanın ipini alırken çok heyecanlıydı... İçten içe başaramayacağından korkuyordu. Uçurtmanın başını tutan Umut'a baktı. Umut, onun heyecanlandığını anlamıştı. Ezgi'yi yüreklendirdi:

— Başaracaksın.

Ezgi, tepeden aşağı doğru koşarken, Umut uçurtmayı saldı. Uçurtma, rüzgârın da itişiyle havalandı. O sırada, Umut Ezgi'nin yanına koşmuş, ona yardım etmeye çalışıyordu.

— İpi sal, ipi sal.

Ezgi, önce uçurtmayı dengede tutmayı becerememişti, ama sonra uçurtmanın ipini salarak, gerektiğinde dolayarak uçurtma uçurmayı öğrendi.

Umut ve Metin sevinçle ellerini çırparak bağırdılar:

— Başardın!

— Sizin yardımınızla yaptım, dedi Ezgi, gözlerini gökyüzünde süzüle süzüle uçan uçurtmadan ayırmadan.

Uçurtma, masmavi gökyüzünde keyifle salınırken, gülümseyen yüzüyle çevresine neşe saçıyordu.

Üç çocuk, kısa sürede kaynaşıp dost olmuşlardı. Uçurtmayı birlikte uçurdular, yorulunca çimenlere oturup konuştular. Umut, Metin ve Ezgi, dönüş saatine dek hep birlikte uçurtma uçurup eğlendiler.

Ali ve Suna öğretmen de, öğrencileriyle birlikte gruplar kurdular; yarışmalar yaptılar, oyunlar oynadılar. Yan taraftaki mezarlığın hüzünlü sessizliğine karşın, çayırın dört bir yanında neşeli çocuk kahkahaları duyuluyordu.

Oyun zamanının bittiğini Ali öğretmenin düdüğü duyurabildi ancak. Üç çocuk, uçurtmayı yere indirip hep birlikte toplanma yerine doğru yürümeye başladılar. Arkadaşlarına yaklaşınca, Metin elindeki uçurtmayı Ezgi ve Umut'a uzattı.

— Ben uçurtmayı eve götüremem, dayım onu gene satar. Siz alın.

Ezgi ve Umut şaşkınlıkla baktılar, ama uçurtmayı almak için kimse elini uzatmadı.

— Alsanıza, diye üsteledi Metin.

Umut, biraz düşündükten sonra gülümseyerek konuştu:

— Onu ben de alamam. Bakarsınız, annem ya da dedem onu yeniden yanlışlıkla satarlar. Ezgi, en iyisi bu uçurtma sende kalsın.

Ezgi çok heyecanlanmıştı. Şaşkınlıkla sordu:

— Uçurtmayı bana mı bırakıyorsunuz? Ama...

— Bence en iyisi böyle, dedi Umut. Çünkü biz artık arkadaşız. Arkadaşlar paylaşmayı bilir. Onu sen götür, sende dursun. Ama, istediğimiz zaman hep birlikte onu yine uçururuz. Olur mu?

— Aa, tabi olur. Ne zaman isterseniz... Şeyy, az önceki davranışım için beni bağışladınız mı?

— Bağışlanacak ne var ki? Hangimiz olsak öyle davranırdık... Heyecanlandın tabi.

Ali öğretmen, konuşup gülüşerek yaklaşan çocukları yanına çağırdı:

— Ee, gelin bakalım. Nasıl eğlendiniz mi?

— Evet.

Ali öğretmen, eline bıçağı alıp şakacıktan sordu:

— Ee, uçurtmayı üçe bölüyor muyuz şimdi?

— Hayır öğretmenim, buna gerek yok. Biz aramızda anlaştık. Onu Ezgi götürecek. Ama istediğimiz zaman hepimiz onu uçurabileceğiz.

— Siz kendi aranızda böyle anlaştıysanız sorun yok.

Sanırım, üçünüzle birlikte olmak uçurtmanın da hoşuna gidecektir. O zaman, hep birlikte ortalığı toplayıp okula dönelim.

Çocuklar çayırdaki çöplerini toplayıp bir torbaya doldurdular. Giderken yol üstündeki çöp bidonuna atacaklardı. Yola çıkmadan Umut, Ali öğretmene yaklaşıp sordu:

— Öğretmenim, ödev vermiyor musunuz?

— Evet. Bu gezi hakkındaki duygu ve düşüncelerinizi anlatan bir yazı yazmanızı istiyorum. Bu geziden, bugün olanlardan öyle etkilendim ki, ben bile bir yazı yazacağım...

Çocuklar, çantalarını alıp neşeyle yokuştan aşağı inmeye başladılar. Suna öğretmen, elinde uçurtmayla yürüyen Ezgi'nin yanına yaklaştı. Uçurtmanın ilginç öyküsünü artık o da biliyordu.

— Ezgiciğim, ne ilginç bir rastlantı değil mi?

— Evet, anneciğim, düş gibi.

— Hele, Umut'un aylar sonra, kendi yaptığı uçurtmayı yeniden bulması ne kadar güzel...

— Haklısın. Uçurtmayı o yapmış, ama bir kez bile uçuramamış. Bugün ilk kez uçurdu o da uçurtmayı...

Ezgi, bunları söyledikten sonra sustu. Bir süre düşünceli düşünceli yürüdükten sonra, annesinden izin isteyip yokuş aşağı koşmaya başladı. Babasının sınıfının başında yürüyen Umut'a yetiştiğinde soluk soluğaydı. Ezgi, Umut'a uçurtmayı uzatıp heyecanla konuştu:

— Umut, lütfen al bu uçurtmayı.

— Ama ne oldu? Bu konuyu konuşup karar vermiştik. Hayır, uçurtma sende kalsın.

— Umut, lütfen. O zaman, hiç değilse bu gece sende kalsın. Yarın sabah okula gelirken getirip babama verirsin.

— Aa, bak bu olur.

Çocuklar, okulun önünde birbirlerine hoşçakal deyip ayrıldılar. Birlikte uçurtma uçurmak için, sık sık buluşma sözü verdiler. Metin, evden boya sandığını alması gerektiğini anımsayıp hızla oradan ayrıldı. Ezgi, anne ve babasıyla birlikte eve dönerken uçurtma artık yanında değildi. Ama bundan üzüntü duymuyordu.

— Çok iyi yapmışsın kızım, dedi annesi.

— Onu aylar önce yitirmiş. Bulduğu ilk gün ondan yine ayrılmasının doğru olmadığını düşündüm.

— Umut da Metin de iyi çocuklardır. Biliyor musun, çok iyi arkadaşlar kazandın kızım, dedi Ali öğretmen.

.....

O sırada, yaşlı oyuncakçının kapısı hızla itilmiş ve kapının üstündeki çıngıraklar neşeyle çınlamaya başlamıştı. Yaşlı adam, başını kaldırıp baktığında, Umut'un, dükkânın içine bir sevinç yumağı gibi daldığını gördü.

— Dedeciğim, anlatacaklarıma inanamayacaksın. Sana gerçek bir öykü anlatmak için öyle sabırsızlanıyorum ki.

Umut, bir yandan da dedesine elindeki uçurtmayı gösteriyordu.

Umut, öyküsünü bitirdiğinde, akşam olmak üzereydi. Dede, gülümseyerek baktı Umut'a:

— Ee, öyleyse burada ne diye zaman yitiriyorsun? Haydi git, oyna onunla..

Umut, mutlulukla sıçradı yerinden. Gülümseyen yüzüyle kendisine bakan uçurtmayı alıp evlerinin karşısındaki tepeye doğru koştu. Güneş batıya doğru yavaş yavaş iniyordu. Az sonra, pembe bulutların üstünde kırmızı bir uçurtma, gülen yüzüyle süzüle süzüle uçmaya başlamıştı.

HALİÇ KIYISINDA ÇOCUKLAR

Haliç kıyısında çocuklar
ıslak, kararmış evlere doğup
dar sokaklarda büyür
gökyüzünü görmeden...

Dolaşır sokak aralarını
küf kokulu bir rüzgâr
sarartır çocuk yüzlerini;
girer bahçelere, eviçlerine
siner genç kız çeyizlerine,
delikanlıların kemiklerine...

Ürperir hüzünle
eski evler -yıkıldı, yıkılacak-
Dayayıp sırtlarını birbirlerine,
direnirler zamana,
Haliç'in rüzgârına...
Barınır içlerinde
çocuk sesleri
ve akşam yemeklerinin sevinci
–Her odada bir aile–

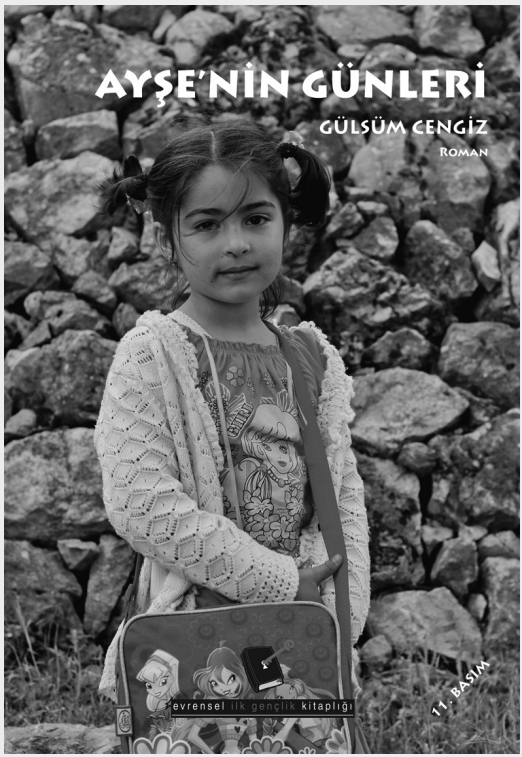
Haliç kıyısında çocuklar,
ıslak, kararmış evlere doğup
dar sokaklarda büyür
sevinci yitirmeden...
Oyun oynarlar okul çıkışı
uçurtma uçururlar mezarlıklarda,
küçük atölyelerde öğrenirler yaşamı...

(Mayısta Üzgün Gönlüm'den)

AYŞE'NİN GÜNLERİ

GÜLSÜM CENGİZ

ROMAN

AYŞE İÇİMİZDEN BİRİ. BELKİ SINIFIMIZDAKİ SIRA ARKADAŞIMIZ, BELKİ DE BİZİMLE AYNI KENTTE YAŞAYAN ONBİNLERCE ÇOCUKTAN BİRİ. YÜREĞİNDE İNSAN, HAYVAN, DOĞA SEVGİSİ BULUNAN; DOSTLUK, YARDIMLAŞMA, DAYANIŞMA DUYGULARI İÇİNDE... YAŞAMA KARŞI İYİMSERLİKLE VE UMUTLA BAKAN BİR ÇOCUK. AYŞE'NİN GÜNLERİ, İŞTE BU KÜÇÜK KIZIN ÖYKÜSÜNÜ ANLATIYOR BİZE.

SON ÇİÇEK

GÜLSÜM CENGİZ

ROMAN

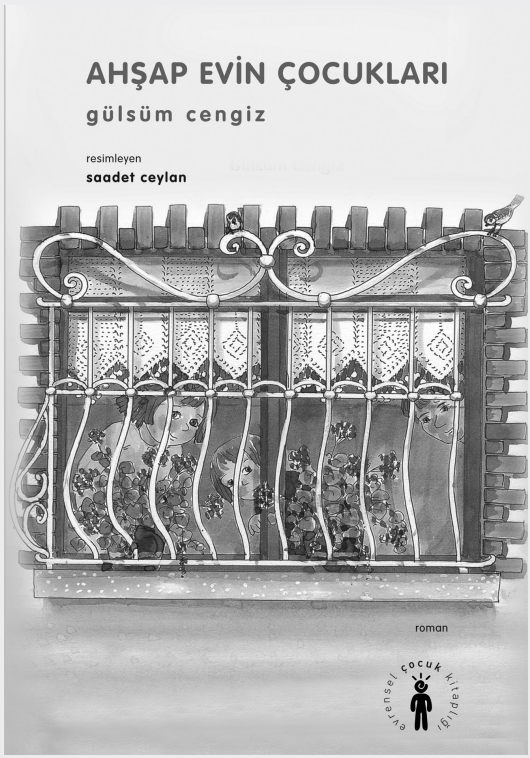

Son Çiçek; eski bir çiçek yetiştiricisi olan büyükbabayla, torunu Bilge'nin inanılmaz serüvenini anlatıyor. Okurlarını renk renk çiçeklerin dünyasından, yaşamla dirim arasındaki mücadeleye uzanan bir yolculuğa çıkarıyor. Bu yolculuğa, kitapları, doğayı seven bütün insanlarla birlikte sizi de çağırıyor…

AHŞAP EVİN ÇOCUKLARI

GÜLSÜM CENGİZ

ROMAN

Ahşap Evin Çocukları'nda; Zeliha, Zeynep, Umut, Asiye, Okan ve öteki çocukların birbirinden eğlenceli ve heyecanlı öyküleri anlatılıyor. Onların öykülerinde; kendi küçük yaramazlıklarınızı, korkularınızı, sevinçlerinizi, umutlarınızı bulacaksınız. Kim bilir, belki de anlatılanlar sizin öykülerinizdir. Çocukluğun düş dolu güzel günlerini, bu öykülerde yeniden yaşamaya ne dersiniz?